

Szakmai Program

2024. szeptember

Budapesti Műszaki SZC

Than Károly Technikum és Szakképző iskola

Tartalom

1. Az iskola bemutatása	5
1.1. Iskolánk története, képzési kínálata, küldetése, jövőképe	5
1.2. Az iskola környezete	7
1.3. Iskolánk szakemberei	7
1.4. Iskolánk kapcsolatrendszere	8
1.4.1. Fenntartói kapcsolat.....	8
1.4.2. Oktatási intézményekkel való kapcsolat.....	8
1.4.3. Oktatást segítő szervezetekkel és egyéb intézményekkel való kapcsolat.....	9
1.4.4. Támogató civil szervezetekkel való kapcsolat.....	10
1.5. Iskolánk jövőképe	10
2. Nevelési program.....	11
2.1. Pedagógiai alapelvek	11
2.1.1. Kulcskompetenciák fejlesztése	11
2.1.2. Hagyományápolás és éves iskolai rendezvények.....	12
2.1.3. A testi és lelki egészség ápolása.....	12
2.1.4. Az idegen nyelv oktatása	13
2.2. A tanítási-tanulási folyamat során alkalmazott módszerek	13
2.3. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	14
2.4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	14
2.5. Oktatók, osztályfőnökök feladatai.....	16
2.5.1. Az oktatók legfontosabb helyi feladatai:	16
2.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma	16
2.5.3. Az osztályfőnök feladatai, hatásköre:.....	17
2.6. A nevelő-oktató munka kiemelt feladatai	18
2.6.1. Nyomonkövetés	19
2.6.2. A gyakorlatra érkező egyetemi hallgatókkal kapcsolatos feladatok	19
2.7. A kiemelt figyelmet érdemlő tanulókkal kapcsolatos feladatok	22
~~2.7.1.~~ Az SNI /BTMN minősítésű tanulók.....	24
Az SNI /BTMN minősítésű tanulók.....	25
2.7.2. A kiemelten tehetséges tanulók.....	26
2.8. Tanulók részvétele az intézményi döntési folyamatban	27
2.9. Az együttműködés, kapcsolattartás formái.....	28
2.10. A kollégiumok szerepe	29
2.11. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	29

2.12. Az iskolába történő felvétel általános szabályai.....	30
2.12.1. Új tanulók felvétele.....	30
2.12.2. Egészségügyi alkalmassági vizsgálat.....	30
2.12.3. Tanulók átvétele más iskolákból.....	31
2.12.4. Intézményen belüli átjárhatóság egyes iskolatípusok, képzési formák között.....	31
3. Egészségfejlesztési és környezeti nevelési program.....	32
3.1. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	32
3.1.1. Egészséges táplálkozás.....	33
3.1.2. Mindennapos testnevelés, testmozgás.....	33
3.1.3. A tanulók fizikai állapotának felmérése.....	34
3.1.4. A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése.....	34
3.1.5. A lelki egészség fejlesztése.....	35
3.1.6. Sajátos nevelési igényű tanulók.....	36
3.1.7. A viselkedési függőségek és a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése.....	36
3.1.8. A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése.....	37
3.1.9. Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás.....	38
3.1.10. Személyi higiéné.....	39
3.2. Iskolánk környezeti nevelési programja.....	39
3.2.1. A környezeti nevelés színterei a tanórákhoz kapcsolódóan.....	39
3.2.2. A szemléletformálás egyéb módjai.....	40
3.3. Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	41
3.3.1. Együttműködés külső szervezetekkel.....	42
4. Oktatási program.....	42
4.1. Kötelező és nem kötelező foglalkozások rendje.....	43
4.2. A kötelezően és szabadon választható tantárgyak indításának és bontásának és egyéb foglalkozások (így középiskolás járművezető) szervezésének elvei.....	44
4.3. A 11-12. és 13. évfolyamon a vizsgára felkészítő tantárgyak választásának szabályai.....	45
4.4. Pályaorientációs szolgáltatások.....	46
4.5. A tanuló magatartásának és szorgalmának elemzési elvei.....	46
4.6. Fegyelmező intézkedések, a tanuló fegyelmi és kártérítési felelőssége.....	47
4.7. A magasabb évfolyamra lépés feltételei.....	47
4.8. Érettségi és szakmai vizsgafelkészítés témakörei, tartalma és megszervezésnek alapelvei.....	48
4.8.1. Középszintű érettségi felkészítés (fakultáció keretében).....	49
4.8.2. Emelt szintű érettségi felkészítés.....	49
4.8.3. Az előrehozott érettségi vizsgák megszervezésének alapelvei.....	49
4.8.4. A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendje.....	50

4.9. A tanuló és a képzésben részt vevő személy tanulmányi munkájának értékelése (benne ágazati alapvizsga, szakmai vizsga, érettségi vizsga, projektmunka)	50
4.9.1. Az értékelés formái	52
4.9.2. Egyéni fejlődési terv	54
4.9.3. Szöveges értékelés	54
4.9.4. Numerikus értékelés (az osztályzat)	55
4.10. Egészségnevelés és környezeti nevelés	56
4.11. A mindennapos testnevelés megszervezésének elvei	56
4.12. A tanuló esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	57
4.13. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok	58
4.14. Honvédelmi nevelési program	62
4.15. A nem magyar anyanyelvű tanulók oktatásának helyi programja	68
4.16. A tantermen kívüli digitális oktatás eljárásrendje, a hibrid oktatás szabályai	68
4.16.1. Digitális munkarend alatt	68
4.16.2. Az intézmény intézkedési tervében meghatározott hibrid oktatás szabályai	69
5. Képzési program	69
5.1. Az iskola képzési struktúrája	69
5.2. A szakképzés ingyenessége	70
5.3. Előzetes tanulmányok beszámítása	70
5.4. Okleveles közszolgálati (rendészeti) technikus képzés	71
5.5. Belépési feltételek	72
5.6. Iskolánk képzéseinek áttekintése	73
5.7. A tanulási eredmény alapú oktatás alapelvei	76
5.8. Az ágazati alapvizsgák témakörei	78
5.9. Együttműködés a duális képzőkkel és más partnerekkel	78
5.10. Ágazati alapvizsga szervezése, lebonyolítása, a tanulók szakmairány-választásának alapelvei	79
5.11. A projektoktatás szakképző intézményben	81
5.12. Dobbantó program, Műhelyiskola, Orientáló képzés	81
5.13. Az érettségire felkészítő technikum	82
5.14. Felnőttek általános iskolája	82
5.15. Szakmai oktatás és szakmai képzés felnőttek számára	83
5.16. A beszámítás lehetőségei felnőttoktatásban és felnőttképzésben	83
Legitimizációs záradékok	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

1. Az iskola bemutatása

1.1. Iskolánk története, képzési kínálata, küldetése, jövőképe

A Budapesti Műszaki SZC Than Károly Technikum és Szakképző Iskola a főváros egyik legnagyobb és legátfogóbb képzési spektrumú középiskolája, amely hat ágazatban (elektronika és elektrotechnika, honvédelem, informatika és távközlés, környezetvédelem és vízügy, rendészet és közszolgálat, vegyipar) biztosítja a tanulók és képzésben részt vevő személyek szakmai oktatását és felkészítését.

Budán, a Lajos utcában álló impozáns központi épülete már több mint száz éve szolgálja a beiratkozó tanulók oktatását és nevelését, ám a Than Károlyról elnevezett iskola ötlete mégis az 1950 márciusában született elhatározáson múlt, mely innováció a környék munkaerőkeresletére támaszkodva egy vegyész jellegű műszaki képzést kívánt megalapozni. A terveket hamarosan a megvalósítás követte, s így 1950 szeptemberében kezdetét vette a Than Károly nevét viselő iskolában a munka.

Az 1980-as évektől kezdett egyre színesebbé válni oktatási kínálatunk: 1983-ban előbb szakmunkás, majd 1990-ben gimnáziumi képzést indítottunk el. 1997-ben iskolánk egyesült a Bolyai János Textilipari Szakközépiskolával, később, 2001-ben intézményünkbe integráltuk a II. Rákóczi Ferenc Gimnázium felnőttoktatási tagozatát. Legutóbb, 2024-ben iskolánkba integrálódott a zuglói BMSZC Wesselényi Miklós Műszaki Technikum, amelynek köszönhetően mind képzési helyszínünk, mind képzési kínálatunk jelentősen gazdagodott. A Wesselényi Telephely szintén jól megközelíthető, közvetlen környezetében számos iskola és kollégium megtalálható; a látogatót „iskola-negyed” hatás fogadja. Az épületek között jó közérzetű, füves, parkosított területek vannak. Számos tanuló a környék kollégiumában talált férőhelyet.

Az átszervezések következtében intézményünk a főváros egyik nagy hagyományokkal rendelkező, sokoldalú képzési centrumává vált. Összetett iskolaként technikai és szakképző iskolai képzést, tanulói és felnőttképzési jogviszony keretében nappali és levelező munkarendben megvalósuló oktatást biztosítottunk és biztosítunk tanulóinknak.

Iskolánk 2001 óta ökoiskola. A környezeti nevelés az iskola életét minden szinten átszövi. 2012-ben elnyertük az Örökös Ökoiskola címet. Az, hogy ökoiskola vagyunk, meghatározza az iskola mindennapi életét. A csengőnk madárfütty, az osztálytermekben és a folyosókon szelektív hulladékgyűjtőket helyeztünk el, osztályaink állatok, növények, ásványok, természeti értékeink, földrajzi képződmények, folyók nevét viselik. A folyosókat és a termeket rengeteg zöld növény díszíti, melyeket Budapest lakói ajánlottak fel. Az adminisztrációt, a kommunikációt és az oktatást

próbáljuk minél kevesebb papír felhasználásával ellátni, ha mégis papírt használunk, az kizárólag újrahasznosított. A tanítási órák és az érettségi tételek egy része „zöld” témájú.

2013 elejétől jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységként a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ mint költségvetési szerv részeként működünk tovább, majd 2015. július 1-től a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ működtetéséből és fenntartásából a Nemzetgazdasági Minisztériumhoz, 2018-tól az Innovációs és Technológiai Minisztériumhoz kerültünk át. Az intézmény szervezeti önállósága megszűnt, így a Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum tagintézményeként működünk tovább – több más tagintézménnyel együtt alkotva egy intézményt.

Mindig is nyitottak voltunk az új kihívásokra – az oktatói testület rugalmasságának és együttműködő készségének köszönhetően a szükséges változtatásokat, újításokat mindaddig sikeresen tudtuk bevezetni.

A 2020/2021-es tanévben iskolánkban is szükségessé vált a foglalkoztatói elvárások, a makrogazdasági tényezők és a munkaerő-piaci helyzet átalakulása miatt a szakképzés és felnőttképzés átalakítása. Az új iskolai rendszerű szakmai képzésben két iskolatípust

- 5 éves technikumi oktatást és
- 3 éves szakképző iskolai oktatást vezettünk be.

2014-től az általános gimnáziumi osztályaink helyett rendészet és közszolgálati, honvédelmi, informatikai, majd elektronikai osztályok indítása mellett döntöttünk. Megtartottuk a hagyományosnak mondható környezetvédelmi és vegyipari, valamint a vízügyi osztályainkat is.

A kezdetektől részt veszünk a Szakképzési Hídprogramban. A szakmai képzés alaprendszerre speciális oktatási funkciókkal egészül ki. Ezek az oktatási formák elsősorban a kompetenciahiányok csökkentését és végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklését célozzák. 2020-21-től a Dobbantó programban indítunk osztályokat, ahol a készségfejlesztő/felzárkóztató oktatási szakasz után Műhelyiskolában folytathatják tanulmányaikat; és szerezhethetnek részszakképesítést. Az Orientáló programban részt vevők feladata a szakmaszerzés biztos helyszínében történő segítségnyújtás.

Folyamatosan bővítjük felnőttoktatási kínálatunkat rendészet és közszolgálat, környezetvédelem és vízügy, elektronika és informatika ágazatainkban. Népszerű felnőttoktatási formánk a szakközépiskolások két éves, érettségire felkészítő iskolája levelező tagozaton.

Az iskola oktató testületének célja a tradíciók megőrzésén, a hagyományok ápolásán keresztül az inkluzív pedagógiai kultúra gyakorlása, a pedagógiai innovációk támogatása és a környezeti nevelési tevékenység előtérbe helyezése.

Küldetésünknek tekintjük, hogy hagyományos képzési palettánk mellett továbbra is képesek legyünk folyamatosan megújulni, a szülők és tanulók számára vonzó és a munkaerőpiacon keresett képzéseket biztosítsunk. Fontosnak tartjuk azt is, hogy a majdani munkáltatók szívesen alkalmazzák a nálunk végzett szakembereket.

1.2. Az iskola környezete

Iskolánk főépülete a főváros II. kerületének Újlak nevű negyedében, a Rózsadomb lábánál, a Zsigmond téren, a folyamatosan lüktető, rendkívül forgalmas Lajos utca, valamint a jóval csendesebb Dunapart és az Árpád fejedelem útjának ölelésében található. Kedvező földrajzi helyzetünknek köszönhetően közel helyezkedünk el mind Budapest kulturális csomópontjaihoz, mind a Pilis és a Budai-hegység természeti értékeihez.

Nagyon jó közlekedésföldrajzi helyzetben vagyunk; a főbejáráttal szemben található Zsigmond térről három fontos főútvonal indul ki: a Margit-hídhöz vezető Árpád-fejedelem útja, a Szentendrei útra vivő Lajos utca, és az Óbudára, valamint a pilisi településekre irányuló Bécsi út. Tömegközlekedéssel is nagyon jól megközelíthető az intézmény: szinte az iskolakapuban áll meg számos busz- és villamosjárat. Az Óbudától egészen Dél-Budáig tartó budai fonódó villamoshálózatnak köszönhetően a budai rakpartok útvonalán a 19-es járáttal egészen a Kelenföldi-pályaudvar, a 41-es villamossal pedig a budaörsi Kamaraerdő is könnyen elérhető, a 17-es járáttal pedig – a Széll Kálmán tér, az Alkotás és a Villányi úton keresztül – a dél-albertfalvai Savoya-parkig lehet eljutni. Egy-két perces sétával pedig a Szépvölgyi úti HÉV megállóját lehet igénybe venni, ahonnan Békásmegyér, Szentendre, valamint a Batthyány tér érhető el. Kedvező földrajzi elhelyezkedésének és iskolafilozófiájának köszönhetően vonzáskörzete egész Budapestre, valamint a fővárosi agglomerációra is kiterjed.

A főváros Várna utcájában található Wesselényi Miklós Telephelyünk .....

1.3. Iskolánk szakemberei

Az iskola oktatói fiatalos, lendületes, innovatív kollégák.

Több, mint száz oktató, több nevelő-oktató munkát segítő munkatárs, több mint 20 fő technikai dolgozó alkotja a Than alkalmazotti közösségét. Képzési rendszerünk specialitása miatt jelentős számú óraadó szakembert is alkalmazunk.

Oktatóink jelentős része végzett el az utóbbi években – elsősorban pályázati forrásoknak köszönhetően a pedagógiai kultúrát megújító és interkulturális oktatást támogató továbbképzéseket. Oktatóink a képzések mellett folyamatosan fejlesztik magukat, hogy az iskolai

innovációkban vállalt feladataikat magas színvonalon el tudják látni. Az iskolánkban futó feladatok megvalósítása jellemzően team munkában folyik, így ez a munkamódszer jól ismert és gyökeret vert oktatóink körében – a belső tudásmegosztás része mindennapi gyakorlatunknak.

A köznevelést is érintő új kihívásokra is képesek voltak kollégáink időben reagálni, így a XXI. századi kompetenciák elsajátítását elősegítő IKT eszközöket is hatékonyan alkalmazzuk a tanulási-tanítási folyamat során. A hagyományos óraszervezés mellett egyre jobban előtérbe kerültek különböző kooperatív technikák, a csoportmunka, a projektmódszer, tantermen kívüli foglalkozások (pl. múzeum- és drámapedagógiai, terepi foglalkozások) ezen túl egyre nagyobb szerepet kap a differenciált oktatás is. Oktatóink nagy hangsúlyt fektetnek az ismeretek és készségek közvetlen, élményszerű elsajátíttatására; az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmaztatására.

Oktatóink ideális nevelő és oktató munkájának feltételei minden szempontból biztosítottak intézményünkben, ugyanakkor az évről-évre változó összetételű diákság jelentette természetes pedagógiai kihívás szükségessé teszi, hogy egyfelől hatékonyabban használjuk fel a meglévő személyi feltételeinkben rejlő lehetőségeinket, másfelől azok céltudatos továbbfejlesztésére törekedjünk.

Az iskolában folyó munka színvonalának megőrzése érdekében arra ösztönözzük iskolánk oktatóit és dolgozóit, hogy a kínálkozó továbbképzési lehetőségeket kihasználva ismereteiket folyamatosan bővítsék és naprakészen tartsák, esetleg újabb végzettség megszerzésére törekedjenek.

1.4. Iskolánk kapcsolatrendszere

1.4.1. Fenntartói kapcsolat

Az iskola 2015. 07. 01-től a Nemzetgazdasági Minisztérium fenntartásában működő Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum tagintézménye volt, 2018 májusától az Innovációs és Technológiai Minisztérium fenntartásába kerültünk. Középirányító szervként a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal is jogszabályban meghatározott módon lát el fenntartói feladatokat. 2022. májusától a kormányátalakítás után a Kulturális és Innovációs Minisztérium fennhatósága alá került a szakképzés.

1.4.2. Oktatási intézményekkel való kapcsolat

A vonzáskörzetünkbe tartozó **általános iskolák** 7. és 8. osztályosai számára lehetőség szerint környezeti nevelési versenyt szervezünk. Részt veszünk a pályaválasztást segítő programokban (iskolabörzék, pályaválasztási kiállítások, nyílt hét, Szakmák éjszakája).

A **középiskolák** közül elsősorban a környezetvédelmi, vízügyi és vegyipari; rendészeti és közszolgálati, honvédelmi, informatikai és elektronikai ágazati képzést folytató, valamint az ODM programban részt vevő iskolákkal szoros a kapcsolat, valamint a Budapesti Műszaki Szakképzési Centrumhoz tartozó tagintézményekkel.

Szintén szoros kapcsolatot ápolunk azokkal az iskolákkal, amelyekkel egyes projektekben együtt dolgoztunk.

A különböző oktatási és pedagógiai programok keretében rendszeresen részt veszünk más iskolák szakmai rendezvényein, bemutatóin, előadásain és workshopjain, ahogyan hasonló alkalmakkor mi is szívesen vendégül látjuk őket. Nyitottak vagyunk a horizontális tanulás megvalósítására, kezdeményezői vagyunk akár országos szakmai műhelymunkáknak, szakmai konferenciáknak.

Nagy hangsúlyt fektetünk a külföldi magyar iskolákkal való szoros kapcsolatra, cserediák-programokra. A Határtalanul Program több határon túli magyar iskolával, elsősorban az Adai Műszaki Iskolával ápolunk szoros kapcsolatot.

A **felsőoktatási intézményekkel** kötött együttműködési megállapodások alapján a hallgatók számára egyetemi gyakorlóhelyet biztosítunk. Legfontosabb partnerünk az Eötvös Loránd Tudományegyetem, a Károli Gáspár Református Egyetem, továbbá az Esterházy Károly Egyetem. Az Nemzeti Közszolgálati Egyetemmel 2022-ban került aláírásra az az együttműködési megállapodás, mely alapján okleveles technikus képzést indítunk a rendészet és közszolgálat ágazati képzésben.

Az otthonuktól távol lakó diákjaink esetében elsőrangú fontosságú, hogy kiváló és hatékony kapcsolatot ápoljunk a nem csak a szállást biztosító, hanem számos más pedagógiai és oktatási feladatot is ellátó **kollégiumokkal**.

1.4.3. Oktatást segítő szervezetekkel és egyéb intézményekkel való kapcsolat

A Kulturális és Innovációs Minisztérium Szakképzésért Felelős helyettes államtitkársága a szakképzési törvényben meghatározott kérdésekben nyújt szakmai irányítást feladatainkhoz.

Az illetékes minisztériumok (BM, HM) és a kamarák szerepe az ágazati képzéseinkkel kapcsolatos kérdésekben meghatározó szerepű. A honvédelmi ágazati képzésünk a Honvédelmi Minisztérium, a Honvéd Vezérkar és Budapest Főváros Kormányhivatala Védelmi Bizottsága, míg a rendészeti képzések a Belügyminisztérium, a Budapesti Rendőr-főkapitányság, továbbá a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság, illetve kerületi rendőrkapitányságok, a területileg illetékes katasztrófavédelmi szervek segítségével valósulnak meg.

A kamarák az aktuális jogszabályok alapján segítséget nyújtanak a szakmai gyakorlati oktatás megszervezésében; ellenőrzik a gyakorlati oktatás feltételrendszerét.

Az Oktatási Hivatal irányítja a kompetenciamérések és a tanulmányi versenyek lebonyolítását. Az érettségi vizsga szervezésével kapcsolatos feladatokat a területileg illetékes kormányhivatal látja el.

Nehéz sorsú diákjaink magas száma miatt szoros kapcsolatban állunk az illetékes családsegítő központokkal, nevelési tanácsadókkal és gyermekjóléti szolgálatokkal. Közös munkánk a jogszabályok betartatására, és a családok, illetve a diákok eredményesebb beilleszkedésére irányul.

Szoros szakmai együttműködésben állunk a Budapesti Főváros Kormányhivatalával, előbbi az érettségi vizsgák szervezésében fontos partnerünk. 2020 szeptemberétől a szakmai vizsgákkal kapcsolatos hatósági feladatokat az NSZFH látja el.

1.4.4. Támogató civil szervezetekkel való kapcsolat

Szoros kapcsolatot ápolunk számos egyesülettel, civil és egyházi, továbbá szociális szervezettel.

Iskolánkat számos szervezet és alapítvány támogatja a legkülönbözőbb formában. Jelentős részük sikeres pályázataink eredményeképpen egy-egy előre meghatározott oktatási-nevelési cél elérését támogatja.

1.5. Iskolánk jövőképe

Az iskolába nagyon eltérő képességű tanulók járnak, a tehetséges diákok mellett számos sajátos nevelési igényű és beilleszkedési-tanulási-magatartási zavarral küzdő gyermek és felnőtt tanulónk van, de fogyatékkal élő tanulóink integrált oktatását is sikerrel oldjuk meg. A különböző ágazatok és képzéstípusok is eltérő képességű diákokat vonzanak.

Legfőbb törekvésünk, hogy a szakképzést népszerűsítsük a szülők felé – minél egyértelműbben hangsúlyoznunk kell, hogy a gyermekek igényének és képességeinek megfelelő képzésforma és tanulási út megtalálása szolgálja leginkább az érdekeiket, jövőbeni boldogulásukat. A kimenet azonos: szakma és érettségi megszerzése; viszont fontos tényező a gyermekek érettségének, érzelmi és értelmi intelligenciájának helyes felmérése az adekvát tanulási út kiválasztásában.

Mindenképpen új kapukat nyit a felnőttoktatásban és felnőttképzésben a lehetőség, hogy az állam iskolarendszerű képzésben ingyen biztosít lehetőséget az első és második szakképzés megszerzésére.

2. Nevelési program

2.1. Pedagógiai alapelvek

Alapelveink kialakításában meghatározó szerepet játszanak: a kompetenciaalapú oktatás elterjesztése, a NAT követelményei, a szakképzési törvény és annak végrehajtási rendelete, közismereti és kifutó rendszerben a szakmai kerettantervek, az ITM által kiadott programtervek és a Képzési és Kimeneti Követelmények

2.1.1. Kulcskompetenciák fejlesztése

Intézményünk a sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztését, a kompetencia alapú oktatás elterjesztését tartja a nevelési-oktatási folyamat egyik legfontosabb céljának.

A hatékony önálló tanulás, mint kulcskompetencia megvalósítása alapfeltétele annak, hogy diákjaink egyéb képességei is megfelelő módon tudjanak fejlődni. Ennek érdekében a 2009/2010-es tanévtől a kompetenciaalapú oktatás az iskola egyik alapfeladatává vált. Ez a pedagógusok módszertani kultúrájának korszerűsítését, új módszertani kultúra és eszközrendszer, illetve a hagyományostól eltérő oktatási formák és tanulásszervezési technikák bevezetését tette szükségessé. Ennek eredményeképpen az iskola kereteihez és lehetőségeihez igazítva feladataink között szerepel témahét, projektek szervezése és moduláris oktatási program szervezése. A közel egy évtizedes tapasztalat nagy segítséget jelent a Tanulási Eredmény Alapú (TEA) projektoktatás intézményi bevezetéséhez.

Az iskolai oktató-, nevelőmunka alapja a Nemzeti Alaptantervben meghatározott kulcskompetenciák fejlesztése, melyek lehetővé teszik a tanulók változásokhoz való rugalmas alkalmazkodását, a változások befolyásolását, így saját életminőségük alakítását. . Az Európai Unióban kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában az Unió polgárai egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. . Számos olyan fejlesztési területet említhető, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

Fenti kompetenciák az új szakképzési struktúra Képzési és Kimeneti Követelményeiben megfogalmazott descriptorok (készség-ismeret-attitűd-önállóság) fejlesztésében is segítségünkre vannak – azokkal koherensek.

2.1.2. Hagyományápolás és éves iskolai rendezvények

A hagyományok kialakítása és ápolása fontos szerepet játszik a tanulók érzelmi és szociális fejlődésében. Ezért a tanév során igyekszünk számos lehetőséget kínálni a közös ünneplésre, megemlékezésre. Diákjainkkal közösen készülünk nemzeti ünnepeinkre, az aradi vértanúk, a kommunista és egyéb diktatúrák, holokauszt áldozatainak napjára, a Nemzeti Összetartozás Napjára, csakúgy, mint az iskolánk névadójához kapcsolódó megemlékezésekre.

Névadónk emlékének őrzése céljából Than Károly sírját rendszeresen gondozzuk, Than Károly szobrát megkoszorúzzuk; évente a Than Károly Atlétikai Bajnoksággal emlékezünk meg róla.

Az iskolához, kisebb közösségekhez és a különböző kultúrákhoz való tartozás fontosságát számos éves rendezvény is erősíti. A tanév menetéhez kapcsolódó események (tanévnyitó, szalagavató, ballagás, iskolagyűlés) mellett fontos szerepet kapnak a szakmai (Nyitott kapuk, pályaaorientációs rendezvények) és a lehetséges szabadidős (gólyatábor, osztálykirándulás, projektnapok) programok is. Az iskola életét az évente megrendezésre kerülő szaktárgyi versenyek, vetélkedők és tanulmányutak is színesítik.

A hagyományápolással és az éves iskolai rendezvényekkel kapcsolatos feladatok elosztása és közösségépítő megvalósítása oktatói testületünk összehangolt munkájának eredménye.

Az iskola életét és arculatát meghatározó tanárok, oktatók előtti tisztelgés minden évben a Than Károly Emlékplakett, a Than Károly Aranygyűrű, a Than Károly Elismerő Oklevél és a Than Károly Középiskola Örökös Tanára elismerések átadása. Régi, nagyhírű tanáraink nevét tantermek viselik, valamint megemlékezünk róluk az iskolai honlapon a „Than virtuális emlékszoba” formájában.

2.1.3. A testi és lelki egészség ápolása

Iskolánk egyik kiemelkedő feladata az egészségorientált, szenvedélybetegségeket elutasító életvitel iránti igény kialakítása, megszilárdítása a tanulóknban.

Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók megértsék saját egészségük jelentőségét, rendelkezzenek azokkal az ismeretekkel, jártasságokkal, amelyekkel mind az egyes emberek, mind a közösség egészségének védelmét szolgálják. Ennek érdekében nevelési-oktatási feladataink során nagy figyelmet szentelünk a higiéniaival, betegségmegelőzéssel, fizikai és lelki függőségek elkerülésével, egészségvédelemmel, harmonikus családi életre neveléssel kapcsolatos tanórai és tanórán kívüli tevékenységeknek.

Kiemelten fontosnak tartjuk tanulóink versenyeztetését, mert az egyéb területen gyengébben teljesítő tanulóink is sikerélményekhez juthatnak.

A honvédelmi és rendészeti osztályaink tanulóit kiemelten motiváljuk minél több szakmai, tanulmányi és sportversenyen való részvételre.

2.1.4. Az idegen nyelv oktatása

Az idegen nyelvi órákon célul tűzzük ki más népek kultúrájának és szokásainak bemutatását, lehetővé téve ezáltal a szaktárgyi órák során az iskola által kitűzött nyitottság, a kulturális adaptáció és az európai egység gondolatának elsajátítását. A nevelési célokon túl oktatói feladataink közé a lehetőség szerinti nyelvi táborok, versenyek és klubok, mozi-, színház- és könyvtárlátogatások is hozzátartoznak. A nyelvoktatás iskolánkban kiemelt jelentőségű és magas színvonalú.

Nyelvi munkaközösségeink koordinálásával és tanulóink aktív részvételével a nemzetközi projektekből való részvétel a célunk.

2.2. A tanítási-tanulási folyamat során alkalmazott módszerek

- Differenciált oktatás
- Kooperatív tanulási technikák
- Infokommunikációs technológiai eszközök által támogatott tanórák
- Projektoktatás (tanulási eredmény alapú oktatás)

Alkalmazott eszközök, eljárások:

- Korszerű, gyakorlat-centrikus, tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az elméleti és gyakorlati képzésben. Differenciálás a tanítási órákon.
- A szakképzésben a team-munka követelményeinek szükségessége, gyakorlati eredményessége. A szemléltetés, a gyakorlati alkalmazások az elméleti és gyakorlati képzésben.
- Az önálló tanulás módszertani alkalmazása az oktatásban, projektfeladatok, egyéni kutatómunka beépítése az oktatásba. Csoportmunka, kooperatív tanulásszervezési eljárások alkalmazása.
- Az értékteremtés, az alkotás öröme jelenjen meg a szakmai munkában.
- Vizsgafelkészítő tartása. Próbavizsgákon vizsgatapasztalat megszerzése.
- Pályairányítási, munkavállalási ismeretek beépítése az oktatási folyamatba. – Partneri igény- és elégedettségmérések végzése a munkaerő-piaci szereplők körében.

- Kommunikatív nyelvoktatási módszerek alkalmazása.
- A szóbeli feleletek megfelelő arányának biztosítása a számonkérésben.
- A munkába állást segítő-támogató rendszer működtetése: álláskeresési technikák, jogi, munkajogi ismeretek.
- Iskolai projektnapok, ünnepi megemlékezések szervezése.
- A sportolás, a testmozgás igényének felkeltése, sportolási lehetőségek biztosítása a testnevelési órákon és más szabadidős programok keretében.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programok szervezése.
- A természet megismerése, osztálykirándulások, táborok szervezése.
- Következetes, nyilvános szempontok szerinti értékelés. A tanulók önértékelésének alkalmazása az intézményi értékelési rendszerben. Rendszeres értékelés. A fejlesztő értékelés alkalmazása. Konzekvens értékelési kritériumok szerinti értékelési rendszer alkalmazása.
- Jutalmazás, büntetés szabályok szerinti alkalmazása.
- Osztályfőnöki munka kiemelt támogatása, a tutori szerep működtetése.
- Az önismeret fejlesztése szakmai és osztályfőnöki órákon.
- Ismerkedjenek meg a közvetlen és a tágabb környezetük kulturális értékeivel.

2.3. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Szakmai programunk céljainak elérése érdekében az iskolai nevelés során középpontba helyezzük a tanulók személyiségét. Iskolánk tevékenységének alapvető attitűdje a tanulók személyiségének fejlesztése. Úgy gondoljuk, hogy folyamatosan figyelemmel kell kísérnünk minden egyes tanulónk személyiségét, annak változásait, az intézménybe kerüléstől egészen az érettségiig, illetve a szakképesítés megszerzéséig. Munkánkat iskolapszichológus segíti, aki jó tanácsokkal látja el oktatóinkat, ugyanakkor saját maga is rendszeresen kapcsolatba lép diákjainkkal. Osztályfőnöki órákra látogat, és önismereti csoportot működtet az ifjúság számára. Tanulóink a hét minden munkanapján személyesen is felkereshetik, és közösen megoldást kereshetnek gondjaikra.

A harmonikus személyiség a Nemzeti Alaptantervben meghatározott kulcskompetenciák fejlesztésével, új tanulásszervezési utak alkalmazásával képes kibontakozni.

2.4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatokat kialakítja, megteremti és továbbfejleszti.

A közösségfejlesztés fundamentuma három elemre támaszkodik: a **megfelelő diákképre**, a **hiteles tanárképre** és a **vonzó iskolaképre**. Az intézménybe érkező diákok ezekre vonatkozó elképzeléseinek közelítése és összehangolása az osztályfőnök és az iskola oktatóinak közös feladata.

Jó osztályközösségekből áll össze a jó iskolai közösség, amelyet hagyományaink ápolásán keresztül kívánunk tovább erősíteni a jövőben.

Érzékeny feladata van az **osztályfőnöknek** a külföldi, a nem magyar anyanyelvű és a más kultúrából érkezett tanulók iskolai integrálásában: a többségi tanulók közösségét megfelelő programokon keresztül fel kell készíteni a külföldi diákok fogadására, érzékenyíteni szükséges az új tanulókkal való megfelelő bánásmódra, illetve csoportépítés során meg kell találni osztályközösségen belüli helyüket

A szülők a képességfejlesztés, tehetséggondozás, de a hátrányos helyzet, a pedagógiai problémák megoldása szempontjából is a pedagógiai folyamat kulcstényezői. Nélkülözhetetlenek abban az érzelmi és értelmi ráhatásban, ami a pedagógiai munkában alapvető.

2016 májusától a rendes írásbeli érettségi vizsga megkezdésének feltétele 50 óra közösségi szolgálat teljesítése, ám a közösségi szolgálat pedagógiai célzatú kötelezettség, a tevékenység kiválasztásában megvalósulhat a szabad döntés.

Intézményünk a közösségi szolgálatot a kötelező jogszabályi háttér figyelembe vétele mellett szervezi. A tanulókat és szülőket tájékoztatjuk a választható lehetőségekről, a tanuló önként választhatja ki azt a helyet, tevékenységet, amely számára a legvonzóbb, leghasznosabb, amelyhez kellően motivált.

A szülők támogató szerepére számítunk a program során. A tanulók és a szülők választását megkönnyítendő iskolánk számos intézménnyel kötött együttműködési keretszerződést.

Ezek az intézmények rendszeresen tájékoztatják intézményünket és tanulóinkat a közösségi szolgálat keretein belül végezhető tevékenységeikről, programjaikról, melyeken iskolánk minden tanulója külön tanulói szerződés megkötése nélkül, előzetes bejelentkezéssel részt vehet.

A közösségi szolgálat dokumentálására a tanulók jelentkezési lapot töltenek ki, amely tartalmazza a szülő beleegyező nyilatkozatát is. A közösségi szolgálat koordinátorának segítségével a fogadó szervezetekkel az iskola együttműködési megállapodást köt.

A tanulók naprakészen kötelesek közösségi szolgálati naplójukat vezetni. Az osztályfőnök a diák szolgálati naplója alapján naplóban, törzskönyvben, bizonyítványban rögzíti a teljesített órák

számát. A tanuló akkor kezdheti meg érettségi vizsgáját, ha a törzslapon, bizonyítványban szerepel az 50 óra közösségi szolgálat igazolása.

2.5. Oktatók, osztályfőnökök feladatai

Középiskolai osztályainknál kiemelt feladatunk az érettségi és a szakma megszerzésére történő felkészítés az ahhoz szükséges ismeretek átadásával, és az elméleti és gyakorlati készségek megfelelő színvonalú fejlesztésével.

2.5.1. Az oktatók legfontosabb helyi feladatai:

Az oktatók feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. Ezt a dokumentumot intézményünk Szervezeti és Működési Szabályzatának melléklete tartalmazza.

Az oktatókkal szembeni elvárások:

- ☒ Sikerorientáltság, kreativitás.
- ☒ Biztos szakmai ismeretek.
- ☒ A tudás minőségével, a végzett munkával megszerzett tekintély.
- ☒ Példamutatás, empátia.
- ☒ Kapcsolat a közösséggel és más nevelési tényezőkkel.
- ☒ Összehangolt munkavégzés.
- ☒ A tanulók kompetenciáinak fejlesztése.
- ☒ Újfajta tanulás-szervezési eljárások és értékelési módok alkalmazása.
- ☒ Folyamatos önképzés.

2.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma

Az osztályfőnököt – a nevelési munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév elején.

Az osztályfőnök olyan pedagógiai és oktatói kompetenciával rendelkező szakember, akinek erkölcsi és jogi felelősséget kell vállalnia valamennyi rábízott tanulóért. Nevelő munkáját a tanuló

egyéni fejlődéséhez, tempójához és szociális háttéréhez igazítja, tiszteletbe tartva az egyes tanulók emberi méltóságát és az esélyegyenlőség érvényesülését.

Tartja a kapcsolatot az osztályában tanító oktatókkal, és a tanulók szüleivel.

Az osztályfőnök folyamatosan képviseli az iskola terveit és törekvéseit tanítványaik és a szülők körében, információkat ad és kap, bevonja a gyerekeket és a szüleiket az iskolai programokba, képviseli a tanulók érdekeit, gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

Folyamatosan keresi azokat a megoldásokat, módszereket, eszközöket, amelyek hatékonyan alkalmazhatóak a beilleszkedési nehézségekkel küzdő, deviáns, az agresszív tanulókkal kapcsolatos problémák kezelésére, a tanulók jogainak védelmére, a személyiség- és közösségfejlesztésre, illetve a hatékony egészség- és környezeti nevelésre. Ezek során együttműködik gyermek- és ifjúságvédelmi szakemberekkel, szervezetekkel.

2.5.3. Az osztályfőnök feladatai, hatásköre:

- Az iskola szakmai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális figyelmet fordít a tanulók személyiségfejlődésére
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító oktatók munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői közösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- A lemorzsolódás megelőzése érdekében nyomon követi a KRÉTA ESL modulját.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket:
  - e-napló vezetése, ellenőrzése,
  - félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása,
  - bizonyítványok megírása,
  - továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése,
  - hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.

- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz a nevelési munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Képviseli osztálya érdekeit az iskolai fórumokon.
- Év elején az első osztályfőnöki órán megismerteti a tanulókkal a házirendet és a tanévet meghatározó egyéb dokumentumokat; felhívja a figyelmet az esetleges változásokra.
- Az oktatók jelzései alapján folyamatosan ügyel a házirendben foglaltak betartására, különösen a késésekre és a hiányzásokra.
- Tisztában van az iskola által preferált alapértékek erkölcsi normák és házirendi elvárások fejlettségi szintjével osztálya tanulóinál.
- Szükség esetén beszámolót, esetjelentést, vagy helyzetelemzést készít megadott szempontok alapján.
- Munkáját az aktuális nevelési évre elkészített tervezési dokumentum szerint végzi.

2.6. A nevelő-oktató munka kiemelt feladatai

Mivel diákjaink többsége nehéz családi körülmények között él, fontos feladatunknak tartjuk ezeknél a fiataloknál a társadalmi mobilitás elősegítését; a társadalomból való kirekesztődés (munkanélkülivé, hajléktalanná válás, drogos és alkoholista deviáns magatartás) megelőzése érdekében.

A munkaerőpiac feltételeihez és igényeihez igazodva segítjük a szakmaszerzéshez szükséges ismeretek elsajátítását. Elengedhetetlen feladatunk az általános és szakmai ismeretek átadásán túl a tanulási képességek fejlesztése is.

Fontos feladat a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő kompetenciák és tudás megszerzése. A szakmai elméleti tudás mellett a gyakorlati tapasztalaton rendkívüli a hangsúly.

Szakmai elméleti tanóráink a valós, gyakorlati tapasztalatok alapján megszerzett tudás átadására törekszenek – összhangban a tanulási eredmény alapú oktatással elsősorban tanulói

produktumok készítésén keresztül mérik fel az ismeretek, készségek elsajátításának mértékét; külön figyelemmel kísérve a tanuló habitusának, attitűdjének és önállóságának fejlődését.

Oktatóink, a gyakorlati készségek, a munkaerőpiacon való sikeres elhelyezkedéshez szükséges és elengedhetetlen kompetenciák, a KKK-kban meghatározott leírások fejlesztésére helyezik a hangsúlyt.

Legfontosabb céljaink között szerepel a duális képzés; ill. a gyakorlati képzés külső helyszíneken történő megvalósítása – a szakképzés hatékonyságának és eredményességének növelése érdekében.

Fontos feladatunk, hogy olyan iskolai körülményeket biztosítsunk tanulóinknak, amely a nyugodt, elmélyült, zavartalan oktatást lehetővé teszi, ezért az oktatás időszakára az oktatást zavaró eszközöket nem támogatjuk.

2.6.1. Nyomonkövetés

Oktatási és nevelési erőfeszítéseink eredményességét végzett tanítványaink sikeressége mutatja. Törekszünk arra, hogy távozó tanulóinkkal ne szakadjon meg a kapcsolat, ennek érdekében minden osztályfőnök legalább egy esztendeig kapcsolatban marad az osztályába járt diákokkal és követi azok életútját. Az osztályfőnökök életút-követési munkáját a nevelési munkaközösség-vezető fogja össze. A továbbtanulók nyilvántartása az iskolavezetés feladata.

Intézményünk arra törekszik, hogy a nálunk végzett diákjaink akár oktatóként, akár a nevelési-oktatási munkát segítő technikai dolgozóként iskolánk falai közé visszatérjenek.

Támogatjuk egykori diákjaink összejöveleit; bátorítjuk őket azok szervezésére, és szívesen helyt adunk találkozóiknak. Amennyiben meghívást kapnak, oktatóink örömmel vesznek részt az érettségi találkozókön.

2.6.2. A gyakorlatra érkező egyetemi hallgatókkal kapcsolatos feladatok

Iskolánk már több évre visszatekintő partneri kapcsolatban áll az Eötvös Lóránd Tudományegyetemmel, a Károli Gáspár Református Egyetemmel és az Eszterházy Károly Egyetemmel. Az iskolánkban dolgozó számos oktató mentortanári végzettséggel rendelkezik és hallgatók javára mentorálási feladatok végzését vállalja. Az egyetemekkel való kapcsolattartás és az egyetemi hallgatók fogadása és koordinációja az ezzel a tevékenységgel megbízott igazgatóhelyettes feladata.

Az iskola feladata:

- az oktatói és nevelői munka területén követésre érdemes minta nyújtása az oktatói pályára készülő jelöltek számára ,
- gondoskodni arról, hogy a tanárjelöltek részfeladataikat el tudják helyezni az iskolai munka rendszerének egészében, szaktárgyaik tanításában pedig olyan gyakorlatot szerezzenek, amely biztosítja a tanári vagy oktatói munkakör eredményes megkezdését,
- erősíteni oktatói hivatástudatukat ,
- a feladatok elvállalásával a gyakorlati képzéshez gyakorló területet biztosítani, és ezzel a tevékenységével visszacsatolásként az intézményfejlesztés lehetőségeit kutatni.

A tanár- és oktatójelöltek gyakorlati képzésének tárgyi feltételeit kialakítottuk: számukra biztosítjuk mindazokat a feltételeket és eszközöket, amelyekre a törvény lehetőséget ad, és amelyek igénybevételére oktató munkatársaink is jogosultak. Ezek fejlesztése fontos feladat.

A gyakorlati képzés személyi háttérét a mentortanári végzettség megszerzésének ösztönzésével kívánjuk biztosítani, valamint a kialakult mentori gyakorlat folyamatos fejlesztésével. A további fejlesztés személyi feltételei az oktatói testületben adóttak.

Vezető oktatói feladatok

A hallgatók gyakoroltatásánál arra törekszünk, hogy a jelöltek az oktatói tevékenység teljes keresztmetszetével ismerkedjenek meg. Mindez a szaktárgyi gyakorlat rövidege miatt felelős, de rövid ideig tartó lehetőség.

- A vezető oktatók a hallgató tevékenységének szervezői és értékelői.
- Az iskolai gyakorlat kezdetén tájékoztatást tartanak a tanárjelölteknek a tantárgyi - és a tanításon kívüli iskolai lehetőségekről és feladatokról. Erről a hallgatóval közösen patrónusi naplót vezetnek.
- Összeállítják a hozzájuk beosztott jelöltek tanítási gyakorlatának órabeosztását és tájékoztatják erről az iskolavezetés kijelölt felelősét. A jelöltek csak ezt követően kezdenek meg a tanítási gyakorlatukat.
- Megismertetik a hallgatókkal az iskola alapvető viselkedési és kommunikációs szabályait, szabályzatait, az iskolai adminisztrációs munkát és az iskolai dokumentumokat.
- Irányítják és ellenőrzik a tanárjelöltek hospitálását.
- Részt vesznek a hallgatók által tartott órákon és megbeszélik a tapasztalatokat.
- Szervezik és ellenőrzik a tanárjelöltek tanításon kívüli feladatainak teljesítését.
- A szóban részletesen értékelik a hallgatók teljesítményét, kitöltik az értékelő lapot és jeggyel minősítik.

Mentortanári feladatok

Az összefüggő szakmai gyakorlatra érkező hallgatókat mentor és konzulens oktató fogadja. A mentor a tanítási gyakorlattal összefüggő valamennyi iskolai tevékenység gondozója. Támogatja a jelöltet a tanítás tervezésében, vázlatok készítésében, látogatja a jelölt óráit, a tanári munkában fokozatosan biztosítja a tanárjelölt önállóságát, követi fejlődését, oktatási intézményi munkáját. A gyakorlat végén rövid jellemzést, értékelést ad az egyetem által kiadott értékelőlapon.

A mentor az, aki elősegíti, irányítja mindkét szakképzettség tanításához kapcsolódó és a tanításon kívüli tevékenységek megszervezését, igazolja a részvételt, véleményezi a gyakorlati feladatok teljesítését.

A mentor a hallgató valamennyi tevékenységének támogatója, segítője. Az a szakember, aki a gyakorlat során bevezeti a hallgatót az adott intézmény pedagógiai tevékenységrendszerébe.

A megbízott igazgatóhelyettes kijelöli a mentort, aki segíti a gyakornokot az intézményi szervezetbe történő beilleszkedésben és a pedagógiai-módszertani feladatok gyakorlati megvalósításában. A mentor legalább félévente írásban értékeli a gyakornok tevékenységét, és az értékelést átadja az iskolavezetésnek és a gyakornoknak.

A mentor havonta legalább két alkalommal látogatja a gyakornok oktatási (foglalkozási) óráját, és ezt követően óramegbeszélést tart, továbbá, amennyiben a gyakornok igényli, hetente konzultációs lehetőséget biztosít számára.

A mentor támogatja a gyakornokot az általa ellátott oktatói munkakörrel kapcsolatos tevékenységében, e körben segíti:

- az iskolai gyakorlat kezdetén tájékoztatást tartanak a tanárjelölteknek a tantárgyi - és a tanításon kívüli iskolai - lehetőségekről és feladatokról. Erről a hallgatóval közösen patrónusi naplót vezetnek,
- megismertetik a hallgatókkal az iskola alapvető viselkedési és kommunikációs szabályait, szabályzatait, az iskolai adminisztrációs munkát és az iskolai dokumentumokat,
- az iskola képzési programjában és szakmai programjában a munkaköri feladataira vonatkozó előírások értelmezésében és szakszerű alkalmazásában,
- összeállítják a hozzájuk beosztott jelöltek tanítási gyakorlatának órabeosztását és tájékoztatják erről az iskolavezetés kijelölt felelősét
- a tanítási (foglalkozási) órák felépítésének, az alkalmazott pedagógiai módszereknek, tanításhoz alkalmazott segédleteknek, tankönyveknek, taneszközöknek (foglalkozási eszközöknek) a célszerű megválasztásában,
- az intézmény valamennyi tevékenységterületéhez kapcsolódó hospitálás, és annak dokumentálása, elemzése,
- a szakképzettséghez kapcsolt tanítási/tanulássegítési feladatok elvégzése, dokumentálása,

- a tanítási (foglalkozási) órák előkészítésével, megtervezésével és eredményes megtartásával kapcsolatos írásbeli teendők ellátásában, valamint
- a tanítási órán kívüli iskolai feladatok ellátása, dokumentálása, reflektív elemzése,
- a vizsgára való felkészülésében,
- szóban részletesen értékeli a hallgatók teljesítményét, kitöltik az értékelő lapot és jeggyel minősítenek.

2.6.3. A tiltott és használatában korlátozott tárgyakról

A Kormány rendeletben határozta meg az iskolába azon tárgyak körét, amelyet a tanuló vagy képzésben részt vevő személy a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez való jogra, az egészséghez való jogra, az oktatás zavartalanságának biztosítására, valamint a köz érdekére; közbiztonságra való tekintettel a szakképző intézménybe

- a.) nem vihet be (a továbbiakban tiltott tárgy), vagy
- b.) bevihet, azonban azt a tanítási nap folyamán csak akkor birtokolhatja és használhatja, ha azt a szakképző intézmény igazgatója egészségügyi célból vagy oktatója pedagógiai célból az általa meghatározott időszakra engedélyezi (továbbiakban használatában korlátozott tárgy)

A tiltott tárgyak és a használatában korlátozott tárgyak körét, ezek átadásának és visszaszolgáltatásának szabályát Házirendünk tartalmazza.

2.7. A kiemelt figyelmet érdemlő tanulókkal kapcsolatos feladatok

Általános alapelveink:

- ☒ A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való foglalkozás, mind a hátrányok kompenzálása, a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás terén valamennyi nevelő feladata. A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való foglalkozás pedig empátiát, elfogadó, együtt érző magatartást igényel az intézményben nevelő-oktató munkát végző pedagógusoktól.
- ☒ Egyetlen tanuló sem kerülhet hátrányos helyzetbe származása, bőrszíne, vallása, nemzeti vagy etnikai hovatartozása, ill. bármilyen más oknál fogva.
- ☒ Minden tanuló számára biztosítani kell a fejlődéséhez szükséges feltételeket, biztosítani kell a családi, vagyoni helyzetből fakadó hátrányok leküzdését, a tanuló képességeinek, tehetségének kibontakoztatását.
- ☒ Az iskolának rendszeresen kapcsolatot kell tartani a szülőkkel, családokkal stb.

- ☒ Biztosítani kell, hogy a tanulók megismerjék jogaikat, és véleményt nyilváníthassanak az őket érintő kérdésekben.
- ☒ A tanuló számára biztosítani kell, hogy nevelése és oktatása biztonságos és egészséges környezetben folyjon, iskolai tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki.
- ☒ A tanuló személyiségi jogait tiszteletben kell tartani. Az oktatót, fejlesztőpedagógust, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat, továbbá azt, aki közreműködik a gyermek, tanuló felügyeletének az ellátásában, hivatásánál fogva, harmadik személyekkel szemben, titoktartási kötelezettség terheli, a gyermekkel, a tanulóval és családjával kapcsolatos minden olyan tényt, adatot, információt illetően, amelyről a gyermekkel, tanulóval, szülővel való kapcsolattartás során szerzett tudomást.
- ☒ Az iskolának együtt kell működnie a gyermekvédelemmel foglalkozó más hatóságokkal, szervezetekkel, személyekkel annak érdekében, hogy elősegítse a gyermek családban történő nevelkedését, a veszélyeztetettség megelőzését és megszüntetését.
- ☒ A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység közé tartozik a szenvedélybetegségek megelőzésére irányuló tevékenység is. Az iskolának együtt kell működnie a szakterületen tevékenységet végző hatóságokkal, szervezetekkel, egyéb személyekkel.

A kiemelten tehetséges tanulók, valamint a tanulási kudarcnak kitett, a tanulási zavarokkal küzdő tanulók névsorát a tanév folyamán az osztályfőnökök összesítik.

Iskolánk tanulói összetétele szükségessé teszi a fokozott törődést, az együtt haladást. A tanulók nem egyformák, célunk megadni a lehetőséget hogy egyéni tulajdonságaiknak, képességeiknek megfelelően érhessék el az ismeretszerzési és neveltségi szintet.

Iskolánkban számos ilyen diák tanul, közülük többen küzdenek a diszlexia, a diszkalkulia és a diszgráfia problémájával. Egészen más okai lehetnek a külföldi diákok tanulási nehézségeinek. A főként nyelvi nehézségeket tanulásszervezési sajátosságok és beilleszkedési problémák tetézhetik. Nem magyar anyanyelvű tanulóink egyéni fejlesztési terv szerint haladnak.

A széles körű, kooperációt igénylő *helyzetfelmérés* és problémafeltárás a tanulók diagnosztizálását és ha szükséges, szakértői bizottsághoz küldést segítik elő. A tanulók szakvéleményükkel az igazgatóhoz fordulnak és ott kérvényezik a szükséges mentesítésüket. A törvényben

meghatározott körű diákok számára egyéni/kiscsoportos **fejlesztőpedagógiai foglalkozásokat** biztosítunk.

Ha a szakvélemény ezt előírja, a tanulónak fejlesztő foglalkozáson kell részt vennie, melyről a hiányzás tanórai mulasztásnak minősül.

2.7.1. Az SNI /BTMN minősítésű tanulók

A különleges bánásmódot igénylő tanulókról (SNI vagy BTMN) a szakértői bizottság és nevelési tanácsadó ad szakvéleményt. A különleges bánásmódot igénylő tanulóinknak megfelelő szakértői vélemény birtokában és az igazgatóhoz intézett szülői kérelem alapján az integrált oktatás mellett prevenció, pedagógiai célú rehabilitációs, fejlesztő foglalkozásokat folyamatosan biztosítunk. Ha az igazgatói határozat azt állapítja meg, a tanulónak a fejlesztő foglalkozásokon való részvétele kötelező, mulasztása tanórai mulasztásnak minősül.

Tanulóink részére a szakvéleményben megállapított kedvezményeket a közismereti tantárgyak esetében tudjuk alkalmazni, mivel a szakmai vizsgákon a jogszabály nem ad lehetőséget a sztenderdtől eltérő vizsga letételére.

A fejlesztő pedagógus/gyógypedagógus a pszichológus kollégával és az ifjúságvédelemmel foglalkozó tanárral együttműködve konfliktus megelőző-feldolgozó eszmegbeszéléseken segíti a beilleszkedést, az integrációban való részvétel sikerességét.

Iskolánkban bizonyos tantárgyakból **korrepetálásokat** szervezünk. Az évfolyamonként hetente egy órában, tanórákon kívül megrendezett foglalkozások kiscsoportokban zajlanak, a korrepetáló tanár, illetve a fejlesztőpedagógus egyéni fejlesztési terv alapján teremti meg a felzárkózás, az egyenlő hozzáférés feltételeit.

A tanulási zavarokkal küzdő és tanulási kudarcnak kitett tanulóink esetében a diákokkal foglalkozó pedagógusok – a segítő szakemberekkel, például a fejlesztőpedagógussal együttműködve – meghatározzák a felzárkózást segítő egyéni haladás menetrendjét: a fejlődést, az ahhoz szükséges tevékenységeket, a haladási irányt, a követendő értékelés formáját, a felülvizsgálat idejét és az elérni kívánt célt is tartalmazó egyéni fejlesztési tervet dolgozhatnak ki.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő, **személyre szabott programokat** az osztályfőnök vezetésével, a diákkal foglalkozó pedagógusok közössége felügyeli.

Legalább a félévi és az év végi osztályozó értekezleteken, de egyes esetekben negyed- és háromnegyed évenként a problémás tanulók előrehaladását részletesen is elemezzük.

A nevelési értekezletek keretében az igazgató vezetésével az egyes osztályokban felmerült problémák kezelését és megoldását beszéljük meg.

A törvényben meghatározott körű diákok számára egyéni/kiscsoportos **fejlesztőpedagógiai foglalkozásokat** biztosítunk.

Iskolánkban bizonyos tantárgyakból **korrepetálásokat** szervezünk. Az évfolyamonként hetente egy órában, tanórákon kívül megrendezett foglalkozások kiscsoportokban zajlanak, a korrepetáló tanár, illetve a fejlesztőpedagógus egyéni fejlesztési terv alapján teremti meg a felzárkózás, az egyenlő hozzáférés feltételeit.

Kiemelten tehetséges tanulóinkkal egyéni vagy tanórán kívüli foglalkozás keretében foglalkoznak pedagógusaink tehetségük kibontakoztatása érdekében.

Kiemelten tehetséges tanulóink számára új lehetőség a fakultációkon való részvétel, de emellett szaktanáraink egyénileg vagy kis csoportos foglalkozás keretein belül tehetséggondozó szakórákat is tartanak.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a közismereti és szakmai tanulmányi versenyeket, pályázatokat, ösztönözzük tehetséges tanulóink ezeken való részvételét.

Munkaközösségeink rendszeresen szerveznek iskolán belüli vetélkedőket, tanulmányi versenyeket.

Tanulóink különösen a szakmai- illetve sportvetélkedőkön érnek el kiemelkedő sikereket. Tehetséggondozásunk kereteit a Nemzeti Tehetség Program jelöli ki.

Az SNI /BTMN minősítésű tanulók

A különleges bánásmódot igénylő tanulókról (SNI vagy BTMN) a szakértői bizottság és nevelési tanácsadó ad szakvéleményt. A különleges bánásmódot igénylő tanulóinknak megfelelő szakértői vélemény birtokában és az igazgatóhoz intézett szülői kérelem alapján az integrált oktatás mellett prevenciós, pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztő foglalkozásokat folyamatosan biztosítunk. Ha az igazgatói határozat azt állapítja meg, a tanulónak a fejlesztő foglalkozásokon való részvétele kötelező, mulasztása tanórai mulasztásnak minősül.

Tanulóink részére a szakvéleményben megállapított kedvezményeket a közismereti tantárgyak esetében tudjuk alkalmazni, mivel a szakmai vizsgákon a jogszabály nem ad lehetőséget a sztenderdtől eltérő vizsga letételére.

A fejlesztő pedagógus/gyógypedagógus a pszichológus kollégával és az ifjúságvédelemmel foglalkozó tanárral együttműködve konfliktus megelőző-feldolgozó eszmegbeszéléseken segíti a beilleszkedést, az integrációban való részvétel sikerességét.

Iskolánkban bizonyos tantárgyakból **korrepetálás**okat szervezünk. Az évfolyamonként hetente egy órában, tanórákon kívül megrendezett foglalkozások kiscsoportokban zajlanak, a korrepetáló tanár, illetve a fejlesztőpedagógus egyéni fejlesztési terv alapján teremti meg a felzárkózás, az egyenlő hozzáférés feltételeit.

Bizonyos képzési formáinkban (ODM osztályok) a különleges bánásmódnak reális egyéni haladási ütem megállapításában kell kifejeződnie. Nem magyar anyanyelvű tanulóink egyéni fejlesztési terv szerint haladnak. A tanulási zavarokkal küzdő és tanulási kudarcnak kitett tanulóink esetében a diákokkal foglalkozó pedagógusok – a segítő szakemberekkel, például a fejlesztőpedagógussal együttműködve – meghatározzák a felzárkózást segítő egyéni haladás menetrendjét: a fejlődést, az ahhoz szükséges tevékenységeket, a haladási irányt, a követendő értékelés formáját, a felülvizsgálat idejét és az elérni kívánt célt is tartalmazó egyéni fejlesztési tervet dolgozhatnak ki. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő, **személyre szabott programok**at az osztályfőnök vezetésével, a diákkal foglalkozó pedagógusok közössége felügyeli. Legalább a félévi és az év végi osztályozó értekezleteken, de egyes esetekben negyed- és háromnegyed évenként a problémás tanulók előrehaladását részletesen is elemezzük.

A nevelési értekezletek keretében az igazgató vezetésével az egyes osztályokban felmerült problémák kezelését és megoldását beszéljük meg.

2.7.2. A kiemelten tehetséges tanulók

Kiemelt figyelmet igényelnek tehetséges tanulóink is.

Kiemelten tehetséges tanulóinkkal egyéni vagy tanórán kívüli foglalkozás keretében foglalkoznak pedagógusaink tehetségük kibontakoztatása érdekében.

Kiemelten tehetséges tanulóink számára új lehetőség a fakultációkon való részvétel, de emellett szaktanáraink egyénileg vagy kis csoportos foglalkozás keretein belül tehetséggondozó szakórákat is tartanak.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a közismereti és szakmai tanulmányi versenyeket, pályázatokat, ösztönözzük tehetséges tanulóink ezeken való részvételét.

Munkaközösségeink rendszeresen szerveznek iskolán belüli vetélkedőket, tanulmányi versenyeket.

Tanulóink különösen a szakmai- illetve sportvetélkedőkön érnek el kiemelkedő sikereket. Tehetséggondozásunk kereteit a Nemzeti Tehetség Program jelöli ki.

2.8. Tanulók részvétele az intézményi döntési folyamatban

Iskolánkban diákönkormányzat működik. Annak érdekében, hogy a tanulók élhessenek törvény adta lehetőségeikkel, és részt vehessenek az érdekeiket érintő döntések meghozatalában és az iskolai élet irányításában, évente Diákparlamentet tartunk. Összehívásáról és napirendjének meghatározásáról az Iskolai Diákönkormányzat gondoskodik. Elvárjuk, hogy tanítványaink az emberi méltóság tiszteletben tartásával minden őket is érintő kérdéstről véleményt nyilvánítsanak.

A diákönkormányzat dönt saját működéséről, a működésével kapcsolatos anyagi eszközök felhasználásáról, a hatáskörei gyakorlásáról, a tájékoztatási rendszer működtetéséről. Nagy hangsúlyt fektetünk a tanulók többoldalú, az iskola életét és munkaszervezését érintő tájékoztatására.

Ennek eszközei:

- osztályfőnöki órák,
- iskolai honlap,
- levelezőlisták, TEAMS-csoportok
- iskolarádió,
- közösségi oldalak,
- hirdetőtáblák,
- folyosókon kihelyezett elektronikus felületek
- a TEAMS alkalmazás Diákcsoporthoz csatornája.

A diákönkormányzat egyetértési jogot gyakorol az iskola működését szabályozó dokumentumok elfogadásakor és módosításakor, a diák-szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor. Működésüket a Szakképzési Törvény, az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata, a Házi rend és a Diákönkormányzat szabályzatai határozzák meg. Az igazgató kiemelt vezetői feladata a diákság választott képviselőivel való együttműködés.

Az év közben adódó problémáik megoldásához a tanulók a Diákönkormányzathoz, vagy közvetlenül oktatóikhoz és az iskola vezetőségéhez fordulhatnak. Szeretnénk a számos alkalommal csak formális tevékenységet gyakorló Diákönkormányzat munkáját gyakorlatiasabbá tenni, a diákönkormányzati tagok részéről érkező kezdeményezéseket ezért örömmel fogadjuk, s lehetőség szerint a szervezettel együttműködve megvalósítjuk.

A tanulókat közvetlenül az osztályfőnökök, a Diákönkormányzatot segítő munkatárs, az ifjúságvédelmi felelős, az iskolaorvos és az iskolapszichológus segíti. A Diákönkormányzatot segítő munkatárs feladata, hogy gondoskodik arról, hogy a diákok megfelelő tájékoztatást

kapjanak minden kérdésről, amelyben az Diákönkormányzatnak döntési vagy véleményezési joga van.

2.9. Az együttműködés, kapcsolattartás formái

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.

A nagyobb tanulócsoportokat illetve az egész intézményt érintő eseményekről intézményünk honlapján és közösségi oldalán közlünk információkat. A szülők a gyermekük előrehaladásáról, az iskola és a tanulócsoport munkájával, programjaival kapcsolatos aktualitásokról, az esetlegesen felmerült problémákról a KRÉTA rendszeren keresztül folyamatosan tájékoztatást kapnak. A digitális naplóhoz való hozzáférést a szülők év elején vehetik át.

Együttműködési formák:

- ☒ Családlátogatás (szükség esetén)
- ☒ Szülői értekezlet
- ☒ Fogadóóra
- ☒ Írásbeli tájékoztató
- ☒ Egyéni beszélgetés
- ☒ Nyílt tanítási nap a nyolcadikosok és szüleik számára

A szülők **egyénileg** bármikor telefonos vagy személyes beszélgetést, konzultációt kezdeményezhetnek az osztályfőnökkel vagy az oktatókkal, akik – időpont egyeztetése után – készséggel állnak rendelkezésre. Nyitottak vagyunk mind a folyamatos, mind az alkalmi kapcsolattartásra. A tanulókkal kapcsolatos döntéseinket elsősorban a KRÉTA rendszeren keresztül, szükség esetén szóban, illetve postai úton közöljük tanulóinkkal és szüleikkel.

Az egyéni problémák feltárására, az értesítések és üzenetek átadására többféle csatornát is használunk.

Évente két alkalommal, szeptemberben és februárban tartjuk meg a **szülői értekezleteket**. A 9. évfolyamos diákjaink szüleinek szeptemberi értekezletén az iskolavezetés teljes létszámmal, továbbá valamennyi új osztályfőnök részt vesz. Rendkívüli esetben – az osztályfőnök, vagy szülői kérésre – további külön értekezlet bármikor összehívható.

Évente két alkalommal az iskola minden oktatója **fogadóórát** tart.

Évente **nyílt napokat** szervezünk, amikor betekintést engedünk az iskolában folyó nevelő-oktató munkába. Ezeken a napokon lehetőséget adunk az óralátogatásokra, a diákok iskolai életébe való bepillantásra; a tanítás-tanulás folyamatának, az alkalmazott hatékony tanulásszervezési eljárásoknak a megismerésére. Az **iskola honlapja és közösségi oldala** folyamatos és naprakész tájékoztatást nyújt a szülőknek, diákoknak, partnereknek az intézmény működéséről, a szakmai munkáról és a napi aktualitásokról.

A KRÉTA használatával a szülők napi szinten kapnak tájékoztatást gyermekük iskolai mindennapjairól – itt tájékoztatjuk őket az érdemjegyekről, osztályzatokról, késésekről, hiányzásokról; a szülői értekezletek és egyéb események, programok időpontjáról, az ezekkel kapcsolatos tudnivalókról, és az esetleges rendkívüli eseményekkel kapcsolatos eljárásokról. Az elvégzett tananyag és a házi feladat tekintetében is tájékozódhatnak. Az oktatók kötelezettsége, hogy folyamatosan vezessék az elektronikus naplót.

Különlegesen indokolt esetekben hivatalos levélben kapnak tájékoztatást.

TEAMS alkalmazás – lehetőséget biztosít az oktató és diák, diák és diák, valamint az iskola és a diákok közti információtovábbításra, online tudásátadásra. A szülőkkel való kapcsolattartás elsődleges eszközévé is a TEAMS vált - online szülői csoportok biztosítanak lehetőséget az iskolával, oktatókkal való folyamatos kommunikációra.

2.10. A kollégiumok szerepe

Iskolánkhoz nem kapcsolódik közvetlenül kollégium, de az országos beiskolázás miatt tanítványaink egy része kollégium lakója. Az intézményekkel és a gyerekek nevelőivel elsődlegesen az ifjúságvédelmi felelős, az osztályfőnök és adminisztrációs ügyekben a titkárság dolgozói tartják a kapcsolatot.

Rendszeresen tájékoztatjuk a kollégiumokat rendezvényeinkről, programjainkról, a tanulók magatartásáról és előmeneteléről. Hasonlóan kapjuk meg mi is az információkat közös neveltjeinkről.

2.11. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák rendjét és szerepét a Házirend rögzíti.

2.12. Az iskolába történő felvétel általános szabályai

2.12.1. Új tanulók felvétele

Intézményünk a technikumiosztályokba való felvételhez előírja a központi felvételi vizsgán való részvételt. Tanulóink a rendes felvételi eljárás során felvételi eredményük valamint az általános iskolai eredményeik alapján kerülnek intézményünkbe. Rangsorolásuk ez alapján történik.

A jelentkező tanulók ezen kívül a különböző szakmák képzési és kimeneti követelményeiben előírt egészségügyi és pályaaorientációt felmérő (fizikai, pszichológiai) felmérésen is részt vesznek. Iskolánkba a felvételi kérelmet a hivatalos jelentkezési lapon lehet benyújtani az általános iskolában. A jelentkezési lapon tanulmányi területeink közül több is megjelölhető.

A jelentkező tanulók a központi felvételi vizsgát a lakóhelyük szerint kijelölt felvételi vizsgát szervező intézményben írhatják meg.

A felvételi eljárás befejezésével az iskola igazgatója elkészíti az ideiglenes felvételi jegyzéket.

A döntés a központi írásbeli felvételi és az általános iskola 7. osztály év végi és a 8. osztály első félévi tanulmányi eredményei alapján történik. A felvételi eljárás során az azonos teljesítményt elérő tanulók közül a rangsor elkészítésénél a köznevelési törvény előírásai a mérvadók.

2.12.2. Egészségügyi alkalmassági vizsgálat

A szakképzésbe való bekapcsolódás feltétele, hogy a jelentkezők megfeleljenek a jogszabályban előírt egészségügyi követelményeknek.

Az előzetes szakmai alkalmassági vizsgálatot kell végezni

☒ a technikumi évfolyamra történő felvétel, átvétel, illetve továbbhaladás előtt minden olyan esetben, amikor a KKK-k szerint a szakképesítés megszerzése szakmai alkalmassági követelményekhez kötött;

☒ Az egészségügyi alkalmassági vizsgálaton történő alkalmasítás a szakmatanulás megkezdésének a feltétele. A rendes felvételi eljárásban felvételt nyert tanulók az általános beiratkozást megelőzően meg kell jelenniük az alkalmasítási vizsgálaton, a rendkívüli felvételi eljárásban az iskolába jelentkező tanulók az iskola által meghirdetett időpontban és időpontig ezt pótolni kötelesek. Az egészségügyi alkalmassági vizsgálaton „nem alkalmas” orvosi határozattal rendelkező tanulóknak az iskola szabad képzési kínálatából más ágazatban ajánlunk fel felvételi lehetőséget; ennek elutasítása vagy az új ágazati alkalmassági vizsgálat elmulasztása esetén nem létesítünk jogviszonyt a jelentkezővel.

☒ a szakmaválasztást megelőzően - pályaválasztási tanácsadás céljából – az oktató, az iskolaorvos, a szülő kérésére azon képzésben résztvevő esetében, akinél a szakmai jellegű képzésben való

részvétel egészségi állapota miatt korlátozott.

A tanulói jogviszony fennállása alatt időszakos alkalmassági vizsgálatot kell végezni a szakmai alkalmasság újbóli véleményezése céljából a szakképzési évfolyamra járó valamennyi tanulónál, Soron kívüli szakmai alkalmassági vizsgálatot kell végezni, ha a tanuló egészségi állapotában olyan változás következett be, amely feltehetően alkalmatlanná teszi az adott munkakör egészségét nem veszélyeztető és biztonságos ellátására, a szakma elsajátítására, illetve gyakorlására. Az a tanuló, aki az alkalmassági vizsgálaton nem vett részt, vagy nem alkalmas minősítést kapott, szakmai oktatásban nem részesíthető.

2.12.3. Tanulók átvétele más iskolákból

Az átvétel írásos kérelemre történik. A felsőbb évfolyamra jelentkezéskor az iskola vizsgálja: a tanuló megelőző tanulmányait, a választandó osztály befogadóképességét.

Más középiskolából érkező tanulóinkat bizonyítványuknak és aktuálisan képzésüknek megfelelően – türelmi idő és egyéni segítségnyújtás biztosítása mellett – osztályba soroljuk. A korábban nem tanult, de a mi helyi tantervünkben szereplő tantárgyakból különbözeti vizsgát kell tenniük. A vizsga idejét az iskola igazgatója határozza meg.

Az átvétel igazgatói határozattal engedélyezhető:

- előzetes tanulmányok beszámításával,
- előzetes szakmai gyakorlat beszámításával,

továbbá:

- különbözeti vizsgával,
- egyéni segítségnyújtással,
- türelmi idő biztosításával,
- évfolyamisméltléssel.

A határozatnak tartalmaznia kell a kötelező szakmai gyakorlatok és összefüggő nyári szakmai gyakorlat pótlására vonatkozó információkat és határidőket is.

2.12.4. Intézményen belüli átjárhatóság egyes iskolatípusok, képzési formák között

Azt tapasztaljuk, hogy a gyerekek nem minden esetben lelik meg és választják ki körültekintően a számukra megfelelő képzési formát, vagy érdeklődési területük, esetleg élethelyzetük megváltozásnak következtében eredetileg kiválasztott iskolatípusuk már nem felel meg igényeiknek.

Ezekből az esetekből kiindulva a jogszabályokban meghatározott keretek között lehetőséget biztosítunk a képzési forma intézményen belüli megváltoztatásának lehetőségére. A technikumi

és szakképző iskolai képzésben az ágazati alapoktatás (9-10. évfolyam) ideje alatt biztosítunk lehetőséget az átjárhatóságra. Az egyedileg megvizsgált esetekben döntést hozunk a különbözőzeti vizsgák letételének szükségességéről és idejéről.

Az ágazati alapoktatást elkezdő 9. évfolyamos tanulókról **minden tanév októberében oktatói értekezlet keretében** a tanuló sikeres továbbhaladásának érdekében megvitátjuk, kezdeményezzük-e, javasuljuk-e a képzéstípus megváltoztatását. Adott esetben erről az értekezleten döntést hozunk.

Ezeknek az igényeknek – egyes esetekben különbözőzeti vizsga letételével – az adott feltételek megléte és kellően indokolt esetben lehetőség szerint helyt adunk. Ezáltal a lemorzsolódás és a kimaradás esélye minimálissá válik, hiszen minden diák megtalálhatja a számára legmegfelelőbb oktatási formát.

Az átjárhatóság érdekében az akkreditált okleveles rendészeti technikus képzés 9-10. évfolyamának ágazati alapképzési tananyagát az összes rendészeti technikus osztályunkban adaptáltuk.

3. Egészségfejlesztési és környezeti nevelési program

3.1. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Társadalmunk egyik alapvető gondja az életminőség romlása, az indokolatlan halálesetek rohamos növekedése. A leggyakoribb halálokok rizikótenyezői között az egészségtelen életmód, az egészségre káros emberi magatartások szerepelnek. Az egészséges életmód nem a betegség hiányát jelenti, hanem egy preventív, aktív tevékenységet az életminőség-fejlesztés érdekében. Az egészséges ember harmonikus együttélését külső és belső környezetével a fizikai, érzelmi, mentális, szociális, személyi és lelki-szellemi egészség együttesen biztosítja.

Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók megértsék saját egészségük jelentőségét, rendelkezzenek azokkal az ismeretekkel, jártasságokkal, amelyekkel mind az egyes emberek, mind a közösség egészségének védelmét szolgálják. Ennek érdekében nevelési-oktatási feladataink során nagy figyelmet szentelünk a higiéniaival, betegségmegelőzéssel, fizikai és lelki függőségek elkerülésével, egészségvédelemmel, harmonikus családi életre neveléssel kapcsolatos tanórai és tanórán kívüli tevékenységeknek.

Iskolánk egészségnevelési programja a legszélesebb értelemben vett megelőzés céljait szolgálja. Tudományosan megalapozott, helyes cselekvésre serkentő, tervezett, szervezett és rendszeres tevékenység. Korszerű pedagógiai és megismerési, interaktív módszerek és saját élményű aktív részvétel révén történő ismeretelsajátítás és magatartásformálás.

Az osztályfőnöki órákon kívül elsősorban a biológia, a kémia, a testnevelés és a szakmai órák helyi tantervébe építettünk a témához tartozó kapcsolódási pontokat.

Tanítási órákon kívüli tevékenységek:

- kortárs segítők képzése
- egészségnevelési faliújság szerkesztése
- iskolai egészségnap szervezése
- iskolai sportnap szervezése
- elsősegélynyújtás tanfolyam szervezése
- a témával kapcsolatos kiállítások megtekintése stb.

Az érvényben lévő egészségfejlesztési programot folyamatosan értékeljük, a pedagógusok és diákok visszajelzései alapján. Figyelemmel kísérjük a diákattitűd változását, a tanár-diák, diák-diák viszony alakulását, növendékeink kommunikációs kultúrájának, érdekérvényesítő, problémamegoldó és stresszkezelő képességének fejlődését.

Iskolánk Egészségfejlesztési programja a 12/2020. (II.7.) Kormányrendelet 102. §-ára épül.

3.1.1. Egészséges táplálkozás

Intézményünkben a büfé és a menza működését a hatályos jogszabályok határozzák meg:

Az osztályfőnökök témába vágó ismeretterjesztő beszélgetéseket tartanak minden tanévben az osztályfőnöki órákon, melyhez igénybe vehetik az iskolapszichológus és az ifjúságvédelmi szakember segítségét. Biológia órákon az oktatók élettani szempontból is megismertetik a tanulókat a helyes táplálkozás fontosságával.

Elengedhetetlennek tartjuk iskolánk dolgozóinak mindennapos példamutatását is az egészséges táplálkozás melletti elköteleződésben (pl. elegendő víz és tea, sok friss zöldség-gyümölcs fogyasztása stb.), ill. az egészségre ártalmas szerektől való tartózkodásban (energiaitalok, cukros üdítők, dohányzás, túlzott alkoholfogyasztás stb. kerülése.)

3.1.2. Mindennapos testnevelés, testmozgás

Mozgás, testedzés: testnevelési órán, speciális önvédelmi technikákat oktató tanórákon, délutáni sportköri foglalkozásokon, sportversenyeken, kirándulások alkalmával, a mindennapos testnevelés keretében.

Kiemelten fontosnak tartjuk tanulóink sportversenyeken való részvételét is, mert így az egyéb területen gyengébben teljesítő tanulóink is sikerélményekhez juthatnak.

A honvédelmi és rendészeti osztályaink tanulóit kiemelten motiváljuk minél több szakmai, tanulmányi és sportversenyen való részvételre.

Társadalmunk rossz egészségügyi helyzete leképeződik iskolánkra is. Tanulóink körében egyre gyakoribb is található néhány olyan diák, aki valamilyen mozgásszervi egészségügyi rendellenességben szenved, s egyre több a felmentettek száma, de a rendészeti és kadét képzések miatt a korábbi évekhez képest javulás tapasztalható. Az, hogy ez ellen a káros folyamat ne változzon ellenkező irányba, helyi szinten a mindennapos testedzés megvalósítását szolgáló programmal igyekszünk tenni.

Iskolánkban a mindennapos testnevelést, testmozgást a Szakképzési Törvényben meghatározottak szerint szervezi meg.

A mindennapos testedzésnek a testnevelés óra csak egy része. A testnevelési órákon figyelünk a sokoldalú fejlesztésre:

- a mozgás, a keringési- és légző szervrendszer megfelelő terhelésére
- szerepel gimnasztika, a helyes testtartás elérését szolgáló gyakorlatok
- képességfejlesztés, motorikus képességek mérése
- játék, ami élményt és örömet ad a tanulóknak

Az órákon megpróbáljuk elérni, hogy a mozgás személyiségfejlesztő hatása is érvényesüljön.

A test- és mozgáskultúra része a tevékenység közösségi élménye, az osztályközösségben, csoportban, párosan vagy párhuzamosan elvégzett gyakorlatok léte. Ilyenkor kiemelt figyelmet kell fordítani az ön- és másokra kockázatos vagy veszélyes balesetek elkerülésére. A testnevelésórákon, a különféle szakmai erőnléti- és önvédelmi órákon, szakkörökön ezért tilos a szakoktatók által meghatározottaktól eltérő megjelenés, öltözet, felszerelés. Különösen érvényes ez a tilalom a súlyos sérüléseket okozó bakancsokra, hajcsatokra, körmökre és műkörmökre, a különféle testékszerekre.

3.1.3. A tanulók fizikai állapotának felmérése

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelők végzik el a testnevelésórákon, tanévenként egy alkalommal, tavasszal. A NETFIT 4 fittségprofilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók kondicionális, koordinációs képességeit és testösszetételét.

3.1.4. A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

Iskolánk egyik kiemelkedő feladata az egészségorientált, szenvedélybetegségeket elutasító életvitel iránti igény kialakítása, megszilárdítása a tanulóknál.

Diákjainkat egészséges táplálkozásra illetve a testmozgás szeretetére igyekszünk nevelni, például a mindennapos testnevelés órák során.

3.1.5. A lelki egészség fejlesztése

Intézményünkben iskolapszichológus dolgozik. Működésének elsődleges célja a tanulók személyiségfejlesztése, lelki egészségvédelme, továbbá a nevelő-oktató munka hatékonyságának fejlesztése.

Az iskolapszichológusi munkát preventív szemlélet jellemzi.

Munkamódja lehet indirekt (pedagógus- és szülőkonzultáció annak érdekében, hogy megoldást találjon a tanulóval / tanulócsoporttal kapcsolatos kérdésekre), illetve direkt (egyéni / csoportos iskolapszichológusi foglalkozás diákokkal.) Három alkalmat meghaladó egyéni foglalkozás esetén, 18 év alatti diákoknál a szülőtől aktív beleegyezést kérünk (egy formanyomtatvány aláírását), míg a csoportos foglalkozások és felmérések úgynevezett passzív beleegyezés mellett zajlanak: az osztályfőnök a KRÉTÁ-n keresztül tájékoztatja a szülőket minimum 3 naptári nappal korábban, és esetleges kérdés, ellenvetés esetén az osztályfőnökhöz vagy az iskolapszichológushoz lehet fordulni.

Egyéni tanácsadásra a tanulók jelentkezhetnek önállóan, illetve viselkedési problémák esetén az osztályfőnök is referálhat diákot, aki köteles az iskolapszichológusi tanácsadáson részt venni, amelyről a szülőt az osztályfőnök tájékoztatja a KRÉTÁ-n keresztül.

Az iskolapszichológusi foglalkozások a tanítási órák idejében zajlanak, melyekről a diák feladata elkéredzkedni, és önállóan bepótolni a tananyagot. Az iskolapszichológus tájékoztatja az osztályfőnököt a foglalkozás időpontjáról, aki igazoltnak könyveli el a hiányzást az adott óráról. Iskolapszichológusi foglalkozás a tanítás után (délután) is tartható.

Az iskolapszichológus közreműködik a diákok beilleszkedését, társas kapcsolatait javító és iskolai teljesítményét növelő intézkedésekben, kezeli a tanulóknál a nevelési-oktatási intézménnyel összefüggő személyközi kapcsolati kommunikációs és esetlegesen fellépő teljesítményszorongásos tüneteit. Szűrővizsgálatokat szervez (pl. szociometria), illetve egészségfejlesztéssel, a szexuális nevelés segítségével, a nevelési-oktatási intézményben észlelt személyközi konfliktusok megoldásával kapcsolatos pszichológiai témájú feladatokat lát el. Megszervezi a krízistanácsadást kortárs haláleset, súlyos iskolai kudarcélmény, váratlan családi

krízishelyzet esetén. Terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén továbbirányít a pedagógiai szakszolgálathoz, vagy más szakellátást biztosító intézményhez.

3.1.6. Sajátos nevelési igényű tanulók

Ld. 2.7.1.

3.1.7. A viselkedési függőségek és a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

Programunkban a nemzeti drogstratégia elvei szerint megfogalmazott egészségfejlesztést, mint komplex prevenciós módszert alkalmazzuk, amelyben lényeges elem a pozitív egészségfogalom, valamint a különböző – egészséges életvitelhez szükséges – készségek fejlesztése. Iskolánkban arra törekszünk, hogy a nevelés keretében történő, megelőzést célzó primer prevenció ne pusztán információra épüljön, hanem megtanítsa a fiatalokat a szociális környezetükkel való bánásmódra és függőségek helyett pozitív alternatívát is nyújtson.

A drogprevenciós tevékenységünk elemei: önismeret, énerősítés, énefogadás; konfliktuskezelés; szorongásoldás; a drogmentes életvitelhez szükséges készségek fejlesztése; a drogfogyasztás pozitív alternatívái; korrekt tájékoztatás a drogok fajtáiról, hatásairól; a drogfogyasztás és árusítás jogi következményei; életmód-klub szervezése; kortárstalálkozókon való részvétel; kortársképzés; kirándulások a természetben; iskolai egészségnapok, tematikus osztályfőnöki órák, előadások, tanfolyamok.

A prevenció részei:

- Meghívott előadók segítségével beszélgetések az alkohorról, dohányzásról, drogról
- Felvilágosító előadással egybekötött látogatás a tinédzser-ambulancián
- Kortárs segítő tréningen való részvétel
- Konfliktuskezelési technikák tanítása
- Egészségnevelés
- Pályaválasztási tanácsadás – előadó meghívása a Munkaügyi Központból

Az ifjúságvédelmi prevenciós munkát segíti az ifjúságvédelmi felelős, az iskolapszichológus, a sajátos nevelési igényű tanulókkal foglalkozó gyógypedagógus és az iskolában heti két alkalommal rendelő – a tanulók egészségügyi szűrővizsgálatát is elvégző – iskolaorvos.

Együttműködés külső szervezetekkel

Az ifjúságvédelmi munkában a következő szervezetekkel építettünk ki kapcsolatokat:

- Területileg illetékes Gyermekjóléti Szolgálatok
- Kortárssegítő csoportokat szervező intézmények
- Menekültekkel foglalkozó állami és nem kormányzati szervezetek
- Családok Szövetsége
- Magyar Vöröskereszt
- Magyar Honvédség
- Egyéb nem kormányzati szervezetek
- Pedagógiai Szakszolgálat: a kapcsolattartást jogszabály rögzíti, de ezen túlmenően is kiegészítik a pedagógiai munkát
- Rendészeti szervek: az ORFK, BRFK Bűnmegelőzési osztályai rendszeresen tájékoztató jellegű előadásokat tartanak diákjaink számára.
- Egyéb szervezetek: munkánkat segítik többek között az Egészségvirág Egyesület, a Családok Szövetsége a Világ Békéjéért és Egységéért nevű civil szervezet, valamint az Emberbarát Alapítvány

3.1.8. A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése

Iskolánk elkötelezett a bántalmazás minden formájának (a diákok egymás közötti bántalmazása mellett azokban az esetekben is, amelyben tanár bántalmaz diákot, diák tanárt, szülő tanárt stb.) megelőzése és felszámolása mellett. Alapvetőnek tartjuk a nyílt kommunikációt, amely a tabuk ellen dolgozik, támogatja a pozitív iskolai légkört, elősegíti az esetleges problémák felszínre kerülését, és a legkonstruktívabb megoldás megtalálásának folyamatát.

Annak tudatában, hogy a bántalmazás tanult viselkedésforma, amely nagyrészt az által alakul ki, ahogyan velünk bánnak idősebb, ill. nagyobb hatalommal rendelkező személyek (pl. szülők, tanárok stb.), oktatóink igyekeznek egész életükkel példát mutatni, és ellensúlyozni az olykor bántalmazó környezetből érkező diákjaink otthonról hozott magatartásmintáit. Hisszük, hogy akinek gyermekkorától lehetővé teszik, hogy szabadnak és erősnek érezze magát, soha nem fogja mások megalázásának szükségét érezni.

A bántalmazás megelőzése érdekében az oktatók érdekeltek a diákok szükségleteinek megértésében, gyakori és változatos interakciókat tesznek lehetővé a diákok között, a proszociális beállítódottságú diákokat és a kooperációt támogatják, odafigyelnek a diákok jóllétére, különös tekintettel a gyengébb szociális készségekkel rendelkezők iránt mutatnak állandó, pozitív érdeklődést.

Folyamatosan fejlesztik a saját és diákjaik érzelmi intelligenciáját, empátiáját, a diákok számára napi szinten lehetőséget teremtenek arra, hogy emberségesen viselkedjenek egymással. A klikkesedés ellen dolgoznak, meggátolják, hogy egyes személyek, csoportok, osztályok magasabb

rendűnek, jobbnak érezhessék magukat másoknál, ezzel is elejét véve a diszkrimináció és a bántalmazás bármilyen formájának.

Kulcsfontosságúnak tartjuk a megfelelő iskolai klíma, a jó osztályközösségek, és a pozitív emberi kapcsolatok (tanár-tanár, tanár-diák, diák-diák) támogatását, melyek be tudnak indítani egy felfelé húzó spirált. Ebben a pozitív, demokratikus iskolai klímában az oktatók megtanítják diákjaiknak a barátságok kialakításának és fenntartásának képességét, illetve igyekeznek diákjaik önértékelését állandóan növelni; azt erősítve bennük, hogy egymással törődő és egymásra odafigyelő, jó és értékes embereknek tartják őket.

A prevenció mellett, szükség esetén minden esetben intervencióra is sor kerül, ami megjelenik a dolgozók mindennapos munkájában. Fontosnak tartjuk az arany középút, és a rugalmas megoldások megtalálását: nem alkalmazzuk a zéró tolerancia, és a súlyos büntetések elvét, mivel ez maga is bántalmazás lenne, és ebből következően kontraproduktív. Büntetés helyett előnyben részesítjük a helyes viselkedés jutalmazását, megerősítését, és lehetőséget adunk a hibák jóvátételére. A másik szélsőséget, a kollektív közönnyt is elkerüljük: a legártatlanabbnak tűnő eseteknél is azonnal közbelépünk, mivel ennek hiánya kifejezetten erősíti a bántalmazó viselkedést. (Minden egyes eset, amelyben a bántalmazó „megússza”, jutalmazó értékű, és megerősíti a helytelen viselkedés fennmaradását.) Az intervenció tehát minden esetben megtörténik, de rugalmas, nem megalázó és mindig új esélyt adó módszereket alkalmazunk, és az esetleges egyensúlyvesztéseket nyugalmunk megőrzésével korrigáljuk.

Bántalmazással kapcsolatban – legyen szó megelőzésről, vagy közbelépésről – a dolgozók bármikor felkereshetik az iskolapszichológust, aki igény szerint indirekt (pl. módszereket, tanácsokat ad a pedagógusnak), vagy direkt (pl. csoportfoglalkozást tart az osztályban) segítséget tud nyújtani.

Az iskolapszichológushoz fordulhat bárki (diák, oktató, szülő), aki úgy érzi, hogy ő maga bántalmazás áldozata, vagy a környezetében észlel bántalmazást. Az iskolapszichológusnál biztonságban lehet beszélgetni a történekről, és az azokkal kapcsolatos gondolatokról, érzésekről, illetve a következő lépések is a megkeresővel közösen kerülnek megfogalmazásra.

3.1.9. Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Elsősegélynyújtó tanfolyam: a Magyar Vöröskereszt bázisiskolájaként tanulóink számára külső előadó bevonásával szervezzük meg a képzéseket.

Oktatóink számára az adott szakterületen biztosítjuk a továbbképzés lehetőségét. Lehetőségeinkhez mérten törekszünk a képzések anyagi fedezetének pályázati forrásból történő előteremtésére.

3.1.10. Személyi higiéné

Iskolánkban odafigyelünk a személyi higiéné ápolására: az épület minden emeletén található fiú- és lány mosdó, melyek a kézmosáshoz kézfertőtlenítő folyékony szappannal és papír kéztörölővel felszereltek. A testnevelés órák után az öltözőkben a diákoknak lehetőségük van lezuhanyozni.

A diákok egészségük megőrzése érdekében rendszeres egészségügyi szűrésen vesznek részt, mely magában foglal orvosi vizsgálatokat; fogászati, szemészeti és általános szűrést. A diákok és a dolgozók védőoltásokat kaphatnak a hatóság előírásai szerint.

Osztályfőnöki és biológia órákon helyet kap a személyi higiéné témája; a tisztálkodás fontossága: bőrápolás, hajápolás, szájápolás (fogak és szájüreg ápolása) kéz és lábápolás, szem- fül és orrápolás, a nemi szervek higiénéje, az egészséges táplálkozás, az öltözködés, a helyes testtartás és a rendszeres testedzés.

A személyi higiénén belül figyelmet fordítunk környezetünk tisztán tartására is: diákjainkat igyekszünk az első napoktól iskolai, tantermi környezetük ápolására és rendben tartására szoktatni (minden osztály saját tantermet kap, melyet 9. osztály első félévében saját ízlésének megfelelően feldíszít, kifest), és mindezt a tisztaságra való igényességet és rendszereteket kiterjeszteni szűkebb és tágabb lakókörnyezetükre is.

3.2. Iskolánk környezeti nevelési programja

A környezeti nevelés fogalma nem más, mint az egyének és a közösségek világgal való harmonikus együttélésére inspiráló ráhatás. A környezeti nevelés célja egyfelől elősegíteni annak felismerését, hogy a jelenségek kölcsönösen függenek egymástól, másfelől biztosítani mindenki számára, hogy elsajátítsa a környezetünk megvédéséhez, a fenntartható fejlődéshez szükséges tudást, készséget, értékrendszert, attitűdöt.

Iskolánkban szakképzés folyik a környezetvédelem-vízgazdálkodás, környezetvédelem, vízügy, vegyipar, honvédelem, rendészet és közszolgálat ágazatban.

Iskolánk Ökoiskola, mert helyi tanterveinkben meghatározó szerep jut a környezeti nevelésnek, a fenntarthatóság kérdéskörének. Az iskola dolgozói tudatában vannak a környezetvédelem és a fenntartható fejlődéshez kapcsolódó problémák fontosságának és ezt a szempontot mindennapi munkájuk során érvényesítik. Ezen túl intézményünk a szülőkkel illetve a helyi közösséggel együttműködve részt vesz a helyi környezeti problémák vizsgálatában, megoldásában. Az iskolával érintkező emberek szemléletformálásának érdekében regisztráltattuk magunkat az Ökoiskolák Szövetségében.

3.2.1. A környezeti nevelés szinterei a tanórákhoz kapcsolódóan

Természettudományi tantárgyak: biztosítják és fejlesztik az élő és élettelen természetre vonatkozó kultúrát, a környezetvédelmi ismeretek alapjait

Társadalomtudományi, humán tárgyak: társadalomszerveződés, emberi viselkedés és kultúra irányából közelítik meg a kérdést; példát mutatnak a fogyasztói modellek helyett javasolt utakra, valamint a környezeti válság megoldásához szükséges világképre és erkölcsi értékrendre, gazdasági és jogi eszközökre

Szakmai tantárgyak: az ágazati szakmai tantárgyak keretében történő szemléletátadás végigkíséri a tanuló teljes képzési idejét. Különösen környezetvédelem és vízügy, honvédelem és vegyipar ágazatokban a környezeti nevelés a szakmai tananyag része, szervezeti kerete.,

Művészeti szakkörök: kiválóan alkalmasak a kérdéskör érzelmi megközelítésére, keretet adnak a természet és az ember alkotta környezet szépségének átéléséhez, az érintetlen természettel vagy leromlott környezettel kapcsolatos érzések és gondolatok művészi megfogalmazásához, a természet és kultúra szoros kapcsolatának bemutatásához. E tárgyak hatásosan fel tudják hívni a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálódásra, kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára.

3.2.2. A szemléletformálás egyéb módjai

Szelektív hulladékgyűjtés: Szelektív hulladékgyűjtés évtizedek óta működik laboratóriumainkban, de a 2003-tól kezdve ezt az egész iskolára kiterjesztettük.

A szárazelemeket az épületben két helyen elhelyezett tárolóba dobhatják intézményünk tanulói és dolgozói, ahogy a szintén veszélyes hulladéknak minősülő világítástechnikai elemeket (villanykörték, led-égők, fénycsövek, stb.) is elkülönítve, kihelyezett speciális konténerekben gyűjtjük. Elszállítatásukról rendszeresen gondoskodunk.

Külön hulladékgyűjtő edényekbe helyezhetők el a vissza nem váltható műanyag palackok, valamint a fém italosdobozok. Ez utóbbiakat egy a folyosón elhelyezett présgéppel a diákok maguk is tömöríthetik. Az összegyűjtött fémhulladékot értékesítjük, és a befolyt összegből a Fővárosi Állat- és Növénykertet támogatjuk.

Környezetvédelmi emléknapok: Rendszeresen felhívjuk diákságunk figyelmét a különböző környezetvédelemmel kapcsolatos világnapokra: Madarak és fák napja, A víz világnapja, Meteorológiai világnap, stb. Ezekről az iskolarádióban is megemlékezünk, és az azokkal kapcsolatos pályázatokban is részt vesznek tanulóink. A Föld napjához kapcsolódóan hagyományosan nagyszabású környezetvédelmi napot tartunk a Margitszigeten, versenyekkel, környezetvédelmi vetélkedőkkel.

Környezetvédelmi akciókban való részvétel: Támogatjuk osztályaink, iskolai csoportjaink részvételét a különböző hasznos kezdeményezésekben: parktisztításban, parkgondozásban, a savas eső programban.

Újrafelhasznált papír alkalmazása: Tanulóinkat és az iskola dolgozóit arra motiváljuk, hogy füzeteik egyre nagyobb része újrafelhasznált papírból készüljön. Lehetőség szerint diákjaink számára – pályázati forrásból – megvásárlásukhoz segítséget is nyújtunk. Az iskola adminisztrációja és kommunikációja kerüli a nyomtatást, papírhasználatot, amennyiben az mégis elkerülhetetlenül szükséges, úgy igyekszünk újrafelhasznált papírt használni.

Környezetbarát tisztítószer: Iskolánkban a takarító munkatársaink költségvetésünk függvényében környezetbarát tisztítószereket is használnak, példát mutatva ezzel növendékeink számára.

Egészséges élelmiszerek: Ösztönözzük az iskolai büfé működtetőjét arra, hogy a megszokott áruféleségeken kívül egészséges élelmiszereket is kínáljon közösségünknek.

Egészségnap: Minden évben felhívjuk tanulóink figyelmét a fenntartható és tudatos táplálkozás sajátosságaira: egészségnapot tartunk, melyre speciális programot szervezünk, előadókat hívunk, és az úgynevezett „saláta- és gyümölcsbár” programmal a gyakorlatban is kivitelezzük az egészség- és környezettudatos táplálkozás ismérveit.

Ki- és becsöngetés: Iskolánkban védett állatok hangja jelzi a tanórák kezdetét és végét a hagyományos csengőszó helyett.

Osztálynevek: Osztályaink nevüket természeti- és környezeti értékeinkről kapják.

Osztályfőnöki órák: Az osztályfőnök minden osztály minden évében kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy a természet- és környezettudatos szemlélet mind áthatóbban és mind gyakrabban jelenjen meg osztályfőnöki tematikájában.

Folyosók, tantermek: Iskolánk egész épületét és környezetét igyekszünk növények elhelyezésével természetközelibbé, zöldebbé, otthonosabbá változtatni, ugyanezt a természetességet keltő érzést szolgálják az iskola folyosóin a terráriumokban és akváriumokban élő állatok.

3.3. Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Célunk, hogy a gyermekvédelem szükségessége az iskolában kiemelt szerepet kapjon, mivel a pedagógusok egyre növekvő számban találkoznak olyan diákokkal, akik családjá

komoly krízisekkel küzd, növekszik az érzelmileg elhanyagolt gyerekek száma, így egyre erősödő elvárásként fogalmazódik meg, hogy a nevelők-oktatók képesek legyenek az életvezetési és családi problémákkal küszködő gyerekek és fiatalok gondjainak, nehézségeinek felismerésére, megértésére, a tanulók támogató fejlesztésére, valamint preventív programok szervezésére.

Az ifjúságvédelmi prevenciós munkát segítik **az ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott oktatók, az iskolapszichológus, a sajátos nevelési igényű tanulókkal foglalkozó gyógypedagógus** az iskolában heti két alkalommal rendelő – a tanulók egészségügyi szűrővizsgálatát is elvégző – **iskolaorvos**.

3.3.1. Együttműködés külső szervezetekkel

Az ifjúságvédelmi munkában a következő szervezetekkel építettünk ki kapcsolatokat:

- Területileg illetékes Gyermekjóléti Szolgálatok
- Kortárssegítő csoportokat szervező intézmények
- Külföldi állampolgárokkal foglalkozó állami és nem kormányzati szervezetek
- Családok Szövetsége
- Magyar Vöröskereszt
- Budapesti Rendőr-főkapitányság
- Magyar Honvédség
- Egyéb nem kormányzati szervezetek

4. Oktatási program

A Budapesti Műszaki SZC Than Károly Ökoiskola és Technikum Wesselényi Telephelyén megvalósuló, elektronika és elektrotechnikai, valamint informatika és távközlés ágazatokban tanulók oktatási programja a Wesselényi Telephely Szakmai Programjával (7. számú melléklet) egészül ki, amely az általános oktatási programunkat kiegészíti vagy pontosítja.

4.1. Kötelező és nem kötelező foglalkozások rendje

A helyi tanterv készítésénél, **a közismereti tantárgyi struktúra és óraszámok kialakításánál a NAT hatályos kerettanterveit** vettük figyelembe; szakmai oktatásunk pedig 2020. 09. 01-ig a mindenkor hatályos szakképzési kerettanterveken és Szakmai és Vizsgakövetelményeken alapult; a 2020/21-es tanévtől pedig az ITM által kiadott Képzési és Kimeneti Követelmények, a Programkövetelmények, valamint – nem kötelező érvénnyel, de főszabályként – a Programtervek határozzák meg a helyi, ökoiskolai és integrált oktatási sajátosságok preferálásával, a munkaközösségek szakmai műhelymunkájának ajánlásaira, a szakpolitikáért felelős minisztériumok és a duális partnereink egyedi és speciális igényeire alapozva.

Kötelező és szabadon választható tanóráinkat és óraszámait **Szakmai programunk Függelékének 1. számú melléklete** tartalmazza.

A kerettantervekben biztosított órakeret terhére a helyi szakmai program kidolgozása során figyelembe vettük:

- Az *Idegen nyelv* tantárgy keretében 9. és – felmenő rendszerben – a 12. évfolyamon *Idegen nyelvi kommunikáció* foglalkozást tartunk az idegen nyelvi kommunikációs készségek hatékony feltérképezése és az érettségi vizsgára történő fejlesztése érdekében. A foglalkozásra külön osztályozatot adunk.
- 11-12. évfolyamon magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, angol és német nyelvekből, biológia, földrajz tantárgyakból diákjaink érdeklődési körüknek megfelelően – a heti órakereten felül – érettségire felkészítő - *szabadon választott - fakultáció* felvételéről dönthetnek. Csoportot csak abban az esetben indítunk, ha évfolyamszinten minimum tíz fő jelentkezik. A jelentkezéseket a tanulók kizárólag az igazgatónak benyújtott írásbeli kérelem alapján tudják kérelmezni.
- Ezekén túlmenően, tanulói igények függvényében testnevelés valamint digitális kultúra tantárgyakból tanórán kívüli foglalkozások megszervezésére is van lehetőség, valamint HKP-I keretében Honvédelmi alapismeretek tantárgyat is tanulhatnak.
- A 11-12. évfolyamokon a vizsgára felkészítő tantárgyak keretében a vegyipari, a vízügyi, a környezetvédelmi, a rendészet és közszolgálati, elektronikai és informatikai, valamint a honvédelmi osztályokban a tanulók a szakmai tantárgyat választhatják a kötelezően választható tantárgyak terhére.
- A 13. évfolyamon a kötelezően választható tantárgyak keretében a magyar nyelv és irodalom, a matematika, a történelem és az idegen nyelv tantárgyat választhatják az előrehozott érettségi vizsgát nem tett vagy azt sikertelenül teljesítő tanulók.

- Technikumi és szakképző iskolai osztályainkban a szabadon tervezhető órák választásánál a diákok készségfejlesztésére: logikai készség, tanulási készség, szövegértés; valamint az idegen nyelvi készség fejlesztésére helyeztük a hangsúlyt.
- Tanulóinknak technikumban egységesen és kötelezően a 11. évfolyam végén szervezzük meg az összefüggő szakmai gyakorlatot. Az ettől történő esetleges eltérés ágazatonként egységes. Az összefüggő szakmai gyakorlatok megszervezésével előálló költségeket pályázati forrásból csak egyszer biztosítjuk.

4.2. A kötelezően és szabadon választható tantárgyak indításának és bontásának és egyéb foglalkozások (így középiskolás járművezető) szervezésének elvei

A különböző évfolyamokon a jogszabályokban meghatározott időkeret erejéig szervezünk csoportbontást. Először a kötelező érvényű csoportbontásokra kerül sor úgy, mint gyakorlati foglalkozást igénylő képzés, szakmai elméleti képzés. A fennmaradó órakeret terhére szervezhető csoportbontás a nyelvi, a testnevelés, továbbá a lehetőségek függvényében az érettségi vizsgatárgyak vonatkozásában.

Iskolánkban lehetőség szerint csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelveket, a matematikát, az digitális kultúrát, a testnevelést, a szakmai gyakorlatot igénylő foglalkozásokat. A csoportbontások célja, hogy eredményesebb legyen az ismeretek elmélyítése, valamint hogy több idő jusson a különböző készségek fejlesztésére, az IKT-eszközök használatának elsajátítására és tanulók tudásának hatékony megalapozására. A csoportbontások kedvező lehetőséget teremtenek a csoporton belüli differenciált tanítási-tanulási módszerek alkalmazására.

A csoportképzésnél kiemelt szempont az arányos tanulói létszám kialakítása.

- Idegen nyelveknél a tanulók idegen nyelvi tudásának és kompetenciájának felméréseivel igyekszünk az azonos tudásszintű és képességű tanulókat egy csoportba osztani.
- Matematika és digitális kultúra tantárgyakból a csoportbontás az idegen nyelvek beosztását követi. Elsősorban órarend-készítési és teremkapacitást figyelembe véve alakítjuk a csoportokat.
- Nagy létszámú osztályokban testnevelés tantárgyból főszabályként születési nemenként bontjuk a csoportokat.

A 9. osztályban tanév elején megtörténik a csoportok kialakítása. Az első év végén indokolt esetben, a tanuló, a szülő kérésére és a szaktanár véleményét figyelembe véve módosítható a beosztás, igazgatói engedéllyel.

Ezt követően módosítás a minimális csoportlétszám megtartásával csak tanév elején történhet szükséges esetben. A csoportok közötti átjárhatóság feltételekhez kötött. A szaktanári és osztályfőnöki véleményt figyelembe véve, szükség esetén szintemelő vizsgálattal, a következő tanévben a kért csoportváltoztatással az új csoportban folytathatja tanulmányait a tanuló.

A **középiszkolás járművezetői tanfolyam** elvégzésének helyszíne a tanulói jogviszony szerinti szakképző intézmény. A közlekedési alapismeretek és elsősegélynyújtásra vonatkozó képzési és vizsgakövetelményeket Kormányrendelet határozza meg. (179/2011. (IX. 2.) Korm. rendelet)

A tanuló a szakképző intézmény utolsó évfolyamán „B” kategóriás közúti járművezetői engedély megszerzéséhez szükséges, a KRÉTA rendszerben elérhető online gépjárművezetői elméleti tanfolyamon vehet részt. A tanfolyamon való részvétel saját használatú informatikai eszközön, tanítási időn kívül teljesíthető. A szakképző intézmény az állami mentőszolgálat bevonásával egy alkalommal elsősegélynyújtási demonstrációs alkalmat biztosít.

Az iskola a KRÉTA rendszeren keresztül online közlekedési alapismeretek elméleti vizsgát és online elsősegélynyújtási vizsgát szervez. A tanuló az eredményről tanúsítványt kap megfelelt/nem felelt meg eredménnyel. Az iskola a megszerzett tanúsítványokat a hivatalos szervezeteknek bemutatja.

4.3. A 11-12. és 13. évfolyamon a vizsgára felkészítő tantárgyak választásának szabályai

Osztályaink tanulóinak a vizsgára felkészítő óráknak ágazonként az ágazati szakmai vizsgatárgyakat biztosítjuk a sikeres szakmai vizsgára történő eredményes felkészülés érdekében, különös tekintettel a szakmai órákat a duális partnernél teljesítő tanulók érdekeit szem előtt tartva. A 13. évfolyamon – a vizsgára felkészítő szakmai órákon felül – a kötelezően választható tantárgyak keretében a magyar nyelv és irodalom, a matematika, a történelem és az idegen nyelv tantárgyat választhatják az előrehozott érettségi vizsgát nem tett vagy azt sikertelenül tett tanulók.

A gyakorlati foglalkozásokon való részvétel

Az egyes szakmai tantárgyakon belül a tanulóknak az elméleti foglalkozások mellett gyakorlati foglalkozásrészekben is részt kell venniük; valamint gyakorlati tudásukról osztályzatokat kell szereznük. A gyakorlati foglalkozáselemek legalább 50%-án részt nem vevő, a gyakorlati ismeretelemek terén tudásáról számot nem adó tanuló elégséges osztályzatnál jobbat nem kaphat.

4.4. Pályaorientációs szolgáltatások

Az intézmény ágazati pályaorientációs szolgáltatásokat nyújt:

- az iskola képzési iránt érdeklődő általános iskolai tanulóknak, egyéb érdeklődőknek,
- az iskola technikumi tanulóinak;
- az iskola szakképző iskolai tanulóinak;

A pályaorientáció szolgáltatások:

- minden tanév őszén egy három hónapra kiterjedő tájékoztató (előadás és interaktív beszélgetés) és bemutató programsorozatot tartunk (szakmai bemutatók, foglalkozások és tanórák látogatása) képzéseinkről és oktatásunkról az érdeklődők számára, ez – regisztrációt követően – nyílt, szabadon látogatható program,
- minden tanévben pályaorientációs napokat biztosítunk tanulóink számára,
- minden ágazatai alapoktatásban részt vevő technikumi tanuló számára pályaorientációs céllal szakmai rendezvényen történő részvétel lehetőségét és ott aktív közreműködést biztosítunk a szakmairány-választás megalapozását előkészítve,
- a szakmairány-választást követően tanévente legalább két alkalommal a szakmával összefüggő pályaorientációs programot szervezünk intézményünkben vagy azt külső helyszínen megvalósítva,

4.5. A tanuló magatartásának és szorgalmának elemzési elvei

Alapelvek:

- segítse az iskola nevelési-oktatási céljainak elérését,
- segítse a tanuló önismeretének fejlődését,
- adjon lehetőséget az önnevelésre,
- a tanuló iskolai tevékenységére vonatkozzon,
- legyen személyre szabott.

A tanulók magatartását és szorgalmát folyamatosan elemezzük, a 12/2020 (II.7.) Korm. rendelet 2021 szeptemberétől hatályos 180. § (2a) bekezdése alapján „a tanulók értékelése és minősítése keretében a tanulók magatartása és szorgalma nem osztályozható.”

4.6. Fegyelmező intézkedések, a tanuló fegyelmi és kártérítési felelőssége

A szakképzésről szóló 2019. év LXXX. törvény [65. § [A tanuló fegyelmi felelőssége]

(1) Ha a tanuló a tanulói jogviszonyából származó kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A fegyelmi eljárás megindítása és lefolytatása kötelező, ha a tanuló maga ellen kéri. Kiskorú tanuló esetén e jogot a kiskorú tanuló törvényes képviselője gyakorolja.

(2) A fegyelmi büntetés lehet

a) megrovás,

b) meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése vagy megvonása, c) áthelyezés másik osztályba, csoportba vagy szakképző intézménybe, illetve köznevelési intézménybe, d) kizárás a szakképző intézményből.

(3) A tanulóval szemben ugyanazért a kötelességszegésért csak egy fegyelmi büntetés állapítható meg. Ha a kötelességszegés miatt a szakképző intézményben és a kollégiumban is helye lenne fegyelmi büntetés megállapításának, a szakképző intézmény és a kollégium eltérő megállapodásának hiányában a fegyelmi büntetést ott lehet megállapítani, amelyikben az eljárás előbb indult.

(4) A fegyelmi eljárásban hozott elsőfokú határozat, valamint a szakképzési államigazgatási szerv fegyelmi büntetéssel kizárt tanuló számára másik szakképző intézményt, illetve köznevelési intézményt kijelölő határozata ellen fellebbezésnek van helye. A fellebbezés benyújtására a tanuló, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője jogosult.

(5) Végrehajtani csak végleges fegyelmi határozatot lehet. Ha a végrehajtás elmaradása a többi tanuló jogait súlyosan sértené vagy más elháríthatatlan kárral, veszéllyel járna, az elsőfokú határozat azonnal végrehajtható.

A fegyelmi eljárás részletes szabályait iskolánk Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

4.7. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A tanulók előrehaladását félévkor és év végén valamennyi tárgyból osztályzattal értékeljük, ám az egyéni tanulmányi rend szerint tanulók testnevelésből nem kapnak érdemjegyet. Mentésülhetnek a numerikus értékelés alól azok a tanulók (pl. Dobbantó program és Műhelyiskola), akik számára egyéni fejlesztési tervük ezt előírja. Tovább haladásukról az oktató és az oktatói testület dönt.

Az év végi elégséges osztályzat feltétele a legalább 1.8-as tanulmányi átlag, mely a Kréta naplóban látható.

Azon iskolai szakmai foglalkozásokon, amelyeknek tananyagtartalma legalább 40%-ban gyakorlati feladatokat és foglalkozásjegyeket tartalmaz, a tanuló félévi és év végi osztályzata – a megszerzett érdemjegyeiktől, és azok átlagától függetlenül – legfeljebb elégséges lehet, amennyiben a tanuló osztályzatainak legalább 50%-át nem gyakorlati tudásmérő feladatokra vagy azok végrehajtásra kapta.

12. évfolyamra a továbbhaladás feltétele az egybefüggő szakmai gyakorlat 11. évfolyam nyarán való teljesítése.

A valamely tárgyból elégtelent szerzett tanulók augusztus hónapban **javítóvizsgát** tehetnek az adott tárgyból. Egy diák javítóvizsgáinak száma technikumban nem haladhatja meg a kettőt, szakképző iskolában a három tantárgyat. Az ezt meghaladó elégtelen érdemjegyet szerző tanulók az évfolyamot megismételhetik. Duális vagy szakmai együttműködő partnerhez kihelyezett foglalkozások osztályzatainak esetében a javító vizsga a partnernél is megszervezhető vagy a vizsga szervezésébe a partner bevonható..

Évisméltésre kötelezhető az a **nem osztályozható** tanuló, akinek igazolt és igazolatlanul mulasztott óráinak együttes száma a törvényben meghatározott mértéket meghaladja.

Indokolt esetben, az oktatóttestület döntése alapján a tanuló a tanév végéig **osztályozó vizsgát** tehet. A továbbhaladás feltételei megegyeznek a fentiekben ismertetettekkel. A szaktanár és az oktatóttestület határozata alapján osztályozó vizsgára kötelezhető az a tanuló is, aki a tanév során a szaktárgyak óráinak törvényben meghatározott százalékaról igazoltan vagy igazolatlanul távol maradt.

A 2019. 09.01-től egyéni tanulmányi rend szerint tanulók Ha a tanuló rendszeresen látogatja a tanórákat és a tanév folyamán megfelelő számú érdemjegyet szerez, a részére félévkor és a tanév végén elégtelentől különböző osztályzat megajánlható. A továbbhaladás feltétele még a nem kötelezően választott tárgyakból is az elégtelentől különböző osztályzat.

Amennyiben év közben olyan nem magyar anyanyelvű külföldi tanuló érkezik, aki a magyar nyelv hiányosságai miatt képtelen az évfolyam továbbhaladási minimumát abszolválni, akkor az oktatóttestület döntése alapján a tanév előkészítő évnak minősülhet.

4.8. Érettségi és szakmai vizsgafelkészítés témakörei, tartalma és megszervezésnek alapelvei

Az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó aktuális középszintű érettségi témaköröket **Szakmai programunk Függelékének 3. számú melléklete** tartalmazza.

Iskolánk a normál tanítási órák keretein belül középszintű érettségire való felkészítést vállal, annak meghatározását, hogy milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehető érettségi vizsga **Szakmai programunk Függelékének 2. számú melléklete** tartalmazza.

4.8.1. Középszintű érettségi felkészítés (fakultáció keretében)

A középszintű érettségi felkészítést – a heti órakereten felül és amennyiben évfolyamszinten 10 fő jelentkezik a felkészítésre – az általánosan kötelező érettségi vizsgatárgyakból, valamint biológia, földrajz, digitális kultúra, és testnevelés tantárgyakból biztosítjuk az iskola tanulóinak a 11-12. évfolyamon; segítve a különböző mentesítések miatt helyettesítő tantárgy választására kötelezett tanulóink sikeres érettségi felkészítését. A 13. évfolyamon (a 12. év végén sikertelen előrehozott érettségit tett tanulók és az előrehozott érettségi vizsgát nem tett tanulók részére) az érettségi felkészítés ezen tantárgyakból a vizsgára felkészítő tantárgy keretében történik.

4.8.2. Emelt szintű érettségi felkészítés

Az emelt szintű érettségi felkészítést a 11-12-13. évfolyamon – amennyiben évfolyamszinten 10 fő jelentkezik az emelt szintű felkészítésre biztosítunk a tanulóinknak. A tanulók az általánosan kötelező érettségi tantárgyak közül választhatnak.

4.8.3. Az előrehozott érettségi vizsgák megszervezésének alapelvei

Előrehozott érettségi vizsga – számbeli korlátozás nélkül – bármely kötelező érettségi vizsgatárgyból tehető legkorábban a tizenkettedik évfolyam május-júniusi vizsgaidőszakában, az Szkr. 258. §-a szerint bármely más érettségi vizsgatárgyból és idegen nyelv érettségi vizsgatárgyból legkorábban a tizenegyedik évfolyam október-novemberi vizsgaidőszakában, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az adott vizsgatárgyra vonatkozóan a szakmai programban meghatározott követelmények teljesítését követően.

Az öt évfolyamos technikumainkban tanulóink a 12. évfolyamon magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem és (a 2020-2021-es tanévben beiratkozott évfolyam kivételével) idegen nyelv tárgyakból egységesen előrehozott érettségi vizsgát tesznek. Az eredménytelen érettségit tett tanulóink számára a 13. évfolyamon magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika és idegen nyelvből vizsgára felkészítő fakultációs órákat biztosítunk.

Egyéb esetben az előrehozott érettségizők számára szervezett osztályozóvizsgára való jelentkezés feltételei (A jelentkező a felsorolt feltételek mindegyikének meg kell, hogy feleljen!):

- az adott tantárgyból a tanuló előző két félévi eredménye legalább jó (4),
- tanulmányi átlaga az előző tanév végén, illetve félévkor legalább 3,0 volt;
- nem bukott egy tárgyból sem, és 12. évfolyam esetén sikeres próbaérettségi vizsgát tett minden tantárgyból
- az adott tantárgyból nincs szaktanári figyelmeztetése,

Amennyiben a tanuló egy vizsgatárgyból sikeres érettségi vizsgát tett, mentesül a tantárgy látogatásának és értékelésének kötelezettsége alól.

Az előrehozott érettségi vizsga a közösségi szolgálat teljesítésére tekintet nélkül megkezdhető.

4.8.4. A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendje

Az Szkr. 14. § (3) bekezdés c.) pontjának és a 46/A. §-nak megfelelően a szakmai vizsgához kapcsolódó felkészítést tartunk a szakmai vizsga előtt – a szakmai vizsgára történő felkészülés céljából – a szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanuló kérésére, és ezt legalább 5 napos időtartamban szervezzük.

Az erre vonatkozó igényt legkésőbb a szakmai vizsga interaktív részének hónapját megelőző második hónap 15. napjáig írásban le kell nyújtani az igazgatói Titkárságra; valamint felkészítést szervezhető abban az esetben is, amennyiben a szakoktatók javaslatára az ágazatért felelős igazgatóhelyettes ezt megszervezi.

Ezen felül a nappali tagozatos technikumi osztályaink számára a szabadon tervezhető órák terhére 11-13. évfolyamon vizsgára történő felkészítést tartunk.

4.9. A tanuló és a képzésben részt vevő személy tanulmányi munkájának értékelése (benne ágazati alapvizsga, szakmai vizsga, érettségi vizsga, projektmunka)

A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése folyamatos, előre meghatározott normákhoz viszonyít. Az ellenőrzés következetesen végzett tényfeltáró tevékenység, amely során az empatikus készség fejleszthető. Egyensúlyban van a szóbeli és írásbeli ellenőrzés.

A szakképző évfolyamokon a gyakorlatorientáltság ellenőrzése kerül előtérbe – törekszünk a projektmunkák alapján való értékelésre.

A tanulók és képzésben részt vevő személyek tanulmányi munkájának értékelésében az értékelés alapelvei, hogy:

- személyre szóló legyen,
- feleljen meg az életkori sajátosságoknak,
- komplex legyen, vagyis az emlékezeteti teljesítmény mellett az ismeretek, készségek, képességek alkalmazását, a tudást is mérje,
- fejlesztő legyen,
- ösztönző, bátorító jellegű legyen,
- rendszeres legyen,
- folyamatosságot biztosítson, rendszeres, kiszámítható, tervszerű és mindig aktuális legyen,
- az iskolai követelményrendszerre épüljön,
- biztosítsa a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát,
- legyen tárgyyszerű,
- félelemmentes légkörben történjen,
- sajátos nevelési igényű tanulók esetében alapvető szempont legyen a tanuló önmagához mért fejlődésének értékelése,
- járuljon hozzá a tanulók önértékelési képességének kialakulásához.

A produktumok ellenőrzése a következő területekre terjed ki:

- A helyi tantervben és a szakmai programban előírt követelmények teljesítésének szintje, a tanórán, illetve gyakorlati foglalkozásokon nyújtott teljesítmény.
- Az iskolai és az osztályközösségben végzett tevékenység.
- A tanuló magatartása, viselkedése, értékrendje.

Iskolánkban **rendszeresen értékeljük és folyamatosan ellenőrizzük tanulóink szaktárgyi munkáját**, a készségek terén mutatott **fejlődését**, a tanulói teljesítményben az előző értékeléshez képest bekövetkező változásokat, és az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez viszonyított tanulmányi **előrehaladását**. A tanulók értékelése –speciális esetektől eltekintve– érdemjegyekkel történik, melyeket a szaktanárok és duális partnerek vagy együttműködő partnerek havi rendszerességgel az e-naplóban rögzítenek.

Az együttműködő partnerhez vagy a duális partnerhez részben vagy egészben kihelyezett foglalkozás (tantárgy) esetében a félévi és év végi osztályzat – a megszerzett érdemjegyeiktől, azok

átlagától vagy azok negyedéves, havi vagy heti gyakoriságától függetlenül – legfeljebb elégséges lehet, amennyiben a tanuló vagy képzésben részt vevő személy a foglalkozások legalább 50%-án igazoltan vagy igazolatlanul távol maradt. A tanuló osztályozó vizsgát nem tehet.

Azon iskolai szakmai foglalkozásokon, amelyeknek tananyagtartalma legalább 50%-ban gyakorlati feladatokat és foglalkozásjegyeket tartalmaz, a tanuló félévi és év végi osztályzata – a megszerzett érdemjegyeiktől, és azok átlagától függetlenül – legfeljebb elégséges lehet, amennyiben a tanuló osztályzatainak legalább 40%-át nem gyakorlati tudásmérő feladatokra vagy azok végrehajtásra kapta.

Az iskola a tanulók féléves illetve tanév végi osztályzatairól a tanulót és a kiskorú szülőjét félévkor az elektronikus KRÉTA értesítő, a tanév végén bizonyítvány útján értesíti. Az osztályzatokat szóbeli vagy írásbeli értékelés kísérheti. A osztályzatokat az elektronikus naplóban rögzítjük.

A megszabott és előírt követelmények megvalósulását az oktatók a tanulók gyakorlati tevékenysége, csoport- és projekt munkák során tanúsított egyéni és társas munkákhoz való hozzáállása és feladatmegoldása, a tanórákon mutatott attitűdje, írásbeli munkái, szóbeli feleletei és beszámolóí alapján ellenőrzik.

Az oktatók értékelésével párhuzamosan a tanulás folyamatában **fontos szerepet tulajdonítunk az önértékelésnek és a csoportos értékelésnek**, amelyek a tanulók egészséges ön- és társas reflexióinak kiépülését segítik.

4.9.1. Az értékelés formái

- szóbeli feleletek

Az oktatók az egyes tantárgyi követelményekben előírt elméleti tananyag ellenőrzése érdekében a megszerzett ismereteket szóbeli felelet formájában is számon kérhetik a tanulóktól.

A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése érdekében minden tanulónak minden heti egyórás tárgyból félévenként legalább egy, minden heti két- vagy többórás tárgyból – kivéve a testnevelést – félévente legalább két alkalommal szóban kell felelnie. Egy-egy szóbeli felelet tíz percnél több időt nem vehet igénybe.

A szóbeli beszámoltatás során adott érdemjegy szummatív értéke az átlagszámításnál egy jegynek számít.

- írásbeli feleletek

Az oktató szakóráin írásbeli felelet formájában is számon kérheti diákjait. Az írásbeli beszámoltatás témája jellemzően az aznapra kijelölt tananyag, de a számonkérés egyes részletei

visszanyúlhatnak az aktuális témakör előző leckékben elsajátított ismeretanyagára is. Az írásbeli beszámoltatás történhet egyénileg (írásbeli felelet), vagy az osztály egy részére, akár egészére kiterjedőleg.

Az írásbeli feleletet nem kell előre bejelenteni

- házi feladat
- házi dolgozat
- tanulói portfólió

A tanuló munkáinak különböző szempontok alapján összeállított gyűjteménye

- projektmunka

A projektterv alapján elkészített tanulói produktum, amely egy tanulási folyamat egészét és a tanulási folyamat végén a tanuló által elkészített produktumot dokumentálja

- témazáró dolgozat

A tantárgyak témakörei végén, félévenként minimum egy témazáró dolgozatot kell íratni. A témazáró dolgozat megírásának várható időpontját legalább egy héttel előre be kell jelenteni a tanulóknak. A dolgozat megírásának szándékát az oktatóknak is egyeztetniük kell egymással; egy tanítási napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható.

A tematika fő követelményeit tartalmazó dolgozat feladatsozeit a munkaközösségek tagjainak egyeztetniük kell egymással. Az elkészített írásbeli feladatokat tíz munkanapon belül javítani és értékelni kell.

A témazáró dolgozatokat végső jegy kialakításakor kétszeres szorzóval vesszük figyelembe. A kijavított dolgozatokat a tanulók nem vihetik haza, de azokról másolatot készíthetnek. Az oktatóknak a kijavított dolgozatokat a tanév végéig meg kell őrizniük.

- javító dolgozat_

Amennyiben a tanulmányi előrehaladás és az óraszervezés lehetővé teszi, az oktató a tanuló kérésére biztosíthatja a témazáró dolgozat javítását. Ha az egyeztetett időpontban a tanuló nem jelenik meg, további javításra nincs lehetőség.

- Próbaérettségi vizsga

A kötelező érettségi vizsgatárgyakból írásbeli próbaérettségi vizsgákat szervezünk. Eredménye háromszorosan számít az év végi osztályzatba. A próbaérettségin szerzett érdemjegy és a százalékos eredmény egyaránt megjelenik a naplóban. A próbaérettségi dolgozatok értékelése az

érettségi vizsga százalékainak megfelelően történik. (0-24%-elégtelen, 25-39% elégséges, 40-59%közepes, 60-79% jó, 80-100% jeles.

- Szorgalmi feladatok, projektmunkák, készségtárgyak

A tanulók érdemjegyeket kaphatnak szorgalmi munkáikra, rajzaikra, kiselőadásaikra, beszámolóikba, házi dolgozataikra, projektmunkáikra, vagy csoportban végzett feladataikra. Ezek értéke megegyezik a szóbeli és írásbeli feleletekre adott jegyekkel. A szaktanárok az értékelésnél figyelembe vehetik és beszámíthatják a diákok tanulmányi versenyre történő felkészülését és elért eredményét is.

A megszerzett ismereteket **készségtárgyak** esetén elsősorban a diákok gyakorlati tevékenységén keresztül értékeljük, s az osztályozás során a tanulók hozzáállásában és teljesítményében érzékelhető változást is figyelembe vesszük. Indokolt esetben (például jobb eredmény elérése érdekében) rajz, kreatív gyakorlatok, és – amennyiben mód nyílik rá – testnevelés tantárgyakból elméleti feladatok megoldása is lehetséges.

Ha testnevelés tantárgyból a felszerelés teljes vagy részleges hiánya lehetetlenné teszi az órai részvételt, valamint a tanuló gyakorlati teljesítményének értékelését, s a diák a fentiek alapján elméleti feladatot sem tud megoldani, az adott órán a tanuló elégtelen érdemjegyet kaphat.

Kiemelt figyelmet fordítunk a csoportban végzett feladatok és projekt-jellegű munkák lehetőségeinek megteremtésére. Preferáljuk a házi dolgozatok, szorgalmi feladatok, rajzos és más, kezűgyességet igénylő munkák megvalósulását, a beszámolók és kiselőadások megszületését.

4.9.2. Egyéni fejlődési terv

A különleges bánásmódot igénylő (például sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséggel küzdő) diákjaink számára egyéni fejlesztési tervvel személyre szabott oktatási-nevelési program dolgozható ki, melyben diagnosztizáljuk a tanuló pillanatnyi állapotát, felmérjük egyéni képességeit és lehetőségeit, s ennek megfelelően állítjuk össze az elérni, s majdan értékelni kívánt célt, feladatot.

Az egyéni fejlesztési tervet szükség és lehetőség szerint az érintett tanulók, a diák oktatói, a nevelők, a szülők, és a tanuló körülvevő segítő szakemberek közösen dolgozhatják ki.

4.9.3. Szöveges értékelés

A tanulók munkájának cizelláltabb és differenciáltabb értékelése érdekében azoknál a tanulóknál,

- akik részére egyéni fejlesztési tervet dolgoztunk ki
- akiknél az oktatói testület javaslata alapján ez indokolt és szükséges
- akiknek a középfokú nevelés-oktatásba való bekapcsolódáshoz adunk segítséget
- akik esetében a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató előírja

szöveges értékelést és minősítést alkalmazhatunk. A szöveges értékelést a numerikus értékeléssel (osztályzattal) együtt mindig szummatívan alkalmazzuk. A szöveges értékelés és az osztályzat összefüggésében lehet magyarázó-, kiegészítő és helyettesítő jellegű. Az egyéni fejlesztési tervvel rendelkező diákok számára a szöveges értékelés az egyéni tervek által előírtaknak megfelelően egyedi jellegű.

A szöveges értékelésben lehetőleg ki kell térni a diák szaktárgyi tudására, az abban történt fejlődésre és elmozdulásra, a szorgalmára, tanulási technikájának módosulására, és a személyes beállítódás megváltozásának folyamatára, valamint reflektálni szükséges az egyéni fejlődési tervben rögzített elvárások megvalósulására.

Amennyiben mód van rá, meg kell jelölni a további fejlődés irányát, a feladat megoldásának eszközeit és fázisait, valamint a következő értékelés szempontjait.

4.9.4. Numerikus értékelés (az osztályzat)

A tanulók és a felnőttoktatási tagozat hallgatóinak előrehaladását év közben érdemjegyekkel, félévkor és év végén valamennyi tárgyból osztályzattal értékeljük.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

- **jeles (5);**
- **jó (4);**
- **közepes (3);**
- **elégséges (2);**
- **elégtelen (1).**

Amennyiben az szükséges és indokolt az osztályzattal párhuzamosan szöveges értékelés is adható.

Egyedi alkalmakkor az évismétlés nélküli továbbhaladás érdekében lehetőség nyílik az értékelés alóli felmentésre, amennyiben az egyéni haladást biztosító egyéni fejlődési terv ütemezése ezt előírja és biztosítja. Ezekben az esetekben az érintett diákkal foglalkozó értékelő konferencián az osztályfőnök javaslata alapján, valamint az oktatók véleményének figyelembevételével a oktatói testület dönthet arról, hogy bizonyos tantárgyak esetében osztályzattal vagy részt vett bejegyzéssel történjen az értékelés.

A diákoknak félévenként és tantárgyanként minimum három érdemjegyet kell szerezniük. A tanév végén az osztályzat megállapításához szükséges átlagot az egész évi teljesítmény értékelésével, tehát a tanév során szerzett összes érdemjegy figyelembevételével számítjuk ki, ezért a tanév végi osztályzat kialakításában indifferens a félévi jegy.

Az adott tanév során adott érdemjegyek szokásrend szerinti szabályok szerint kialakított átlaga adja a tanuló év végi osztályzatát, amennyiben a tanuló jegyszerzési gyakorlata időben egyenletes, elméleti és gyakorlati feladatok tekintetében pedig arányos volt:

☒ **elégtelen** a tanuló osztályzata, ha éves osztályzatainak átlaga **1,00-1,80** közé esik

☒ **elégséges** osztályzat adható **1,81-2,50** között éves átlagra

☒ **közepes** osztályzat **2,51-3,50** közötti átlagra adható

☒ **jó** érdemjegy adható, ha a jegyek átlaga **3,51-4,50** közé esik

☒ **jeles** az osztályzat **4,51-5,00** közötti átlag felett.

A tanuló évvégi érdemjegyének kialakítása elsődlegesen a szaktárgy oktatójának feladata és felelőssége, amit az osztályozó értekezleten az oktatói testület hagy jóvá.

4.10. Egészségnevelés és környezeti nevelés

Egészségnevelési és környezeti nevelési alapelveinket, tevékenységeinket, valamint az ehhez kapcsolódó elsősegélynyújtási ismeretek elsajátítását, továbbá ifjúságvédelmi törekvéseinket és célkitűzéseinket, illetve tanulóink és munkatársaink lelki és mentálhigiénés védelmének stratégiáját **Szakmai programunk Egészségfejlesztési és környezeti nevelési programja** tartalmazza.

4.11. A mindennapos testnevelés megszervezésének elvei

A testnevelés órákat a technikum 9-10. évfolyamán +1-es rendszerben szervezzük iskolánkban. Az órarendbe épített órákon felül egyet évfolyamszinten szervezett sportfoglalkozás formájában tartunk meg sport, testnevelés, egészségfejlesztés, egészségtudatos életmód, a különféle aktív mozgáskultúrák népszerűsítését szem előtt tartva.

Indokolt esetben

A +1 foglalkozáson való részvétel alól felmentés kérhető:

tanuló kérelme alapján, és a tanévre érvényes versenyengedély és/vagy a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában, amennyiben a tanuló

igazolts versenysportoló és a testnevelés óra a nap első vagy utolsó tanítási órája.

4.12. A tanuló esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az Esélyegyenlőségi Program alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentességet és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését.

Ezen belül alapvető, hogy az intézmény biztosítsa a szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, de helyezzen hangsúlyt az esélyteremtésre, a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálására az intézmény minden tevékenysége során. Mindezek biztosítása érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a felvételinél, az oktató-nevelő munka során, a gyerekek egyéni fejlesztésében, az értékelés gyakorlatában, a tanulói előmenetelben, a fegyelmezés, büntetés és jutalmazás gyakorlatában, a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében, a továbbtanulásban, a humán erőforrás fejlesztésében, a pedagógusok szakmai továbbképzésében, valamint a partnerség építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és a társadalmi környezettel.

Az iskola kedvező budai környezete ellenére tanulóink jelentős része – egyes osztályok tagjainak többsége – hátrányos helyzetű családból érkezik hozzánk, ezért a diákok szociális biztonsága érdekében az ezzel összefüggő pedagógiai feladatokat kiemelten kezeljük, s külön figyelmet fordítunk diákjaink szociális-életviteli kompetenciáinak fejlesztésére.

Az osztályfőnökök a tanév elején megnevezik azokat a diákokat, akik különleges bánásmódot igényelnek. A kielégítő és kellően megalapozott helyzetelemzést helyzetfeltárás előzi meg, melyet az iskola ifjúságvédelmi felelőse koordinál. Már a beiratkozáskor, de legkésőbb az első osztályfőnöki órákon minden diákkal és szülővel egy tematikus kérdőívet töltetünk ki.

Az erre adott válaszok önkéntesek és saját bevalláson alapulnak. A kérdőívben az esetleges betegségekre, az életkörülményekre és a családi állapotra kérdezzük rá, így próbálván következtetni a tanulók szociális helyzetére. Minden realitásra törekvő felmérés alapja a bizalom és az őszinteség. Ezeket megszolgálva érdeklődésünk folyamatos, hozzáállásunk szenzibilis, tevékenységünk diszkrét, a törvény által meghatározott adatkezelési szabályokat minden esetben betartva, az adatokat az iskola titkosan kezeli.

Az ifjúságvédelmi felelős a feltárt ismeretek birtokában szükség esetén felveszi a kapcsolatot az illetékes gyermekvédelmi és családsegítő szolgálatokkal. Továbbá – bevonva az érintett osztályfőnököket és az iskola más, segítő szakembereit – javaslatot tesz egyéni foglalkozások megkezdésére, felzárkóztató programokon való részvételre, vagy akár tehetséggondozásra is. A szülőket és pedagógusokat támogató pedagógiai szakszolgálatok segítségét kikérve és

útmutatását követve megtervezi a diák és az iskolai segítő hálózat szociális hátrányok enyhítését célzó feladatait.

4.13. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

Fogadóórákon és szülői értekezleteken ismertetjük azokat a lehetőségeket és szociális juttatásokat, amelyeket a hozzátartozók igénybe vehetnek. Felhívjuk a diákok és a szülők figyelmét azokra a tanulmányi ösztöndíjakra és feltételeikre, amelyek megfelelő tanulmányi eredmény elérése esetén segítik az arra rászoruló gyermekeket.

A minél több és eredményesebb pályázat beadásában, valamint a szponzorok megtalálásában érdekelt oktatók hatékonyabb nevelő és oktató munkához igyekeznek jobb lehetőséget biztosítani, a családok anyagi terheit csökkenteni, a programok részvételi díjait támogatásokból fedezni.

Alapvető célunk, hogy a tanulmányokkal összefüggő többletterheket csökkentsük, ezért elsősorban az iskola közös programjainak kiadásaihoz (tanórán kívüli szabadidős, kulturális rendezvényen való részvétel, táborozási költségek) támogatást igyekszünk nyújtani.

Iskolánk Than Károly Iskolai Alapítványának kuratóriuma a rászoruló diákjaink részére támogatást ítélt meg a különböző iskolába járással kapcsolatos költségek enyhítése céljából.

Iskolánk pedagógusai vallják, hogy a gyermek tevékeny és aktív személyi beállítódása kibontakozásának, a motiváltsága megtartásának, és a teljesítménye fokozásának egyik legfőbb forrása a dicséret, a támogatás, az elismerés, a biztatás és az ösztönzés. Kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulóink számára további jutalmazási formákat is biztosítunk.

Oktatói dicséret – A tanév során tanúsított egyszeri kiemelkedő teljesítményt vagy folyamatosan magasabb szinten végzett tanulmányi munkát elismerő dicséret. Az elismerésről a szaktanár, ill. a szakoktató saját hatáskörében jogosult dönteni, figyelembe véve döntésének nevelési hatását a tanulóra és a tanulói közösségre. A dicséretet a tanuló ellenőrző könyvébe és az enaplóba kell bejegyezni.

Osztályfőnöki dicséret - a tanulónak az osztályközösségében tanúsított tevékenységét, magatartását, valamint az osztály közössége, ill. osztálytársa érdekében kifejtett kiemelkedő vagy tartósan jó színvonalú feladatvállalását ismeri el. Az osztályfőnök a dicséret lehetőségével saját hatáskörében él. Az osztályfőnöki dicséretet a tanuló ellenőrző könyvébe és az enaplóba kell bejegyezni.

Igazgatói dicséret - az iskola jelentős rendezvényein (ballagás, tanévzáró) adható elismerés, mely a tanuló olyan jellegű kiemelkedő teljesítményét hivatott elismerni, ami az intézmény egészének jó hírnevét, szakmai vagy közösségi eredményeit közvetítette a külvilág felé, és példaértékű eredményként mutatható fel az iskola tanulóinak közössége előtt. Az igazgatói dicséretre történő felterjesztésre az iskola bármely oktatója, valamint az iskolai diákönkormányzat jogosult. Az igazgatói dicséretet oklevélen megfogalmazva kell átadni, könyvjutalom mellett. Az osztályfőnök a dicséretet a törzslapra rávezeti, és a bizonyítvány jegyzet rovatába is bejegyzi.

Oktatói testületi dicséret - az oktatói testületi dicséret az iskola - mint nevelési intézmény - legmagasabb nevelési tartalmú elismerési formája. Az oktatói testületi dicséret kizárólag ballagáson vagy tanévzáró ünnepélyen adható át, és külön oklevelének indoklásából egyértelműen ki kell tűnnie az oktatói testület, mint pedagógiai közösség véleményének. Az oktatói testületi dicséretet könyvvel jutalmazzuk. Az oktatói testületi dicséret nem tartalmazza a diákönkormányzat véleményét. A dicséretet az iskola igazgatója (helyettese) adja át. Az osztályfőnök a dicséretet a törzslapra rávezeti, és a bizonyítvány jegyzet rovatába is bejegyzi

A ballagási ünnepségen, iskolagyűléseken, illetve az iskola tanévzáró ünnepélyén az oktatók és az osztályfőnök véleménye alapján az egész évben kiemelkedő tanulmányi munkát, illetve közösségi tevékenységet végző tanulóinkat könyvvel és/vagy oklevéllel jutalmazzuk.

Iskolai alapítványunk – az alapító okiratában megfogalmazott szempontok alapján – lehetőségeihez mérten ösztöndíj, költség-hozzájárulás vagy egyéb formában igyekszik jutalmat, egyben segítséget nyújtani a legjobb teljesítményt elért, s a támogatásra pályázó tanulók számára.

2020 szeptemberétől, felmenő rendszerben minden technikumban, illetve szakképző iskolában első szakmáját tanuló diák ösztöndíjra jogosult.

Szakképzési ösztöndíj

A szakképzési ösztöndíj minden szakképzésben tanulónak jár, aki az igénybevétel alábbiakban felsorolt feltételeinek megfelel. Az ágazati alapoktatásban a tanulók fix összegű ösztöndíjra jogosultak. A szakirányú oktatásban az ösztöndíj mértéke a tanulmányi eredmények függvényében változik. Az ösztöndíj alapja a szakirányú oktatás központi költségvetéséről szóló törvényben meghatározott önköltségének egyhavi összege (ez 2024-ben 100 ezer forint).

Az ösztöndíj mértéke:

Előkészítő évfolyamon:

Képzési forma	Ösztöndíj mértéke	Ösztöndíj
		..

Nyelvi előkészítő évfolyam; orientációs fejlesztésre irányuló előkészítő évfolyam	ösztöndíj alapjának 8%-a	8.000 Ft
Dobbantó program	ösztöndíj alapjának 16%-a	16.000 Ft

Ágazati alapoktatásban:

Intézménytípus	Ösztöndíj mértéke	Ösztöndíj összege
Technikum	ösztöndíj alapjának 8%-a	8.000 Ft
Szakképző iskola	ösztöndíj alapjának 16%-a	16.000 Ft

Szakirányú oktatásban (technikumban és szakképző iskolában):

A megelőző tanév év végi minősítésében kapott osztályzatok átlaga	Ösztöndíj mértéke	Ösztöndíj összege
2,00–2,99	ösztöndíj alapjának 8%-a	8.000 Ft
3,00–3,99	ösztöndíj alapjának 25%-a	25.000 Ft
4,00–4,49	ösztöndíj alapjának 42%-a	42.000 Ft
4,49 fölött	ösztöndíj alapjának 59%-a	59.000 Ft
A szakképzés keretében fennálló tanulói jogviszonyból a megelőző tanévre vonatkozóan figyelembe vehető év végi minősítés hiányában	ösztöndíj alapjának 16%-a	16.000 Ft

Műhelyiskolában:

Képzési forma	Ösztöndíj mértéke	Ösztöndíj összege
Műhelyiskola	ösztöndíj alapjának 16%-a	16.000 Ft

Igénybevétel feltételei:

Nem kell külön igényelni, minden technikumban és szakképző iskolában beiratkozott tanuló megkapja a szakképző intézmény által a KRÉTA rendszerbe feltöltött adatok alapján, amennyiben az alább felsorolt valamennyi feltétel együttesen teljesül:

- első – Szakmajegyzék szerinti – szakmáját tanulja,
- tanulói jogviszonyban áll,
- tanulói jogviszonya 2020. május 31-ét követően keletkezett, és
- a szakmai oktatásban ingyenes részvételre jogosult.

Az ösztöndíjra az adott szakmára vonatkozóan a szakmai oktatásnak a szakmajegyzékben meghatározott időtartamáig jogosult a tanuló.

A tanuló nem részesülhet ösztöndíjban:

- amennyiben évfolyamismétlésre kötelezték, a megismételt évfolyamon;
- az adott tanév hátralévő részében, amennyiben igazolatlan mulasztásainak száma eléri a 6 foglalkozást;
- ha szakképzési munkaszerződéssel duális szakmai oktatásban vesz részt,
- a tanulói jogviszony szünetelése esetén.

További információk:

Az ösztöndíj folyósításáról a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal a tanuló által a szakképző intézménnyel közölt és a KRÉTA rendszerben rögzített fizetési számlára történő átutalásra szóló fizetési megbízással gondoskodik.

Az ösztöndíjra való jogosultságot a tárgy hónap tizenötödik napján a KRÉTA rendszer alapján kell megállapítani és azt minden hónap huszonnyolcadik napjáig kell átutalni azzal, hogy a félév első két hónapjára járó ösztöndíj a második hónapban egy összegben kerül átutalásra, a július és augusztus hónapra járó ösztöndíj a június hónapban járó ösztöndíjjal, illetve támogatással egy időben kerül átutalásra. Az ösztöndíj mentes a személyi jövedelemadó alól.

Egyszeri pályakezdési juttatás

Ösztöndíj bemutató leírása:

Egyszeri pályakezdési juttatásra jogosult minden sikeres szakmai vizsgát tett tanuló, aki az alább felsorolt feltételeknek megfelel. A pályakezdési juttatás alapja a szakirányú oktatás központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott önköltségének egyhavi összege (ez 2022-ben 100 ezer forint). A pályakezdési juttatás mértéke a szakmai vizsga eredményétől függ. A juttatás szabadon felhasználható.

Az ösztöndíj mértéke:

A szakmai vizsga eredménye Pályakezdési juttatás mértéke Pályakezdési juttatás mértéke 2022. szeptember 1-jétől

2	a juttatás alapjának 133%-a	133.000 Ft
3	a juttatás alapjának 184%-a	184.000 Ft
4	a juttatás alapjának 243%-a	243.000 Ft
5	a juttatás alapjának 302%-a	302.000 Ft

Igénybevétel feltételei:

Nem kell külön igényelni, minden sikeres szakmai vizsgát tett tanuló megkapja a szakképző intézmény által a KRÉTA rendszerbe feltöltött adatok alapján, amennyiben az alább felsorolt valamennyi feltétel együttesen teljesül: első – Szakmajegyzék szerinti – szakmáját tanulta, tanulói jogviszonyban állt, tanulói jogviszonya 2020. május 31-ét követően keletkezett, és a szakmai oktatásban ingyenes részvételre volt jogosult.

4.14. Honvédelmi nevelési program

Alapelvek

Az intézmény a Honvéd Kadét Program keretei között segíti a képzésben résztvevő diákokat (a honvéd kadétoakat) a honvédelmi ismereteik elmélyítésében, továbbá támogatja az érdeklődő diákok katonai pályorientációját. A honvéd kadétoak számára nyújtott nevelés biztosítja a hétköznapi élet kihívásaira történő felkészítést, valamint a katonai hivatás ellátásához szükséges tudás megszerzését és a fizikai állóképesség javítását.

A képzés

A képzést sikeresen teljesítő honvéd kadétoak magasszintű honvédelmi műveltséggel és a katonai hivatással járó próbatételekre történő rálátással kell, hogy rendelkezzenek. A végzős honvédkadét a képzés eredményeként a honvédelem ügyéhez szilárdan és pozitívan kötődik, morális értékrendje már kialakult és megingathatatlan.

Hosszútávú célok:

- honvédelem ügyét ismerő és értő, felelősségteljes állampolgárok nevelése;
- a diákok általános honvédelmi ismereteinek bővítése;
- a katonai pályára jelentkezéshez szükséges alkalmasság – fizikai és szellemi alkalmasság – elérésének lehetőségét biztosítani a honvéd kadétoak számára.

Rövidtávú célok:

- a honvéd kadétoak érettségire történő felkészítése;
- a képzéshez kapcsolódó, tanórán kívüli honvédelemhez kötődő foglalkozások élményszerű megvalósítása;
- a honvéd kadétoak nyelvvizsga bizonyítvány megszerzésére irányuló felkészültségének biztosítása;
- a honvéd kadétoak fizikai képességének folyamatos fejlesztése.

A képzés eredménye:

A képzés eredményeként a honvéd kadétoaktól az iskola elvárja:

- az általános fegyelem iránti igényt;
- egyszemélyi vezetői rendszer elfogadását;

- a csapatmunka szeretetét;
- a fizikai megmérettetéseken, sportversenyeken történő részvételt;
- az egészséges életmód iránti igényt.

A személyiségfejlődés támogatása

Az intézmény a Magyar Honvédség értékrendjének figyelembevételével határozza meg azokat a célokat, amelyek a honvéd kadétok személyiségfejlődését támogathatják az oktatáson keresztül.

Stabil értékrend kialakítása

A honvéd kadétokat tanító karizmatikus oktatók a diákok otthonról hozott mintáit kiegészítve, esetenként tartalommal feltöltve, előre meghatározott szempontok alapján stabilizálják a diákok értékrendjét. Ez a folyamat a honvéd kadétok fizikai, szellemi és lelki megerősödését szolgálja. A képzésben résztvevő diákok mentális képességeit folyamatosan szükséges erősíteni és a megfelelő fizikai teherbírás eléréséhez újabb és újabb megmérettetések elé kell állítani őket. A kihívások leküzdésével formálódik jellemük, megnő az önbizalmuk. Ezáltal a képzés végére minden honvéd kadétban kialakul a megfelelő erkölcsi tartás és a szilárd jellem.

A kialakítandó magatartásformákhoz kapcsolódó oktatói tevékenység

A fizikai megmérettetésekhez szükséges egészséges, sportos életvitel gyakorlásának elsajátításához szükséges oktatói tevékenység:

- a higiénés szokások rögzítése;
- rendszeres sportolás fontosságának elfogadtatása;
- a betegségek megelőzéséhez, az egészség megőrzéséhez szükséges ismeretek átadása;
- preventív célzatú felvilágosítás a tudatmódosító szerekről;
- az egészséges táplálkozás megismertetése.

A szellemi értékek átadásához szükséges oktatói tevékenység:

- a kulturáltság iránti igény és művelődési szokások kialakítása;
- az információk feldolgozásához szükséges gondolkodás kialakítása;
- környezettudatosság kialakítása;
- idegennyelv megtanítása;
- infokommunikációs kultúra ismeretének átadása;
- az anyanyelv, a szülőföld szeretetének kialakítása;
- nemzeti szimbólumaink ismeretének, tiszteletének kialakítása;

- a Magyar Honvédség tiszteletének kialakítása;
- az európai szellemiség megismertetése.

A diákok lelki fejlődésének eléréséhez megvalósítandó feladatok:

- magabiztosság kialakítása;
- önfejlesztési igény kialakítása;
- tudatosság a karrier tervezésében;
- kudarcok elfogadásának képessége.

Közösségfejlesztés támogatása

A hagyományőrzés a közösségfejlesztés, a bajtársiasság kialakításának egyik meghatározó színtere. Az intézmény kiemelt figyelmet fordít nemzeti ünnepeinkre. A honvédelmi nevelés részeként az iskola kiemelt eseményként kezeli a Honvédelem napjáról (május 21.) és a Hősök napjáról (május első vasárnapja) történő megemlékezést, valamint a hősi halált halt katonák emlékének ápolása céljából történő hadisírgondozást.

A Honvéd Kadét Program pillérei:

A 2018-ban újtárra indított **Honvéd Kadét Program** három pillérből épül fel, amelyből iskolánk a **honvéd kadét ágazati szakképzésnek** (HKP-II.) és a tanórán kívül, szakkör formájában megvalósuló **Honvéd Kadét Programnak (HKP -I.)** biztosít helyet. Ehhez csatlakozik – hivatalosan 2024 szeptemberétől – a Honvédelem tantárgy oktatása kizárólag 9. évfolyamon.

Speciális honvédelmi szabályok az intézményi felvételnél:

A felvételi eljárás során a honvédelmi nevelési célok egységes pedagógiai érvényesülése érdekében az intézmény a felvételt egészségügyi és pályaalkalmassági feltételhez kötheti, a felvételi követelményekben meghatározott fizikai felvételi vizsgát tart a szakképzésről szóló 2019. év LXXX. törvény 33.§ (1) bekezdése és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 153.§ (1) bekezdése alapján.

A honvéd kadét közismereti képzés (HKP-I.)

A program során a diákok **Honvédelmi alapismeretek közismereti tantárgyat** tanulnak heti 1 óra elméleti és heti 1 óra gyakorlati foglalkozás erejéig, amelyen megismerkedhetnek azzal, hogy milyen honvédelmi feladatai vannak a magyar állampolgároknak és azzal is, hogy mit tesz a Magyar Honvédség a haza védelméért. Mindezek közben számos, a mindennapi életben is

használható tudásra is szert tesznek, ilyen például az elsősegélynyújtás, a terepen való tájékozódás, a táborozási ismeretek vagy akár az önvédelem.

Az ebben a képzési formában tanulók Honvédelmi alapismeretekből – választható érettségi vizsgatárgyként – érettségizhetnek is, amely felvételi tárgyként szerepel a Nemzeti Közzolgálati Egyetemre történő jelentkezésnél. A Honvédelmi alapismeretek (korábbi nevén Katonai alapismeretek) tantárgyból az érettségire bocsátás feltétele két, osztályzattal lezárt tanév. HKP-I programban történő részvételre a 10. évfolyamtól van lehetőség, teljesítésére tanulóink számára a 10-11. évfolyamot javasoljuk. A tanórai elfoglaltságot szabadidős gyakorlati programok egészítik ki. Ezek egyrészt az elméletben tanultak gyakorlását segítik, másrészt a diákok számos olyan programon vehetnek részt (pl. sportlövészet, küzdősportok, hagyományőrzés, hadisírgondozás), amelyekre csak a honvéd kadétek járhatnak.

A HKP-I. programba történő belépés tanulói és szülői nyilatkozattal jár, amely egyben kötelezettségvállalást is jelent. A program fenntartója anyagi és tárgyi erőforrásokat biztosít a programban részt vevők számára, aki a program jelenléti és tananyagtartalmi elvárásainak teljesítését, illetve az átruházott tárgyi eszközök rendeltetésszerű használatát és elszámolhatóságát várja el a részt vevőktől. Az oktatókat az iskola fenntartója biztosítja, így csak abban az esetben indítunk el csoportot, amennyiben a csoportindításhoz szükséges létszám – évfolyamonként 10 fő – biztosított, és azokon a programra regisztráltak rendszeresen részt vesznek.

A HKP-I. programot iskolánkban a programra történő felkészítő és mentoráló előkészítő szakkör előzi meg. A szakkör a különböző ágazatokból érkező jelentkezők eltérő képességbeli és ismeretbeli tudását olyan szintre fejleszti, hogy a tanulók a HKP-I programba sikerrel léphessenek be és azt eredményesen teljesíthessék. Az előkészítő szakkör támogató fejlesztést nyújt a tanulóknak, hogy belépésüket megkezdhessék. A szakkör előszűrő szerepét a 2024-2025-ös tanévtől a 9. évfolyamon bevezetett **Honvédelem** közismereti tantárgy veszi át.

Az a tanuló léphet be a HKP-I. programba, aki

- igazgató intővel nem rendelkezik;
- tantárgyi átlaga 3,5 feletti;
- testnevelésből nem felmentett;
- a HKP-I. programba történő jelentkezésével párhuzamosan motivációs levelet, felkészüléséről és megfelelő előzetes tudásáról szóló pályázati portfóliót is benyújt az iskolának; továbbá
- vállalja, hogy 13. évfolyamon szabadon választott tantárgyként megjelöli a honvédelmi alapismeretek tantárgyat és/vagy

- vállalja, hogy első szakmájának megszerzését követően iskolánk honvéd kadét szakmájában is szakmai végzettség megszerzésére törekszik.

A programban részt vevőknek jegyszerzési és jelenléti, foglalkozás-látogatási kötelezettségük van.

A programba történő előzetes regisztrációt követően, az addig elsajátított HKP elméleti és fizikai ismeretekből legkésőbb szeptember utolsó hetében - tudáspróbát és erőnléti felmérést tartunk.

A programban való részvételről lemondhat az, aki – órarendje és egyéb elfoglaltsága függvényében – október 1-ig ezt gondviselőjével együtt írásban megteszi. **A programból való kilépésre – szintén gondviselői írásbeli kérelem alapján, melyet a félévi oktatói testületi értekezletig, de legkésőbb január 31-ig el kell juttatni az igazgatói titkárságra – a félévi oktatói testületi értekezletet követően,** az oktatók kérelmet illető bejegyző tudomásulvételével, **valamint a HKP-I program eszközfelelőségének ellenjegyzését** (ruházati és egyéb szakanyagok maradéktalan visszaszolgáltatása vagy megtérítése) **követően** van lehetőség.

A honvéd kadét szakképzés technikai képzés (HKP-II.), mely 5 éves. Az első két év honvédelmi ágazati alapoktatását követően a honvéd kadétek ágazati alapvizsgát tesznek, majd a képzés második részében (11-12-13. évfolyamon) a szakmairálynak megfelelő szakmai oktatáson vesznek részt. Amennyiben a 12. évfolyam végén a kadét úgy dönt, hogy a pályáját a technikum befejezését követően katonaként folytatja, akkor az utolsó évben a Magyar Honvédség egyik szervezeténél (alakulatánál), várhatóan duális képzésben vagy tartalékosként fejezheti be a technikumot. A választható szakmairányok a honvéd kadét szakma esetén a következők:

- 1. Elektronikai technikus**
- 2. Honvédelmi igazgatási ügyintéző**
- 3. Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető**
- 4. Környezetvédelmi technikus (környezetvédelem)**

A technikus szakképzés szakmai vizsgája lesz egyben az ötödik érettségi vizsgatárgy, amely egy emelt szintű érettséginek felel meg. Így a 13. év végi sikeres vizsga után két végzettséget igazoló bizonyítványt is kapnak a képzés résztvevői: az érettségi bizonyítványt, és a technikus végzettségét igazoló oklevelet.

Iskolánkban duális képzés keretében Honvédelem igazgatási ügyintéző, és Környezetvédelmi technikus (környezetvédelem), elektronikai technikus és informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető szakmairányok közül lehet választani.

Az ágazati honvéd kadét képzés keretében osztályfőnöki órákon parancsnoki kommunikáció tantárgyat tanulnak a diákok – amelyben a katonai érintkezés szabályai, és az alegység szintű szabályzat és kommunikáció elsajátítása a fő cél.

A Honvéd Kadét Program olyan, a középiskolában folyó, a hazafias és általános honvédelmi nevelés tartalmi elemeit kiegészítő rendszer, melyben a tanórai és szabadidős elemek egymásra épülve, egymást erősítve fejtik ki hatásukat.

Az elméleti szakköri órákon a honvédelmi alapismeretek tantárgyat tanulják a diákok; megismerhetik a honvédelemmel összefüggő szabályokat, a Magyar Honvédség felépítését, technikai eszközeinek jellemzőit, a katonai értékek és hagyományok alapjait, betekintést nyerhetnek Magyarország biztonsági- és szövetségi politikájába. Az elméleti ismeretek mellett egyéb, a hétköznapi életben is alkalmazható képességeket szerezhhetnek a diákok: a terepen történő tájékozódás, a túlélés, menedéképítés és az elsősegélynyújtás.

A honvéd kadétek az elsajátított ismereteket szabadidős programokon a gyakorlatban is kipróbálhatják, laktanya-látogatásokon vehetnek részt, bekapcsolódhatnak hagyományőrző programokba. A gyakorlati szakköri órákon megismerkedhetnek a honvédelemhez kötődő sportágakkal: a sportlövészettel, a küzdősportokkal – heti kétszeri edzéslehetőséget biztosítunk számukra.

A hazafias és honvédelmi nevelés célja, hogy tudatosítsa a haza szeretetének és a haza védelmének fontosságát, valamint járuljon hozzá a fiatalok felelős állampolgárrá neveléséhez.

A Honvéd kadét olyan szakember, aki:

- a választott szakmairánynak megfelelően képes a Magyar Honvédség speciális szaktechnikai eszközeit üzemeltetni és kezelni;
- A rábízott kisleadség felkészítését, kiképzési foglalkozásait vezetni, parancsot adni és parancsot végrehajtani;
- Képes a saját és a beosztott állomány fizikai állapotának, valamint szakmai ismereteinek bővítésére, a modernkori hadviselés fejlődésének követésére, a szabályzatokban meghatározott eljárások és ismeretek elsajátítására, valamint végrehajtására.

Ösztöndíjak:

Béri Balogh Ádám honvéd kadét ösztöndíj:

Havi mértéke a 12/2020. évi (II. 7.) Korm. rendeletben meghatározott összeg a tanulmányi átlageredmény függvényében.

Az ösztöndíj részletes szabályait a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 177/A és 177/C szakaszában és a honvédelemmel összefüggő köznevelési ösztöndíjakról szóló 462/2021. (VIII.5.) Korm. rendelet határozza meg.

A tanulók a HKP I. és HKP II. szintű oktatási intézmény kadétjaként a 9. évfolyam második félévétől 3,50-ös tanulmányi átlagtól jogosultak az ösztöndíjra azt ezt szabályozó rendelet mértékében.

4.15. A nem magyar anyanyelvű tanulók oktatásának helyi programja

Iskolánk a 2008/09-es tanévtől kezdve folyamatosan foglalkozik kiskorú és fiatalok, nem magyar anyanyelvű külföldi állampolgárokkal, kisebb számban tanulnak iskolánkban külföldi magyar fiatalok is. Létszámuk tanévenként változik.

A nem magyar anyanyelvű tanuló esetében a legfőbb kérdés az osztályba sorolás szempontja. Alapelvünk, hogy a törvényi előírásokon túlmenően a besorolás alapja, és az elhelyezés fő célja az évveszteség minimalizálása. Figyelembe vesszük a tanuló meglévő dokumentációit, azok teljes vagy részleges hiánya esetén a tanuló elmondását és a tanulót segítő nevelők véleményét is. Mindezek után a pontos besorolásról az igazgató dönt.

A bizonyítványt bemutatni nem tudó vagy hiteles fordítás híján nem felhasználható bizonyítvánnyal rendelkező magyar nyelven nem beszélő, így érvényes és felhasználható szintfelmérésben részt venni képtelen tanulók számára a Dobbantó program keretein belül magyar mint idegen nyelvi képzést biztosítunk. A képzés célja, hogy a magyar nyelv megismerését követően a tanulók szakmai képzésüket elkezdhessék és eredményesen elvégezhessék. Nem magyar anyanyelvűekre vonatkozó szakmai programjukat belső szabályzat tartalmazza.

4.16. A tantermen kívüli digitális oktatás eljárásrendje, a hibrid oktatás szabályai

4.16.1. Digitális munkarend alatt

Amennyiben a Kormány digitális munkarendet rendel el bármely oknál fogva, az alábbi eljárásrend érvényes:

- Az iskola látogatása nem megengedett.
- A tanulmányi feladatokat a tanulók teljes egészében online végzik.
- Az online tanulmányi felület a KRÉTA rendszer és a Microsoft TEAMS alkalmazás (Minden tanuló egyedi osztálycsoporttal rendelkezik, annak tagja)
- Tanórák megtartása a TEAMS felületen órarend szerint történik videókonferencia, vagy az oktató által kiosztott feladatok elvégzésével. A tanulókkal való rendszeres kapcsolattartás felülete is a TEAMS alkalmazás.
- A tanórák rögzítése a KRÉTA rendszerben történik az óra megtartása után közvetlenül. A rögzítés során elvárt, hogy minden órához az oktató házi feladatot rögzítsen, aminek teljesítését a tanulók visszaigazolják.

- A TEAMSben folytatott munka a tanév végén archiválásra kerül, minden tanévben új osztályokat indítunk.

4.16.2. Az intézmény intézkedési tervében meghatározott hibrid oktatás szabályai

Amennyiben nincs a Kormány által elrendelt digitális munkarend érvényben veszélyhelyzeti időszakban az iskola intézkedési tervében foglaltak vannak érvényben:

- Az iskolai tanulmányokra hibrid oktatási rendszer kerül bevezetésre.
- Az iskola látogatása lehetséges az intézkedési tervben foglaltak szerint.
- Egy héten egyszerre két évfolyam tartózkodik az iskolában, ők a normál tanítási rendben folytatják tanulmányukat. A másik két évfolyam online feladat kiosztás alapján látja el tanulmányi kötelezettségeit.
- Az otthoni tanulmányok során a tanulók a kontakthéten kiosztott projektfeladatokat végzik el. A feladatok koordinálása a Teams felületen keresztül történik az oktatók által. Nem elvárt az órarend szerinti online órák tartása, azonban konzultációs lehetőséget kell biztosítani.
- Online héten is van lehetőség kiscsoportos konzultációra – annak időpontját az oktatóknak előre be kell jelenteniük írásban az igazgatói titkárságon.
- A munka adminisztrálása a KRÉTA rendszerben történik órarend szerint. Az órák rögzítésénél házi feladatnak a projektfeladatot kell megadni.
- A kontakthétre érkező tanulók a projektfeladatot mutatják be és előkészítik a következő projektet. A projektmunkák értékelésének eredményét az oktatók rögzítik a KRÉTA rendszerben.

5. Képzési program

5.1. Az iskola képzési struktúrája

A BMSZC Than Károly Technikum és Szakképző Iskola jogszabályi változásoknak, a KKK-k szabályozásának megfelelően megfelelően alakítja ki szakképzési rendszerét az alábbi ágazatokban

ELEKTRONIKA ÉS ELEKTROTECHNIKA	ÁGAZAT
HONVÉDELEM	
INFORMATIKA ÉS TÁVKÖZLÉS	

KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS VÍZÜGY	
RENDÉSZET ÉS KÖZSZOLGÁLAT	
VEGYIPAR	

5.2. A szakképzés ingyenessége

Szakmai oktatás keretében a Szakmajegyzékben meghatározott első és második szakma megszerzése ingyenesen biztosított az állam által.

5.3. Előzetes tanulmányok beszámítása

Az iskolai rendszerű szakképzés felvétellel, átvétellel vagy a szakképzési évfolyamon történő továbbhaladással kezdődik. Szakképző, illetve felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok az előírt megegyező tartalmú követelmények teljesítése esetén a vonatkozó jogszabályokban és a kimeneti követelményekben meghatározott módon beszámíthatók.

A beszámítás iránti kérelmet az iskola vezetőjéhez kell benyújtani, szakmai vizsga esetén a vizsgára való jelentkezéssel egy időben, tantárgyi felmentés esetén az adott szakképzési évfolyam megkezdésekor. A kérelem mellé csatolni kell a teljesítést igazoló okmány hiteles másolatát, nem hiteles másolat esetében be kell mutatni az eredeti okmányt. Az iskola vezetője a benyújtott előzetes tanulmányok dokumentumai és a kérelem alapján határoz a beszámítás tartalmáról és mértékéről.

A tanulónak nem kell kérelmet benyújtania, hogy 14. évfolyamban kezdhesse meg tanulmányait, ha előzőleg azonos szakmacsoportos alapozásban vett részt vagy szakmai tárgyból érettségi vizsgát tett, vagyis az első szakképző évfolyam megegyező tartalmú követelményeit teljesítette. Középszintű bizonyítvány, vagy egyetemi leckekönyv alapján a szakképesítésre előírt, megegyező tartalmú követelmények teljesítésébe a már eredményesen tanult legalább elégséges osztályzattal teljesített tantárgyat vagy tantárgyakat beszámítjuk, így a tanuló mentesül az adott tantárgy vagy tantárgyak tanulása alól.

Ha a kérelmező előzetes tanulmányaival az első szakképzési évfolyam követelményeit teljesítette, akkor tanulmányait a magasabb évfolyamon kezdheti meg iskolánkban. Ha a kérelmező előzetes tanulmányaival az első szakképzési évfolyam követelményeit csak részben teljesítette, akkor ahhoz, hogy tanulmányait a magasabb évfolyamon kezdje meg, különbözeti vizsgát kell tennie. Különbözeti vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni.

Nem kell ágazati alapvizsgát tennie, és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki

a) részs szakmát szerzett, ha az adott részs szakmát magában foglaló szakma szakmai oktatásában vesz részt, vagy

b) korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha a beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit.

A beszámítás lehetőségeit felnőttoktatásban szakmai programunk felnőttoktatási fejezete (Szakmai oktatás és szakmai képzés felnőttek számára) tartalmazza.

A nappali tagozatra történő bekapcsolódás esetén a beszámítás mértékének meghatározására minden esetben egyéni tudásfelmérést követően kerül sor a szakoktatók és az ágazatért felelős igazgatóhelyettes javaslata, és a tudást valamint képzettséget és végzettséget igazoló dokumentumok és igazolások tanulmányozása és egyedi igazgatói mérlegelése alapján.

5.4. Okleveles közszolgálati (rendészeti) technikus képzés

A Szakképzési törvény 33. § (2) bekezdése alapján a tanulók vagy a képzésben részt vevő személyek okleveles minősítésű oktatásban vehetnek részt, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a felsőoktatási intézmény és a technikum által közösen kidolgozott szakmai oktatásban vett részt. A felsőoktatási intézmény ez esetben - az oklevél mellékletét képező - igazolást ad ki arról, hogy a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakmai oktatásában részt vett.

Iskolánk a Nemzeti Közszolgálati Egyetemmel, mint együttműködő partnerszervezettel hozott létre okleveles oktatást rendészeti technikus végzettséggel. A képzésbe beépített többlet ismeretanyag elsődlegesen felsőfokú alapozó ismeretek elsajátítására irányul. Az ágazati alapoktatás a közös ágazati tartalommal folyik, vagyis az első két évben ugyanúgy az ágazati alapismereteket sajátítják el a tanulók. A többlet oktatási tartalom a szakmaválasztást követően, a szakirányú oktatás során épül be a képzésbe. A képzés elvégzését követően a tanulók tanulmányi eredményük függvényében felvételre kerülnek az együttműködésben részes felsőoktatási intézménybe. A felvételnél szakmai vizsgájuk ötszörös értékben kerül pontszámi beszámításra.

Az előre meghatározott kreditpontok elismerésével a felsőfokú tanulmányok időtartama lerövidülhet. A tudásbeszámítás feltételeit és a felsőfokú képzés időtartamát a technikum és a felsőoktatási intézmény együttműködési megállapodása rögzíti. A kreditbeszámítás eredményeként felszabadult időt a hallgató akár képzési területének bővítésére vagy

munkavállalásra is tudja fordítani. A képzést elvégzettek a magasabb szintű szakmai ismeretekre utaló „okleveles technikus” megjelölést használhatják.

Az okleveles rendészeti technikus képzést részletesen iskolánk ***Okleveles rendészeti technikus képzési programja*** című dokumentuma szabályozza.

Az okleveles technikus osztályba történő átvétel esetén a következő feltételeknek kell megfelelnie a tanulónak:

- legalább 4,5-ös tanulmányi átlag;
- szakmai tárgyainak átlaga minimum 4-es átlagú;
- nincs bukása;
- leggyengébb osztályzata 3-as;
- nincs igazolatlan mulasztása;
- igazolt mulasztásainak a száma nem haladja meg a 30 órát;
- és/vagy a kibocsátó osztály oktatói testülete az átlépést javasolja.

Az okleveles technikus osztály tagja nem lehet, akinek:

- érettségi tárgyainak átlaga 3,5 alatti;
- vagy szakmai tárgyainak átlaga 3 alatti;
- vagy az igazolatlan mulasztások száma eléri a 30 órát;
- vagy igazolt mulasztásainak a száma eléri a 150 órát;
- és az osztály oktatói testülete a tanuló okleveles technikus osztályban folyó további tanulmányainak befejezését és sikerességét a tanuló eredményessége érdekében nem látja pedagógiaiilag megalapozottnak és szakmailag biztosíthatónak.

5.5. Belépési feltételek

A technikumi és szakképző iskolai nappali oktatásba (9-13. évfolyam) való belépés feltétele az elvégzett 8 általános osztály. A kizárólag technikus szakirányú oktatásra a belépés feltétele az érettségi bizonyítvány, a kizárólag szakmára felkészítő szakképző iskola esetén az alapfokú végzettség. A szakvégzettséggel rendelkezők szakmai bizonyítvány birtokában léphetnek be a technikum érettségire felkészítő évfolyamaiba. Műhelyiskolai képzéseink elvégzett nyolc általános iskolai osztály vagy Dobbantó program elvégzését követően léphetnek be a képzésben részt vevők.

Az ágazaton belüli átjárhatóság törvényileg biztosított, egyéb esetekben különbözeti vizsga teljesítése szükséges.

5.6. Iskolánk képzéseinek áttekintése

Technikumi képzésbe belépőknek az oktatás 5 éves; szakképző iskolában 3 éves.

A szakképzés rendszere

	Szakképző iskola	Technikum
Képzési idő összesen:	3 év	5 év
Ágazati alapoktatás:	1 év	2 év
Szakirányú oktatás:	2 év	3 év

(A technikum gimnáziumi érettségi után is elvégezhető. Az ágazati alapoktatás ekkor 0,5 év, a szakirányú oktatás 1,5 év.)

Az ágazati alapoktatás befejezése után ágazati alapvizsgát kell tenni. A sikeres vizsga a továbblépés feltétele.

Az iskolába jelentkezés ágazatra történik. A szakképző iskolában a 9., technikumban a 10. évfolyam végén kell konkrét szakmát választani.

A 2020-21-es tanévtől felmenő rendszerben a szakmai oktatás szakképző intézményekben folyik.

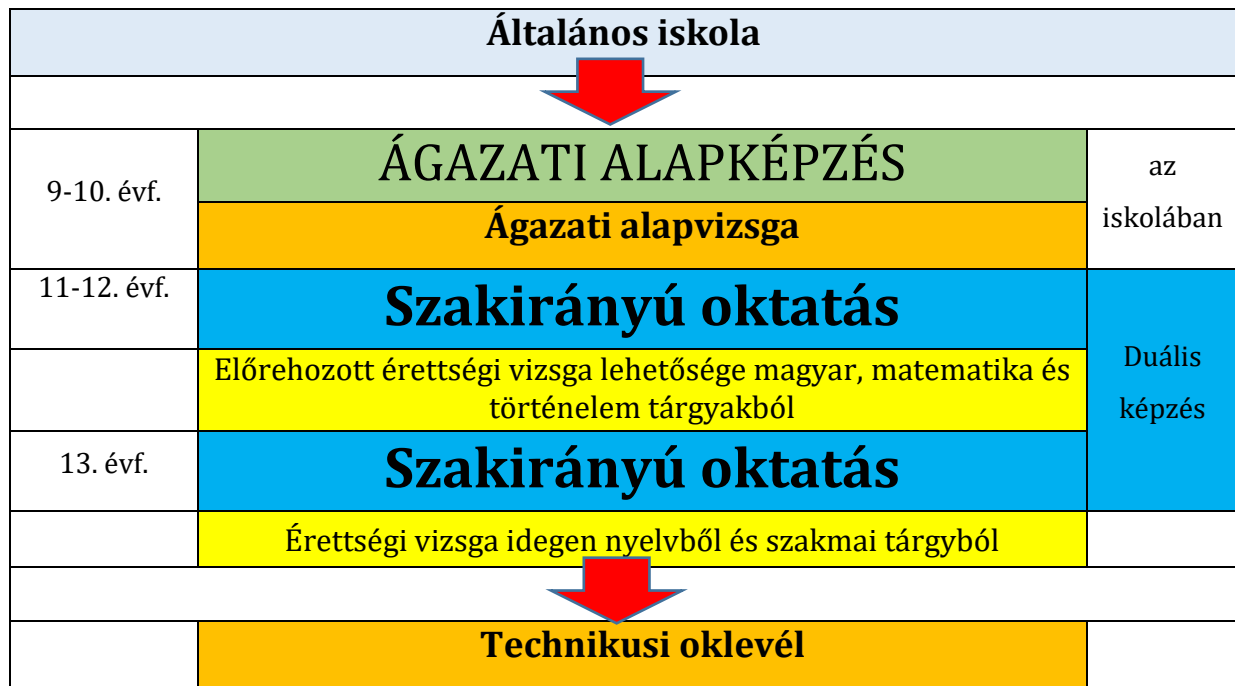
A technikusképzés 5 éves. Az első két év ágazati alapismereteket adó képzése után a diákok ágazati alapvizsgát tesznek; a második ciklusban duális képzés folyik.

A negyedik év végén közismereti tárgyakból tehetnek előrehozott érettségit a diákok, a technikus szakképesítés szakmai vizsgája lesz egyben az ötödik érettségi tárgy. Így minden technikus tanuló a 13. év végi sikeres vizsga után két végzettséget igazoló bizonyítványt kap: ehhez kapja az érettségi bizonyítványát, és a technikus végzettségét igazoló oklevelét.

A technikumban megszerzett tudás megteremti a lehetőségét, hogy a jó eredménnyel végzetek a szakmai vizsgájuk eredményének figyelembevételével továbbtanulhassanak felsőoktatásban azonos ágazaton belül. A technikus vizsga emelt szintű érettséginek számít a felsőoktatásban való továbbtanulás esetén. A szakmai képzés lehetőséget biztosít a csak érettségizett, gimnáziumot

végzettek, valamint az egyetemi tanulmányaikat feladó fiatalok számára is a szakmaszerzésre. Erre szolgálnak a technikum 2 éves, közismereti oktatás nélküli képzései.

A technikumi képzés alapstruktúrája

Szakképző iskolai képzéseink struktúrája

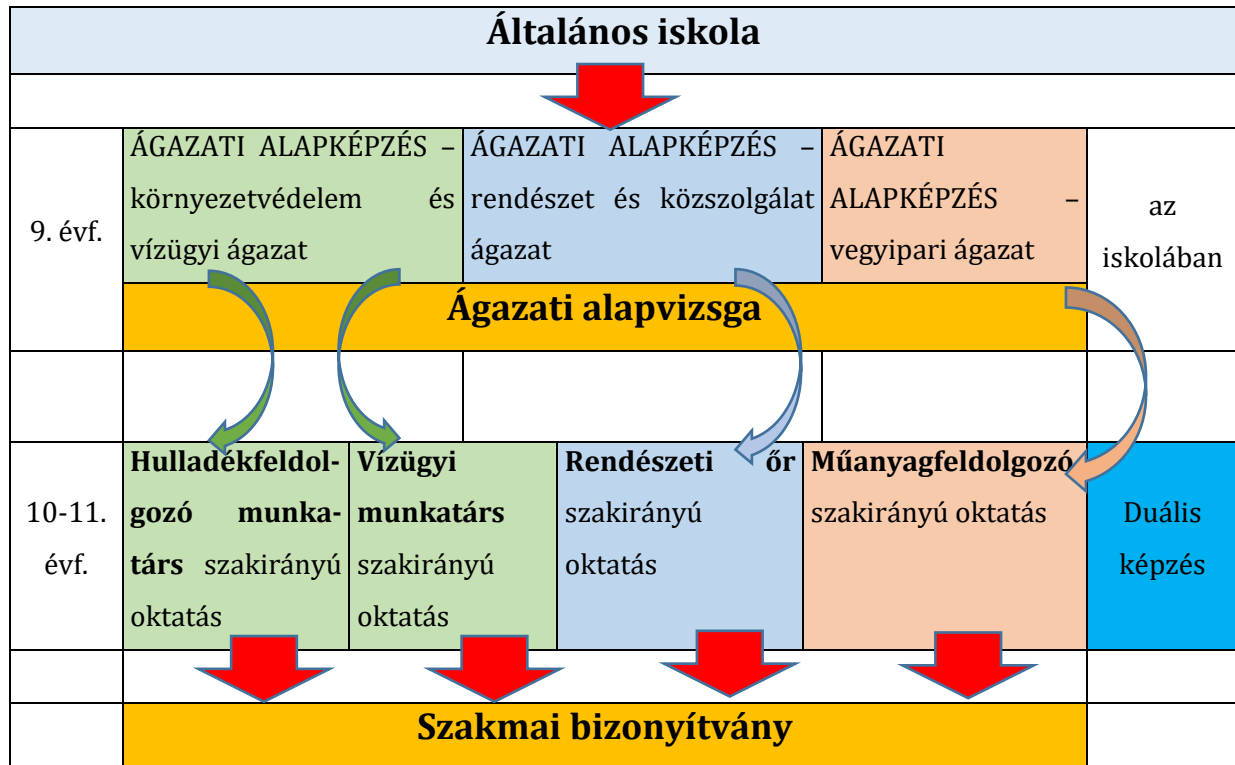
Intézményünkben a **szakképző iskolai képzés**be belépő kilencedikesek számára az oktatás 3+2 éves.

Az oktatás az előírt szakmai kerettantervek alapján történik. A tanulók a szakképzési évfolyam befejezése után tehetnek szakmai vizsgát. A megfelelő óraszámú ágazati képzés teszi lehetővé a szakképző évfolyamon történő beszámíthatóságot, vagyis azt, hogy a tanulók a szakképesítést egy év alatt megszerezzék.

A szakképző iskolai képzésben a szakmai vizsga letétele után lehetőség nyílik 2 év alatt érettségi vizsgát tenni. A szakképző évfolyamok tanulójának az érettségi két év alatt történő megszerzésére levelező tagozaton lehetőségük felnőttképzési jogviszonyban.

A szakképző iskola 3 éves. Az első év ágazati alapismereteket adó képzése után a diákok ágazati alapvizsgát tesznek; az azt követő két évben duális képzés folyik, elsősorban munkaszerződés keretén belül. A végzés után itt is nyitott a lehetőség az érettségi vagy akár a technikusi képzettség megszerzésére.

Mivel a szakképző iskolában és a technikumban is ágazati alapképzés történik a képzés első szakaszában, a 9. évfolyam végén van átjárhatóság a két iskolatípus között különböző vizsga nélkül. Az ágazati alapképzés ágazati alapvizsgával zárul. Az ágazati alapvizsga után a tanuló alkalmas egyszerű munkakörök betöltésére.

Iskolánk szakmai oktatási palettája:

Szakmaszám	Megnevezés	Szakmairány	Iskolatípus	Iskolai előképzettség	Képzési idő (tanév)	Program-tanterv	Kimenet
5 0413 18 01	Közszolgálati technikus	Közigazgatási ügyintéző Rendészeti technikus	technikum	alapfokú iskolai végzettség	5	2020	érettségi bizonyítvány, technikusi oklevél
5 0712 14 02	Környezetvédelmi technikus	Hulladékhasznosító, -feldolgozó Környezetvédelem	technikum	alapfokú iskolai végzettség	5	2020	érettségi bizonyítvány, technikusi oklevél
5 1021 14 04	Vízügyi technikus	Területi vízgazdálkodó Települési vízgazdálkodó	technikum	alapfokú iskolai végzettség	5	2020	érettségi bizonyítvány, technikusi oklevél
5 0722 24 05	Műanyagfeldolgozó technikus	Műanyagfeldolgozó technikus	technikum	alapfokú iskolai végzettség	5	2020	érettségi bizonyítvány, technikusi oklevél

5 1031 11 05	Honvéd Kadét	Honvédelmi igazgatási ügyintéző Környezetvédelmi technikus Elektronikai technikus Informatikai alkalmazás- és rendszer-üzemeltető	technikum	alapfokú iskolai végzettség	5	2020	érettségi bizonyítvány, technikus oklevél
4 0713 04 02	Elektronikai technikus	Elektronikai technikus	technikum	alapfokú iskolai végzettség	5	2020	érettségi bizonyítvány, technikus oklevél
5 0612 12 02	Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető technikus	Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető technikus	technikum	alapfokú iskolai végzettség	5	2020	érettségi bizonyítvány, technikus oklevél
5 0613 12 03	Szoftverfejlesztő és tesztelő	Szoftverfejlesztő és tesztelő	technikum	alapfokú iskolai végzettség	5	2020	érettségi bizonyítvány, technikus oklevél
4 1032 18 02	Rendészeti őr	-	szakképző iskola	alapfokú iskolai végzettség	3	2020	szakmai oklevél
4 102114 03	Vízügyi munkatárs	-	szakképző iskola	alapfokú iskolai végzettség	3	2020	szakmai oklevél
4 0712 14 01	Hulladékfeldolgozó munkatárs	-	szakképző iskola	alapfokú iskolai végzettség	3	2020	szakmai oklevél
4 0722 24 04	Műanyagfeldolgozó	-	szakképző iskola	alapfokú iskolai végzettség	3	2020	szakmai oklevél
4 0713 04 02	Elektronikai műszerész	-	szakképző iskola	alapfokú iskolai végzettség	3	2020	szakmai oklevél
4 0722 24 04	Hulladékgyűjtő és -szállító	-	műhelyiskola	alapfokú iskolai végzettség vagy Dobbantó program	6-24 hónap	2020	szakmai oklevél
4 0722 24 04	Hulladékválogató és -feldolgozó	-	műhelyiskola	alapfokú iskolai végzettség vagy Dobbantó program	6-24 hónap	2020	szakmai oklevél

5.7. A tanulási eredmény alapú oktatás alapelvei

A tanulási eredmények a tudás, képesség, kompetencia összefüggéseiben meghatározott kijelentések arra vonatkozóan, hogy a tanuló mit tud, mit ért, és mire képes, miután lezárt egy tanulási folyamatot, függetlenül attól, hogy hol, hogyan, mikor szerezte meg ezeket a

kompetenciákat. A képesítések tanulási eredmény alapú megközelítése azt vizsgálja, hogy a tanuló egy meghatározott képzési/tanulási szakasz befejezésekor milyen szintű ismeretekkel rendelkezik, mennyire érti, s milyen mértékben képes értelmezni ezeket az ismereteket, miként tudja a megszerzett tudást alkalmazni, illetve, hogy szert tett-e egy adott terület eredményes és autonóm műveléséhez szükséges kompetenciákra. Ez azt jelenti, hogy a kompetenciák értékelése a meghatározott tanulási eredmények elérése alapján történik.

A tanulási folyamat közben és végén objektív értékelés történik, hogy a tanuló hol tart a tanulási eredmények elsajátításában, milyen módon tudja bizonyítani és bemutatni az általa birtokolt tanulási eredményeket. A TEA szemlélet a tantermi és tanműhelyi munkára is hatást gyakorol. A tanítási stratégiát, a tanítás tartalmát, módszereit, eszközeit, az értékelést a tanulási eredményekből kiindulva kell meghatározni. Az oktatóknak azt kell átgondolniuk, hogy az adott tanulási eredményeket milyen tartalmakkal, módszerekkel, feladatokkal, eszközökkel lehet a legeredményesebben fejleszteni, illetve objektív módon értékelni.

A TEA szemléletű képzési terv több rugalmasságot ad a differenciált oktatásra. Ezt biztosítják a javasolt óraszámok is, amelyek egy-egy tanulási eredmény elérésére lehetőséget biztosítanak a minimális és maximális óraszám tervezésére. A tanítási-tanulási folyamat megtervezésének alapja a tanulási eredmény leírás. A tanulási eredményekre épül a teljes tanítási folyamat (beleértve a vizsgáztatást is).

A tanulási eredmények nemcsak az adott tanulási szakasz (tanulási terület) követelményeinek pontosabb meghatározását teszik lehetővé, hanem a tanítási folyamatra, módszerek kiválasztására, értékelési kritériumok és feladatok meghatározására vonatkozóan iránymutatásul is szolgálnak az oktatók számára. Ebben az esetben a képzés szervezése elsősorban projekt alapon történik. A képzés tervezésénél a projekteket úgy kell definiálni, hogy a projekt keretében „oktatott” tárgyakkal lefedjék:

- a KKK-kban definiált TUDÁS + KÉPESSÉG + ATTITÚD + AUTONÓMIA, FELELŐSSÉG körében meghatározott kompetenciákat, valamint a PTT-kben ajánlott tantárgyi tanulási területi tartalmakat.

A fentiek alapján az oktatási projekthez meg kell határozni a következőket:

- a projekt mely KKK-ban szereplő elemek teljesülését segíti
- a PTT-ben ajánlott képzési óraszám előírásból mennyi kapcsolódik az adott projekthez.

A teljeskörű projektoktatásra fokozatosan térünk át. Az induló tanévben 2-5 projektet kívánunk megvalósítani a technikum osztályokban tantárgyi projektek formájában a szakmai órákon.

Szakképző iskolai 9. évfolyamon heti 2 projektnapot iktattunk be az órarendbe, amely projektnapokon a projektkoordinátor irányításával tantárgyközi projektek is megvalósulhatnak.

A projektek eredményeinek adatait tároljuk. A projektmunkákról szöveges értékelést készítünk, melyet szintén tárolunk. Tanulási témánként egy-egy osztállyal értékeljük az elkészült projektmunkákat.

5.8. Az ágazati alapvizsgák témakörei

Az ágazati alapvizsgák iskolai témaköreit **Szakmai programunk Függelékének 4. számú melléklete** tartalmazza.

5.9. Együttműködés a duális képzőkkel és más partnerekkel

Az iskolában a képzési struktúránknak megfelelő szakmákra, szakmairányra felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik. A szakmai oktatás a képzési és kimeneti követelmények alapján ágazati alapoktatásban és szakirányú oktatásban történik. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakirányú oktatásban a szakképző intézményben vagy szakképzési munkaszerződéssel a duális képzőhelyen vehet részt. A szakképző intézményben a szakirányú oktatás akkor teljesíthető, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy duális képzőhelyen való részvétele a szakirányú oktatásban a gazdasági kamara közreműködése mellett sem biztosítható.

A szakirányú oktatás a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból vagy a szakképzési munkaszerződés hatálya alatt teljesítendő oktatásból és gyakorlatból áll.

A duális képzőhelynek rendelkeznie kell a szakirányú oktatásra vonatkozó képzési programmal, amely szakmánként, az adott szakma programtervéhez igazodóan tartalmazza a duális képzőhely által oktatott tananyagelemeket és ehhez kapcsolódóan az elméleti ismeretek, a felügyelet mellett és az önállóan végezhető gyakorlati feladatokat, továbbá a kompetencia- és készségfejlesztés feladatait.

Az új típusú szakképzési rendszerben az ágazati alapvizsga megszerzését követően helyezzük ki a tanulókat a duális képzőkhöz. Az ágazati alapoktatás az iskola keretei között az iskola oktatói által történik.

A duális partnerekhez kihelyezett tanóráink és foglalkozásaink pontos listáját a **Szakmai program Függelékének 5. számú melléklete** tartalmazza.

Már eddig is több céggel működtünk együtt tanulóink duális képzése érdekében. Duális partnereink az évközi gyakorlati képzés és az összefüggő nyári gyakorlatok lebonyolításában nyújtanak segítséget iskolánknak.

Környezetvédelem és Vegyipar ágazatokban a PEMŰ Műanyagfeldolgozó Zrt. vállalja tanulóink gyakorlati képzését szakképzési munkaszerződés keretében.

Rendészet és közszolgálat ágazatban duális partnereink

Budapest Főváros Kormányhivatala (BFKH),

Richter Gedeon Zrt.,

Criterion Kft.,

Szentinel Kft.,

Terézváros Önkormányzatának Rendészeti Osztálya

Erzsébetváros Rendészeti Igazgatósága

Belváros-Lipótváros Rendészeti Igazgatósága

Budapesti Rendőr-Főkapitányság

Vízügy ágazatban együttműködő partnerünk a Közép-Duna Völgyi Vízügyi Igazgatóság.

Honvédelem ágazatban együttműködő partnerünk a Honvédelmi Minisztérium, a gödöllői vitéz Revicky László 1. Területvédelmi ezred, a Vitéz Szurmay Budapest Helyőrség Dandár és a szentendrei Altiszti Akadémia.

Elektronika ágazatban

Informatika ágazatban

Ágazatink sokszínűsége, és az ágazati alapoktatásban 9. évfolyamot kezdő tanulóink nagy létszáma miatt duális partnereink számának növelése továbbra is feladatunk.

5.10. Ágazati alapvizsga szervezése, lebonyolítása, a tanulók szakmairány-választásának alapelvei

Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul a technikus szakmákban az 5 éves képzések esetében a 10. évfolyam végeztével, a 2 éves képzéseknél az első év első félévének végeztével, szakképző iskolai osztályokban a 9. évfolyam lezárásával.

Az ágazati alapvizsga témaköreit **Szakmai programunk Függelékének 4. számú melléklete** tartalmazza.

Az ágazati alapvizsga az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudást és kompetenciát méri országosan egységes eljárás keretében, jogosulttá teszi a tanulót a duális képzésbe való belépésre. A tanuló a sikeres ágazati alapvizsgát követően a szakképző intézményben külön felvételi eljárás nélkül folytathatja tanulmányait azzal, hogy az általa választott szakmáról az ágazati alapoktatás során az igazgató által meghatározott időszakon belül kell nyilatkoznia.

Az ágazati alapvizsga lebonyolítására az ágazati alapvizsgákra vonatkozó szabályzatot kell alkalmazni. A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha sikertelen ágazati alapvizsgát tett.

Az érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben, ha a képzésben részt vevő személy sikertelen ágazati alapvizsgát tett, a javítóvizsgát a tanév második félévében teheti le. A javítóvizsgán is sikertelen ágazati alapvizsgát tett képzésben részt vevő személy a tanév végén nem minősíthető, és a tanulmányait az ágazati alapoktatás megismétlésével folytatja.

Nem kell ágazati alapvizsgát tennie és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata, területen szerzett jártassága beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha beszámított előzetes jártassága és tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit. Ebben az esetben a szakmai vizsga eredményét - az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával - a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani.

A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét a szakképző intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja. Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni. Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol. Az ágazati alapvizsga feladatait az alapvizsga tantárgyait tanító oktatók állítják össze az adott szakma Képzési és Kimeneti Követelményeinek megfelelően, az összeállított feladatokat a szakmai igazgatóhelyettes ellenőrzi és hagyja jóvá.

A tanulók 10. évfolyam végén történő szakmairány-preferenciája mellett a csoportalakításnál és a tanulók csoportokba történő besorolásánál figyelembe vesszük:

- csoport megszervezésének létszámkereteit (16 fő egy csoport / 32 fő egy osztály);
- az ágazati alapvizsga eredményét;
- a tanulók átlagát és szakmai tárgyainak átlagát;
- a tanulók teljesítményre, motiváltságra és magatartásra vonatkozó KRÉTA bejegyzéseit;
- az oktatói testület szakoktatóinak javaslatait.

5.11. A projektoktatás szakképző intézményben

Az intézmény szakmai programja tartalmazza a szakképző intézményben alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, ideértve a projektoktatást is. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és az oktatók közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján. Iskolánk hagyományos tantárgyi keretek között végzi a szakmai oktatást.

Az újszerű projektoktatást fokozatosan kívánjuk bevezetni, szoktatva hozzá oktatóinkat és tanulóinkat. Indulásként tanévenként és évfolyamonként minden ágazatban 2-5 projektet tervezünk. Technikumi ágazatokban tantárgyi projektekben gondolkodunk – epochális szervezésű tantárgyi órákon valósulnak meg a tantárgyi projektek. Szakképző iskolai szakmákban szakmai (projekt)napokon valósulnak meg a projektek egy projektkoordinátor irányításával. A szakmai órákon a tanulók projektfeladatot oldanak meg. A projektfeladatok tervezése **Szakmai programunk Függelékének 6. számú mellékletében** csatolt dokumentumminta alapján valósul meg.

5.12. Dobbantó program, Műhelyiskola, Orientáló képzés

A Dobbantó program keretében szervezett alapkompétencia-fejlesztő év célja, hogy a magatartási és tanulási zavarokkal küzdő, az iskolai rendszerű oktatásban lemaradó, vagy a rendszerből már kisodródott 15–25 éves fiatalok számára a szakképző iskolai képzés bázisán az oktatás és a munka világába visszavezető, a sikeres egyéni életút megtalálásához eljuttató lehetőséget biztosítson. A Dobbantó program sikeres elvégzése az egyéni fejlesztési célok elérésétől függ, melyről az oktatók és a tanulókat patronáló mentorok döntenek. A Dobbantó programból a tanulók Műhelyiskolába lépnek tovább.

A Dobbantó program megszervezésének és működtetésének alapelveit és gyakorlati működését a **Dobbantó program szakmai koncepciója** tartalmazza.

A Dobbantó program és Műhelyiskola felnőttképzési szerződés keretein belül is elvégezhető.

A Műhelyiskolában a 2021/2022-es tanévtől azok a fiatalok tudnak rész-szakképesítést szerezni, akik

(1) általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, de nem tudnak a klasszikus iskolai környezetben tanulni vagy

(2) elkezdték szakképzési tanulmányaikat és láthatólag lemorzsolódnának, emiatt végzettség nélkül lépnének ki a szakképzésből, illetve

(3) akik a Dobbantó programot elvégezték.

A Műhelyiskolában a szakma tanulása a gyakorlati képzés helyszínén történik. A Műhelyiskolában a tanulónak a végzettség megszerzése nem tanévhez kötött, de legalább fél évig tart. A Műhelyiskolában szerzett rész-szakképesítés alapfokú iskolai végzettséget tanúsít. A képzésben nincsenek közismereti tantárgyak. Minden ismeret a rész-szakképesítéshez kötődik, amelyet a tanuló a mesterétől sajátít el. Az oktató mentorként támogatja az oktatást. A Műhelyiskola megszervezésének és működtetésének alapelveit és gyakorlati működését a **Műhelyiskolai program szakmai koncepciója** tartalmazza.

A Dobbantó program és a Műhelyiskola oktatói oktatói teamet, a képzésben részt vevő személyek neveléséért felelős mentorok mentori teamet alkotnak.

Az Orientáló képzés olyan befejezett általános iskolai végzettséggel rendelkezők számára létrehozott oktatás, amely az alapfokú oktatást követően segíti, építi, támogatja, orientálja a megfelelő szakképzési, akár közismereti továbbtanulási szándékaikat. Szakmai tartalmát a Wesselényi Telephelyünk Pályaorientációs programja tartalmazza.

5.13. Az érettségire felkészítő technikum

Azok a szakképesítéssel rendelkező személyek, akik szakmajegyzékes vagy régi OKJ-s szakképesítést szereztek iskolarendszerű oktatási keretek között, érettségire felkészítő technikumi, kizárólag közismereti tartalmat biztosító képzésen vehetnek részt. A nem iskolai keretek közt szerzett szakképesítés nem beszámítható. A beiratkozók számára levelező tagozatos oktatási formát biztosítunk, melyet szombati vagy hétköznapi napokon szervezünk meg. Felnőttképzési szerződést kötünk a jelentkezőkkel. Levelező tagozaton matematika, magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, történelem, digitális kultúra és földrajz tantárgyakat oktatunk negyedéves vizsgabeszámolási kötelezettség mellett. Az érettségire felkészítő iskola két éves.

5.14. Felnőttek általános iskolája

Általános iskolai végzettséggel nem rendelkező felnőttek és nem tanköteles fiatalok részére általános iskolai felkészítést és végzettséget biztosítunk. A felnőttképzés keretében általában az általános iskola utolsó, nyolcadik évfolyamát indítjuk maximális hallgatói létszámmal. A képzést szombatonként, levelező tagozat keretében tervezzük és szervezzük. A képzésen - a készségtárgyak kivételével - az általános iskola nyolcadik osztályában kötelező tantárgyak és tudásanyag elsajátítása kötelező, negyedéves vizsgabeszámolási kötelezettség mellett.

5.15. Szakmai oktatás és szakmai képzés felnőttek számára

A honvédelem; környezetvédelem és vízügy; rendészet és közszolgálat, vegyipar, elektronika és elektrotechnika valamint informatika és távközlés ágazatokban tervezünk szakmára felkészítő szakmai oktatást indítani. A szakmára felkészítő szakmai oktatás felnőttképzési szerződéssel valósul meg. A felnőttképzési szerződés a szakképző intézmény és a képzésben részt vevő személy között jön létre. A felnőttképzési szerződésre a Felnőttképzési törvényt (2013. évi LXXVII. törvény) kell alkalmazni.

A felnőttképzési szerződés keretében folyó szakmai oktatásban

- a szakmai oktatás időtartama legfeljebb a negyedére,
- az óraszám legfeljebb a nappali rendszerű szakmai oktatás óraszámának negyven százalékáig csökkenthető.

A konkrét szakmák programtervek szerinti óratervei a Szakmai Program mellékletébe kerülnek folyamatosan feltöltésre. A szakképző intézmény választja ki a tantárgy tanítására a megfelelő oktatókat és biztosítja a képzéshez szükséges, KKK-ban előírt eszközöket, műszereket és egyéb tárgyi feltételeket. A szakmára felkészítő szakmai oktatás esetében törekszünk az elméleti órák online és blended learning keretében történő megvalósítására; valamint a gyakorlati képzési órák külső képzőhelyen - duális partner segítségével való - megszervezésére - a dolgozó felnőttek igényeihez alkalmazkodva.

A szakmai oktatás foglalkozási formái a következők:

- **elméleti órák** (iskolai jelenléti és online formában) – a szakoktató által vezetett tanórák, melyeken a képzésen részt vevők követnek;
- **gyakorlati órák** (iskolai jelenléti formában) – a szakoktató által vezetett interaktív és gyakorlatorientált tanórák, melyeken a képzésen részt vevők kötelezőn részt vesznek;
- **blended learning órák** (oktatói instrukciók alapján történő ismeretelsajátítás) – a szakoktatók által javasolt formában, ütemben és keretben a képzésen részt vevő személyek önállóan sajátítják el az ismeretanyagot vagy végeznek projektet.

5.16. A beszámítás lehetőségei felnőttoktatásban és felnőttképzésben

A.) rendészeti technikus szakmai oktatás esetén levelező és nappali tagozaton

Rendészet és közszolgálat ágazat (18.) Szakma: Közszolgálati technikus, 5 0413 18 01 Szakmairányok: Rendészeti technikus	Beszámítás
Ágazati alapvizsga	Ágazati munkakörben betöltött fél év munkaviszony vagy személy- és vagyonvédelmi végzettség vagy lezárt középiskolai tanulmányok.
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok	
Szolgálati ismeretek	

Jogi ismeretek	
Közigazgatási ismeretek	
Szakmai kommunikáció (a tantárgy tananyag-tartalma tartalmazza a szakmai kommunikáció idegen nyelven témakör ismeretanyagát)	
Digitális kommunikáció és gépirás	Beszámítható informatika közép-iskolai tantárgy év végi jegyek, vagy informatika érettségi
Önvédelem (a tantárgy tartalmazza az erő- és állóképesség fejlesztés témakör ismeretanyagát)	Önvédelmi jártasság - egyesületi tagság, edzői igazolás birtokában mentesíthető
Lövészet	Lövészeti vizsga, lövész-egyesületi tagság beszámítható.
Személy-és vagyonvédelem	
Közösségi vagyonvédelem	

B.) közigazgatási ügyintéző szakmai oktatás esetén levelező és nappali tagozaton

Rendészet és közszolgálat ágazat (18.) Szakma: Közszolgálati technikus, 5 0413 18 01 Szakmairányok: Közigazgatási ügyintéző	Beszámítás
Ágazati alapvizsga	Ágazati munkakörben betöltött fél év munkaviszony vagy közigazgatási alapvizsga vagy lezárt középiskolai tanulmányok.
Közigazgatási ismeretek	
Jogi ismeretek	Jogi asszisztens OKJ képzés alapján, jogi egyetemi tanulmányok alapján mentesíthető
Szakmai kommunikáció (a tantárgy tananyag-tartalma tartalmazza a digitális kommunikáció és gépirás és a szakmai kommunikáció idegen nyelven témakörök ismeretanyagát)	
Önvédelem (a tantárgy tartalmazza az erő- és állóképesség fejlesztés témakör ismeretanyagát)	Önvédelmi jártasság - egyesületi tagság, edzői igazolás birtokában mentesíthető foglalkozás alól.
Lövészet	Lövészeti vizsga, lövész-egyesületi tagság beszámítható.
Személy-és vagyonvédelem	

C.) rendészeti őr szakmai oktatás esetén saját munkavállalói duális oktatásban

Rendészet és közszolgálat ágazat (18.) Szakma: Rendészeti őr, 4 1032 18 02	Beszámítás
Ágazati alapvizsga	Ágazati munkakörben betöltött fél év munkaviszony vagy személy és vagyonvédelmi végzettség.
Rendvédelmi és közigazgatási feladatok	
Szolgálati ismeretek	
Jogi ismeretek	
Szakmai kommunikáció	
Digitális kommunikáció	Beszámítható informatika középiskolai tantárgy év végi jegyek, vagy informatika érettségi
Szakmai kommunikáció idegen nyelven	Beszámítható középfokú nyelvvizsga, idegen nyelvből tett érettségi vizsga
Erő- és állóképesség fejlesztés	
Önvédelem	
Lövészet	
Személy és vagyonvédelem	

D.) rendészeti technikus szakmai oktatás esetén saját munkavállalói duális oktatásban

Rendészet és közszolgálat ágazat (18.) Szakma: Közszolgálati technikus, 5 0413 18 01 Szakmairányok: Rendészeti technikus	Beszámítás
Ágazati alapvizsga	Ágazati munkakörben betöltött fél év munka-viszony vagy személy és vagyonvédelmi végzettség
Rendvédelmi szervek és alapfeladatok	
Szolgálati ismeretek	
Jogi ismeretek	
Közigazgatási ismeretek	
Szakmai kommunikáció	
Digitális kommunikáció és gépírás	Beszámítható informatika középiskolai tantárgy év végi jegyek, vagy informatika érettségi
Szakmai kommunikáció idegen nyelven	Beszámítható középfokú nyelvvizsga, idegen nyelvből tett érettségi vizsga
Erő- és állóképesség-fejlesztés	
Önvédelem	
Lövészet	
Személy-és vagyonvédelem	
Közösségi vagyonvédelem	

E.) hulladékfeldolgozó szakmai oktatás esetén saját munkavállalói duális oktatásban

Környezetvédelem és vízügy ágazat (14.) Szakma: Hulladékfeldolgozó	Beszámítás
Ágazati alapvizsga	Ágazati munkakörben betöltött fél év munkaviszony vagy ágazati rész-szakképesítésről szóló végzettség.
Környezetvédelmi ismeretek	
Környezettechnikai ismeretek	
Hulladékgazdálkodási ismeretek	
Hulladékanalízis	
Hulladékgyűjtés	hulladékgyűjtő és –szállító rész-szakképesítés
Hulladékszállítás	hulladékgyűjtő és –szállító rész-szakképesítés
Hulladékválogatás	hulladékválogató és –feldolgozó rész-szakképesítés
Hulladékfeldolgozás	hulladékválogató és –feldolgozó rész-szakképesítés

A Szakmajegyzékben szereplő fenti szakmák oktatásához rendelkezünk tárgyi és humán erőforrás-szükséglettel; valamint duális képző partnereink is elkötelezettek a fenti szakmai képzések indítása mellett.

Az Szkr.16. § alapján a programkövetelmény tartalmazza

- a) a szakmai képzés megnevezését és a képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti olyan kódját, amelybe a szakmai képzés besorolható, valamint a szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítésnek az Európai Képesítési Keretrendszer, a Magyar Képesítési Keretrendszer és a Digitális Kompetencia Keretrendszer szerinti szintjének meghatározására vonatkozó megjelölését,
- b) a szakmai képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szakmai előképzettséget, egészségügyi alkalmassági követelményt és gyakorlatot,
- c) a szakmai képzés elvégzéséhez szükséges minimális és maximális foglalkozások számát,

- *d)* a képesítő vizsga követelményeinek leírását és a megszervezéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket, valamint
- *e)* a szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb tevékenység vagy munkaterület rövid leírását.

Az oktatói testület nyilatkozata

NYILATKOZAT

Az iskola oktatói testülete 2024. augusztus 30. napjáig a tervezetet megvitatta, javaslataik szerepelnek a Szakmai Program végső formájában, így jelen tartalmával egyetértünk. A szakmai munkaközösségek a Szakmai Programot véleményezték.

Budapest, 2024. augusztus 30.

.....

az oktatói testület hitelesítő tagja

Legitimizációs záradékok

A szakmai program nyilvánosságra hozatala, a jóváhagyott szakmai programhoz való hozzáférés lehetőségei.

Az iskola szakmai programja nyilvános. A dokumentum iskolánk honlapján a www.than.bmszc.hu címen is olvasható. A szabad hozzáférés érdekében egyet az iskolatitkárnál helyezünk el, ahol a szülők, tanárok, diákok helyben megtekinthetik. Partnereink és az érdeklődők előzetes időpont-egyeztetés után – a titkárságon tanulmányozhatják programunkat. Felmerülő kérdéseikkel az igazgatóhelyettesekhez fordulhatnak.

A szakmai program elfogadásának dokumentumai (JEGYZŐKÖNYVEK)

1. Jelen Szakmai Program tervezetét 2024. 08. 31. napjáig a Budapesti Műszaki SZC Than Károly Technikum és Szakképző Iskola **oktatói testülete** megvitatta, kiegészítette, az oktatói testület a jelen tartalmát elfogadta.
2. **A Szakmai Program érvényességi ideje:** 2024. szeptember 1-től – határozatlan ideig.
3. Jelen Szakmai program felülvizsgálatát évente tervezzük a szükséges korrekciók elvégzése céljából.
4. Jelen Szakmai programot 2024. 09. 01. napján a Fenntartónak átadtuk.

A beadás dátuma: 2024. 09. 01.

Jóváhagyási záradék

NSZFH/bmszc-than/ 5768-3 / 20 24

1.

E / 285590 / NSZFH / 2024

A Budapesti Műszaki SZC Than Károly Technikum és Szakképző Iskola Szakmai Programját a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 81. § (1) bekezdésének 5. pontjában és a Budapesti Műszaki Szakképzési Centrum Szervezeti és Működési Szabályzatának 8.1.4. pontjában foglaltak alapján jóváhagyom.

Budapest, 2024. november 18.

.....
Csordás Katalin
főigazgató

Egyetérttek:

.....
Viszkok Mihály
kancellár